

MESLEKİ WEŞTEKİ YAZIŞMALAR

Tarih: 28.04.2008
Sayı: 1388/C

MUĞLA İL ÖZEL İDARESİ
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne
Muğla

İlgi: 18.04.2008 tarih ve 375 sayılı yazınız

İlgi yazı ile Serbest Müşavir Mühendis (SMM) belgesi olan Elektrik Mühendislerinin başka firmalarda SSK'lı anahtar teknik personel olarak mesleki denetim hizmeti verip veremeyeceği sorulmaktadır.

EMO SMM Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri gereğince, SMM olarak görev yapacak mühendislerin, yine Odamız tarafından tescil edilmiş bir büroya bağlı olarak çalışması öngörülmüştür. Bu çalışma, kendi adına hizmet üreten mühendislerin Bağ-Kur üyesi olarak ya da Odamız tarafından tescil edilmiş bir büroda SSK'lı olarak yürütülmektedir. Can ve mal güvenliğini ilgilendiren elektrik mühendisliği hizmetlerinin gereği gibi yerine getirilebilmesi ve Odamızın yasal yükümlülüğü olan serbest çalışan mühendislerin denetim ve gözetimlerinin yapılabilmesi için, serbest çalışan üyelerimizin bir başka işle uğraşmaları yasaklanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Yasası gereğince ilgili idarelerin yapacakları ihalelerde yeterlilik şartı olarak anahtar teknik personel bulundurulmasını istemeleri halinde, anahtar teknik personelin ihaleye katılacak olan şirket bünyesinde istihdam edilmesi gerekmektedir. Nitekim Yasa'nın amacı ve teknik personelin yapacağı görevler, bu personelin tam gün esasına dayalı çalışmasını gerektirmektedir. İhaleye katılacak şirketlerin mesleki teknik yeterliliği sağlamaları için, bünyelerindeki anahtar personelin serbest çalışan bir mühendis olması olanağı bulunmamaktadır. Yasanın, kamu ihalelerinin yeterli teknik şartları taşıyan şirketlere verilmesini sağlamak amacıyla getirmiş olduğu kuralın kötüye kullanılması, Yasanın amaçlarına da aykırılık teşkil edecektir.

Konuyla ilgili olarak Kamu İhale Kurulu'nun 2007/69 sayılı kararı 30 Kasım 2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır ve Kurul Kararı'da aynı içeriktedir.

Bu durumun istisnası, ancak SMM üyelerimizin bağlı olduğu tescilli büronun ihaleye giriyor olması halidir. Yani, zaten görev yapmakta olduğu firma/şirket bünyesinde anahtar personel olarak gösterilmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır.

Gerek serbest çalışan mühendislerin hizmetlerini gereği gibi yapmaları, gerekse anahtar teknik personel bulundurma zorunluluğunun amaçları gözetildiğinde, SMM olarak çalışan üyelerimizin, kendi görev yaptıkları şirketler haricinde, ihalelere katılacak şirketlerde anahtar teknik personel olarak gösterilmesi ve görev yapması olanağı bulunmamaktadır.

Gereğini bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: 20.03.2008 tarih ve 2291 sayılı yazınız

İlgi yazı ile yürürlükteki mevzuat içerisinde bağlantı gücü tanımında farklılıklar bulunduğundan bahisle, uygulamada ortak dil kullanılması açısından bağlantı gücü tanımına ilişkin Odamız görüşü sorulmaktadır.

Bağlantı gücüyle ilgili olarak farklılık içerdiği belirtilen yönetmelikler incelendiğinde, bu yönetmeliklerin de her birinin esasen farklı alanları düzenledikleri ve farklı amaçlar içerdikleri görülmektedir. Esasen, bağlantı gücü tanımıyla ilgili olarak, uygulamada herhangi bir sorun yaratacak durum da bulunmamaktadır. Nitekim sorun olarak algılanan husus, Elektrikle ilgili Fen Adamları'nın, elektrik mühendisliği hizmetleri alanında hukuki düzenlemeler gereği sahip oldukları bir takım yetkilerin artırılması için gösterdikleri çabalardan ibarettir.

İlgi yazı ve ekinde yer alan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 12.02.2008 tarihli yazısında belirtilen hususlar, Elektrikle İlgili Fen Adamları açısından, bir bağlantı gücü tanımı sorunu olduğu yönünde bir değerlendirmenin yapılmasına olanak tanımamaktadır. Bu hususları, farklı olduğu belirtilen mevzuat açısından ayrı ayrı ele aldığımızda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır.

1. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 4.11.1984 tarih ve 18565 sayılı Resmi Gazete'de "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği" yayımlanmış ve Yönetmelik daha sonraki yıllarda çeşitli değişikliklere uğramıştır. Yönetmelik, elektrik iç tesislerin kurulmasına ve işletilmesine dair hükümleri kapsamaktadır ve bu tesislerin sağlıklı bir şekilde yapımı amacıyla teknik açıdan uygulanmasına yönelik kuralları belirlemektedir. Yönetmeliğin VI. Bölümünde "Teknik Konularla İlgili Hükümler" düzenlenmiş ve bu Bölümün D Kısmında, "İletkenler ve yer altı kabloları"na ilişkin teknik verilere yer verilmiştir. Bu Kısım içerisindeki 57. madde de ise, elektrik iç tesislerinde kullanılacak "yalıtılmış iletkenler ve kablolar" düzenlemeye tabi tutulmaktadır. Son derece uzun ve ayrıntılı bu maddede, elektrik iç tesislerinde kullanılacak bakır tellerin niteliği, kullanım şekilleri, kesit, gerilim düşümü hesaplarının yapılması, yalıtılmış iletkenlere akım yüklenmesi, iletken ve kabloların aşırı ısınmaya karşı korunması, kısa devre akım değerleri gibi tamamen teknik içerikte kural ve standartlar belirlenmektedir. Bu bağlamda, elektrik iç tesislerinde kullanılacak iletken ve kabloların boyutlandırılmasına yönelik kurallar içerisinde, iletken kesitinin belirlenmesi amacıyla, eşzamanlı yük faktöründen yararlanma yoluna gidilmiştir. Buna göre, "iletken kesitinin belirlenmesi için yapılan hesaplarda eşzamanlı yükler (bağlantı gücü) esas alınmalıdır" denilerek, eşzamanlı yük için aynı zamanda "bağlantı gücü" ifadesinin de kullanılabileceği belirtilmiştir. İletken kesitinin belirlenmesi amacıyla yararlanılacak bu eşzamanlı yük için de belirli kriterler getirilerek;

"Eşzamanlı yükün (gücü) belirlenmesi:

Eşzamanlı güç (aynı zamanda çekilen güç), kurulu güç değeri eşzamanlılık katsayısı ile çarpılarak bulunur. Konutlarda kurulu güç genel olarak aydınlatma gücü, priz gücü ve biliniyorsa elektrikli ev aletlerinin gücünden oluşur.

Konutlarda bir dairenin eşzamanlı yükünün belirlenmesinde aşağıdaki eşzamanlılık katsayıları esas alınmalıdır.

- Kurulu gücün 8 kW'ye kadar olan bölümü için %60
- Gücün kalan bölümü için %40"

denilmiş ve bir binanın eşzamanlı yükünün belirlenmesi için de, binanın daire sayısı esas alınmak suretiyle, eşzamanlı katsayı tablosu çıkartılmıştır.

Görülebileceği gibi, Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nde yer alan "bağlantı gücü" bahsi, tamamen teknik bir konu olup, elektrik iç tesislerinde kullanılacak iletkenlerin kesit hesabında kullanılmak amacıyla yapılmış bir düzenlemedir.

2. İlgi yazı ve eklerinde atıfta bulunulan bir diğer yönetmelik ise, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 25.09.2002 tarih ve 24887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği"dir. Yönetmeliğin amacı, 1. maddede, "dağıtım sistemine bağlanmak isteyen veya bağlı olan tüketiciler ile bu tüketicilere bağlantı anlaşması, perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşma kapsamında hizmet veren taraflara uygulanacak standart, usul ve esasların belirlenmesidir" şeklindedir. Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği, dağıtım ve perakende satış lisansına sahip tüzel kişiler ile elektrik tüketicileri arasında kurulan sözleşmesel ilişkileri düzenlemekte ve elektrik abonelerine kesintisiz, yeterli ve kaliteli bir şekilde elektrik sağlanabilmesi için, bu ilişkilerde uyulması gereken kimi kurallara yer verilmektedir. Buna göre, dağıtım ve perakende satış şirketleriyle aboneler arasında kurulacak bağlantı anlaşması ile perakende satış sözleşmelerinde yer alacak bağlantı gücünün, hem teknik hem de sözleşmesel gereklilikler açısından tanıma tutulduğu görülmektedir. Buna göre Yönetmeliğin 4. maddesinde bağlantı gücünün "Bir kullanım yerinin elektrik projesinde belirtilen kurulu gücün, kullanma faktörü ile çarpılması suretiyle hesaplanan güç miktarını" anlattığı belirtilmiştir. Burada tanımlanan bağlantı gücü, Yönetmelik kapsamında düzenlenen konulara ilişkin olup, dağıtım ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ile dağıtım sistemi kullanıcıları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yöneliktir.

3. İlgi yazı ve eklerinin esas olarak amaç edindiği ve bağlantı gücü açısından üzerinde durmuş olduğu son düzenleme ise, 11.11.1989 tarih ve 20339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 3.2.1990 tarih ve 20422 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişikliğe uğrayan Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmeliktir.

3194 sayılı İmar Yasası'nın 38. maddesinin 2. fıkrasında "Yapıların, mimari, statik ve hertürlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre mühendisler, mimarlar ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte ederler" denilmiştir ve 44. maddede ise, "38 inci maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir

plancıları dışında kalan fen adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları, ilgili Bakanlıklar ile Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (T.M.M.O.B.) ve Yüksek Öğrenim Kurumunun görüşleri

alınarak Bakanlık ve Milli Eğitim Bakanlığınca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir" hükmü yer almıştır.

Yasa hükmü gereği, "İmar Kanununun 38 inci Maddesinde Sayılan Mühendisler, Mimarlar ve Şehir Plancıları Dışında Kalan Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik" çıkarılarak, 2.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Fen adamlarıyla ilgili bu genel yönetmelik, "Elektrik iç tesisatı yapacak olanlar, 8/8/1983 tarihli, 18129 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 'Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmelik' ve bunun değişikliklerine dair yürürlükte bulunan Yönetmelik hükümlerine tabidirler" demek suretiyle, bu Yönetmeliğe ek olarak, Elektrikle İlgili Fen Adamlarıyla ilgili kimi özel düzenlemelere atıfta bulunulmuştur.

Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik, Elektrik İle İlgili Fen Adamlarını 3 gruba ayırmış ve her bir grupta yer alan fen adamlarının yetki, görev ve sorumluluklarını ayrı ayrı belirlemiş ve bu yetki, görev ve sorumlulukların belirlenmesinde esas alınacak kriter ve tanımlara da ayrıntılı şekilde yer verilmiştir.

Yönetmeliğin 7. maddesinde, yetkili elektrikçilerin yetki sınırlarının belirlenmesinde en önemli faktörün olduğu belirtilen bağlantı gücü "abonenin bir şebekeye veya şebeke bölümüne bağlı elektrikle çalışan tüm cihazların toplam gücüdür. Bağlantı gücü, aydınlatma ve kuvvet güçlerinin toplamı olarak hesaplanır" denilmiştir. 8. maddesinde "Aydınlatma gücü aydınlatılacak yerin m²'si (metre karesi) için en az 12 W

göz önüne alınarak hesaplanacak güçtür. 10 Amperden daha küçük akımlı prizlerin güçleri bu değer içinde” şeklinde; 9. maddesinde kuvvet gücü ise “10 Amperden büyük her türlü bir fazlı ve üç fazlı prizlerin güçleri ile kalorifer, asansör, sıhhi tesisler, sanayi tesisleri ve diğer bütün tesislerde bulunan her türlü elektrik aygıtlarının plakalarında yazılı güçlerdir” şeklinde tanımlanmıştır.

Görüleceği gibi, burada yapılan tanımların tümü, Elektrikle ilgili Fen Adamlarının yetki, görev ve sorumluluk sınırlarının belirlenmesiyle ilgili tanımlardır ve herhangi bir muğlak ifadeye de yer verilmemiştir. Yönetmelik bir kavramdan bahsederek, bu kavramın tanımlanmasını yapmaktan imtina etmemiş, aksine, yetki sınırlarının belirlenmesinde esas aldığı kavramları net bir şekilde tarif etmiştir.

Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde Fen Adamlarına tanınan görev, yetki ve sorumlulukların bir kısmı, esasen Elektrik Mühendisliği disiplini alanına giren ve bir ara elaman olarak Fen Adamlarının üstlenmemesi gereken niteliktedir. Proje işleri başta olmak üzere, Fen Adamlarına bu yetkilerin kullandırılması, herhangi bir bilimsel içerik taşımamaktadır. Bu haliyle de, uygulamada yaşanan sorunlar, tamamen bu bilimsellikten uzak yetkilerden kaynaklanmaktadır. Fen adamlarına tanınan bu yetkilere ilişkin bilimsel bir kriter ve tanım getirme olanağı da bulunmadığından, mevzuat düzenleyicilerinin iradesi ve keyfiyetine dayalı olarak, her biri subjektif içerik taşıyacak sınırsız bakış açısı yaratmak da olanaklıdır.

Yukarıda yer vermiş olduğumuz üç ayrı Yönetmelik hükmündeki bağlantı gücü bahislerinin her birinin ayrı konuya ilişkin olduğu açıktır. Bu nedenle, bir ve aynı olmayan amaçlar için kullanılan bu kavramların ortaklaştırılması olanağı da bulunmamaktadır.

Diğer yandan, ilgi yazı ekinde yer alan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yazısı içerisinde, Milli Eğitim Bakanlığı Çıracılık ve Yaygın Eğitim Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan bir Komisyondan bahsedilmiş ve bu Komisyon Raporunda, “Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmeliğinin” “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği”

dikkate alınarak hazırlandığı ileri sürülerek, İç Tesisler Yönetmeliğinde 1986-2000 yılları arasında yapılan değişiklikler sonucunda Bağlantı Gücü tanımının yeniden belirlendiği ve Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının yetki sınırlarının belirlenmesinde kullanılan tanımın da, bu değişiklikler dikkate alınarak değiştirilmesi gerektiği gibi görüşlere yer verildiği anlaşılmaktadır.

Fen Adamlarının yetki sınırlarının, iç tesislerde kullanılacak iletkenlerin kesitlerinin belirlenmesine yönelik bir hususa dayalı olarak belirlenmesinin, bilimsel ve teknik olarak açıklanması olanağı bulunmamaktadır. Buna göre, Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin 57. maddesinde, binaların daire sayısına göre hesaplanan bir kriterden bahsedilmektedir ki, Fen Adamlarının yetkilerinin, daire sayısına göre değişmesi gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak ise, Elektrikle İlgili Fen Adamlarının yetki sınırlarında iki katına varan oranlarda bir artış anlamına gelecek bu önermenin, bilimsel olmayan tezlerle, bir kez daha Fen Adamlarına mühendislik hakları tanımak anlamına geleceği açıktır.

Bilimsel, teknik ve hukuki yönler itibarıyla, çeşitli mevzuatlarda farklı bağlantı gücü kavramlarına yer verilmiş olması doğal olup, bu kavramların her biri, pratikte belirli bir duruma işaret etmektedirler. Bu haliyle de, uygulamada bir kavram karmaşasına ya da soruna neden olabilecek yönü bulunmamaktadır. Bağlantı gücünün, bilimsel olarak, bu üç yönetmelik dışında da, işlev ve amacına uygun olarak tanımlara tabi tutulması da olanaklı olup, işlev ve amaç bakımından birbiriyle uyuşmayan alanlardaki kavramların ortaklaştırılması olanaklı görülmemiştir.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 12.05.2008
Sayı: 1571/C

Sayın

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmekte olan 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na ilişkin Elektrik Mühendisleri Odası olarak yaptığımız inceleme ve görüşlerimiz ekte rapor halinde değerlendirmenize sunulmaktadır.

Saygılarımızla,

Musa ÇEÇEN

Elektrik Mühendisleri Odası

41. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Eki: Elektrik Mühendisleri Odası'nın Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na İlişkin Değerlendirme Raporu

“ELEKTRİK PİYASASI KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI” HAKKINDA DEĞERLENDİRME ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI 41. DÖNEM YÖNETİM KURULU SUNUŞ

AKP Hükümeti'nin, 2002 yılından bu yana “serbest piyasa” ısrarıyla sürdürdüğü neo-liberal politikalar, ülkeyi karanlık açmazıyla karşı karşıya bırakmıştır. TBMM’de görüşülmekte olan tasarı, aslında uygulanmaya çalışılan serbest piyasa modelinin çöküşünün itirafıdır. Bu itirafa karşın adı “serbest piyasa” olan, kamuya yatırım yaptırılmayan ama şirketlere kamunun kaynak aktardığı bir enerji piyasası büyütülmek istenmektedir.

Elektrik Piyasası Yasası’nda değişiklikler öngören tasarı, ne serbest piyasa mantığı içerisinde, ne de kamu eliyle yatırım yapma anlayışı kapsamında değerlendirilebilir. Gelinek nokta ne yazık ki açmazların yeni açmazlarla çözülmeye çalışılmasıdır. AKP Hükümeti, bir dönemin çok eleştirilen tüm uygulamalarını daha da genişleterek yeni bir nema dağıtım düzeni getirmeye çalışmaktadır. Son noktada kamunun yükü üstlenerek yatırım yapmasına izin verilmesi ise yalnızca bir görüntüdür.

Tasarıyla Kamu Engelleniyor

Öncelikle kamunun yatırım yapabilmesi açısından mevcut duruma bakmak gerekmektedir. EÜAŞ’ın yatırım yapabilmesi için mevcut yasal düzenlemede açık bir yasak bulunmamakta, hatta hükümetin itirafı ile sehven yaptığı bir yanlışlık sonucu “gerektiğinde yatırım yapmasına” yönelik sınırlandırma da kaldırılmış bulunmaktadır. Bu nedenle kamunun acil yatırım yapması için siyasi bir kararlılık gösterilmesi yeterlidir. Ancak Hükümet yeni tasarıyla 4628 sayılı Yasa’nın başlangıcında yer alan “gerektiğinde yatırım yapma” anlayışından daha dolambaçlı, daha uzun bir süreç öngörmekte, açıkçası “kamu yatırım yapmasını” anlayışını benimsemektedir. Üstelik bu “kamu yatırım yapmasını” anlayışı, kamu kaynaklarının firmalara aktarımı yoluyla, teşvikli ve kar garantili ihalelerle, bir dönemin çok eleştirilen modellerine geri dönüşü de içeren yapılanmaya kadar uzanmaktadır.

İhaleci Kuruluşlar Dönemi

Tasarıdaki arz güvenliği düzenlemesi ile TEİAŞ, Enerji Bakanlığı, EPDK üçgenine Bakanlar Kurulu eklenmektedir. Farklı kurumların düzenleyeceği ve farklı kurumların da onaylayacağı 5 ayrı rapor prosedürüyle elektrik açığının tespit edilmesi, bunun üzerine TEİAŞ’ın kapasite, Bakanlar Kurulu’nun merkezi yarışma denilen özel sektörün santral kurması için maliyetleri kamunun bir biçimde üstleneceği görülen ihaleler düzenlenmesi öngörülmektedir. TETAŞ’ın iç piyasadan alım yapmasına ilişkin geçici bir düzenleme ile 2012 yılına kadar süre tanınan ihale olanakları da bu kapsamda değerlendirilebilir. Tüm bunlara rağmen elektrik açığı giderilemezse kamu yatırım yapacaktır. Yani düzenlemeler, kamunun nasıl yatırım yapmayacağını açıklamaktadır. Bu tanımlanan süreçlerin arz güvenliği sağlamaktan ne kadar uzak olduğu kolayca anlaşılmaktadır.

Tasarının arz güvenliğiyle ilgili düzenlemelerinin bir yüzünü, enerji kurumlarının ihaleci konumuna taşınması oluşturmaktadır. TEİAŞ, rüzgar santral ihalesinden, kapasite ihalelerine kadar uzanan ihaleci bir kuruluş olacaktır. TETAŞ iç piyasadan alım yapmaya yönelik ihaleler yapacaktır. Elektrik açığı sorunu

nedeniyle Bakanlar Kurulu kararıyla merkezi yarışma adı altında ihaleler yapılabilecektir. Özelleştirme İdaresi, EÜAŞ ve TEDAŞ'ın kuruluşlarını satmaya çalışacaktır.

Elektrik Piyasası Değil Teşvik Yasası

Diğer yandan hükümetin acizliği öyle noktalara ulaşmıştır ki, tasarının farklı maddeleriyle kamu kaynakları üzerinden şirketlere haklar tanınmakta, özel üreticilerin elektrik satmasına yönelik her türlü düzenlemeye başvurulmaktadır. Bu düzenlemelerden bazıları özetle şöyle sıralanabilir:

- Kükürt oranı sınırlamasına bakmaksızın elektrik üretimi için kullanılacak fueloil ve motorine özel tüketim vergisinden muafiyet getirilmektedir.
- Mera ve orman alanları özel şirketlerin talepleri doğrultusunda santral yapımı için yağmaya açılmaktadır.
- Kendi ihtiyaçlarını karşılamaları temel olan otoprodüktörlerin sisteme verecekleri en küçük miktar enerjiden bile medet umulmaktadır.
- Yenilenebilir enerji kaynakları kapsamında 200 kilovata kadar olan üretim tesislerine getirilen lisans alma ve şirket kurma muafiyetindeki kendi ihtiyaçlarını karşılama zorunluluğunu kaldırılmaktadır.
- Özel firmaların ülke dışından elektrik ithal ederek iç piyasada DUY denilen sistemde fahiş fiyatlarla satmalarının yolu dahi açılmaktadır.
- Özel şirketlerin yatırımları için iletim ve dağıtım hattı yapımı konusunda parçalı yapıyı daha da karmaşık hale getirecek biçimde kamu kaynakları üzerinden şirketlere hak tanınmaktadır.
- Özel üretim tesislerinin 2012 yılına kadar iletim sistemi kullanım bedellerinin yarısını ödememeleri sağlanmaktadır.
- Yine 2012 yılına kadar devreye girecek olan özel üretim santralleri ve otoprodüktörlere de damga ve harç vergisi muafiyetleri getirilmektedir.
- Dışarıdan elektrik ithalatında TETAŞ, hükümetlerarası anlaşmalarla sınırlandırılırken, ithalat hakkı özel şirketlere bırakılmaktadır. Dışarıdan ithalat yapılabilmesi için izole bölgeler oluşturulmasının önü açılmaktadır.
- Bir dönemin sorunlu uygulaması haline gelen Elektrik Enerjisi Fonu'ndan şirketlere kullandırılan kaynakların fatura yoluyla tahsilatındaki faiz ödemeleri silinmektedir.

Lisans Yasağı Neyi Çözecek?

Tasarının kamuoyunda çok gündeme gelen diğer bir düzenlemesi, hayata geçmeyen ve bu nedenle de ülke enerji arz güvenliğini tehlikeye sokan lisanslarla ilgilidir. Lisans alıp yatırım yapmayan şirketler yasa ile sözde cezalandırılmaktadır. Ancak tasarındaki düzenleme yalnızca 3 yıllık bir lisans yasağı getirmektedir ki, bu ne yarım kalan yatırımlarla ilgili sorunları çözecektir, ne de ülkenin içine düşürüldüğü arz güvenliği sorunu nedeniyle oluşan ekonomik ve sosyal maliyetleri karşılayabilecektir. Özel sektör tarafından lisans alınıp, belli bir aşamaya gelen yatırımlar, zamanında devreye alınmadığı için lisans iptaline gidilmesi durumunda ne olacaktır? Özellikle bu lisansların bir kısmının hidrolik gibi ülke kaynaklarını değerlendirmek üzere verilmiş lisanslar olduğu dikkate alındığında, ülkemiz enerji arz güvenliği açısından 3 yıl gibi uzun bir zamanda bu kaynakların atıl bırakılması riski bulunmaktadır. Bu durumda yarım kalmış yatırımların bir an evvel tamamlanıp, özellikle elektrik açığı söz konusu olmuşsa bunu karşılamak için kullanılması yerine şirkete tercihin bırakılmış olması kamu yararı ile açıklanamaz. Bu durumda ülkenin içine düştüğü açmaz nedeniyle şimdiden bu şirketlere yönelik bir af çıkacağımı, kişiye özel düzenlemeler yapılacağını öngörmek kehanet olmayacaktır.

Kamunun kaynağı olmadığı söylemleri inandırıcılıktan uzaktır. Batık bankalara milyar dolarların aktarıldığı, siyasal ilişkiler içerisinde kamu bankalarından teminatsız kredilerin dağıtıldığı, özel şirketlere yatırım yapmaları için kamu kaynaklarının kullandırıldığı dikkate alındığında kamunun kaynaklarının daha verimli

kullanılarak enerji alanında merkezi, kamu tekelinde hızlı yatırımlar yapılabileceği görülmektedir. Bu çerçevede 4628 sayılı Yasa'nın feshedilmesi, üretim ve dağıtım özelleştirmelerinden vazgeçilmesi, karaborsaya dönüşen elektrik borsasının kapatılması, kamu yararına çözümler öngören yasal düzenlemeler yapılarak, ülkenin karanlık açmazından kurtulmasının önü açılmalıdır.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
41. DÖNEM YÖNETİM KURULU

TASARININ MADDELER HALİNDE İNCELENMESİ

MADDE 1

Bu madde ile 4628 sayılı Yasa'nın tanımlamalarında değişikliğe gidilmektedir.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkra, 18 numaralı bentteki değişiklik

Tedarikçi tanımında elektrik enerjisi "sağlamakla yükümlü olan" ifadesi yerine "sağlayan" kelimesi tercih edilerek, şirketlerin elektrik sağlama zorunluluğundan sözel olarak bile geri adım atılmaktadır.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkra, 32 numaralı bentteki değişiklik

Yapılan değişiklikle yargı kararı yok sayılarak, "yalnızca bir santral için oluşturulması gereken ve santralin ayrılmaz parçası sayılan enerji nakil hatlarının" sorumluluğu da dağıtım şirketlerinin üzerine yıkılıyor. Bunun için dağıtım tesisinin tanımında "dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim tesislerine ait salt sahalarının bittiği noktadan itibaren" ifadesi ekleniyor. EPDK'nın 2007 yılında bu hatların yükümlülüğünü dağıtım şirketlerinin üzerine yıkan kararına karşı TEDAŞ'ın açtığı dava sonucu yargı söz konusu enerji nakil hatlarının santralin parçası olarak fizibilitede en baştan öngörülmesi gereken yapılar olduğuna hükmederek, kararın yürütmesini durdurmuştu. Hükümet bu düzenleme ile çokça karşılaştığı gibi yine yargı kararına müdahale etmektedir.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkra 37 ve 38 numaralı bentteki değişiklik

Yan Hizmetler Anlaşmalarının yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu anlaşmalar iletim yanında dağıtım sistemine bağlananları da kapsıyor. Bazı yan hizmetler yalnızca belirli teknik kriterleri karşılayan katılımcılar tarafından sağlanabildiği için "tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan hizmetler" ifadesinden vazgeçiliyor.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkra, 39 numaralı bentteki değişiklik

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş'nin (TETAŞ) elektrik alımına ilişkin olarak kurul onayı kaldırılıyor. Böylece TETAŞ'ın anlaşmalarında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) onayı zorunluluğu ortadan kalkıyor.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkra, 42 numaralı bentteki değişiklik

İletim Kontrol Anlaşması yerine "Kontrol Anlaşması" başlığı altında düzenleme yapılarak, özel direk iletim hattı yanında özel direk dağıtım hatları ile de kontrol anlaşması yapılması gündeme getiriliyor. Ancak taraflardan bir tanesi kamu olmasına ve idare hukuku çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir konu olmasına rağmen özel hukuk hükümlerine tabi anlaşmalar yapılması öngörülüyor.

-4628'deki 1. madde, 3. fıkraya, 53 numaralı bent ekleme

Uluslararası enterkonneksiyon şartına ilişkin yeni getirilen düzenleme yasaya eklenerek, uluslararası enerji alım ve satım işleri için teknik düzenleme sağlanıyor. Bu durum, Türkiye'nin enerjideki açığını dışarıdan karşılayabilmesi, dışarıda santral kurup bir süre elektriği buradan satın alması yanında elektrik için de geçiş güzergahı yapılmasının temellerini atmış oluyor.

MADDE 2

4628 sayılı Yasa'nın 2. maddesinde bazı değişiklik ve eklemeler yapılıyor.

-4628'deki 2. madde, 3. fıkraya sonuna yapılan ekleme (Lisans iptali ve 3 yıl ceza)

Zamanında yatırımı gerçekleştirmeyenlerin lisanslarının iptali düzenlenirken, 3 yıl süreyle de ortaklık payı yüzde 10 ve daha fazla olanlar için lisans yasağı getiriliyor. Ancak yatırımın zamanında gerçekleşmemesi nedeniyle ortaya çıkan kamu zararının tazminine yönelik bir düzenleme söz konusu değil. Planlanan bu yatırımlar nedeniyle iletim ve dağıtım sistemine kamu tarafından ek yatırımlar yapılmış olacaktır. Bunların da ciddi bir maliyet oluşturduğu gerçeğinin yanında daha önemlisi ülkenin elektriksiz kalma riski bulunuyor ki bunun bedeli çok daha ağır olabilir. Bu bedel gerçekleşmeyen yatırımların büyüklüğüne, ülkenin ekonomik durumuna göre değişiklik gösterecektir. Yani ülke enerji arz güvenliğinin tehlikeye düşmesi nedeniyle herhangi bir cezai yaptırım yoktur.

Ayrıca zamanında tamamlanmayan yatırımların belli bir aşamaya gelmiş oldukları dikkate alındığında bu yatırımların ne olacağı sorusu ortaya çıkıyor. Özel sektör ayrımı yapılmaksızın bakıldığında bunların da ülkenin varlığı olduğu dikkate alındığında, bu yatırımların atıl bekletilmesinin kamu yararına olmadığı açıktır. Kaldı ki bazı tesislerin hidrolik gibi var olan doğal kaynakları değerlendirmek üzere lisans aldıkları gerçeği karşısında kenarda bekletilmeleri de mümkün değildir. Bu durumda ise tercih hakkı şirkete bırakılmıştır. Yani yarım kalmış yatırımın bir an evvel tamamlanıp, özellikle elektrik açığı söz konusu olmuşsa bunu karşılamak için kullanılması yerine şirkete tercihin bırakılmış olması kabul edilemez. Bu durumda şirket ya yarım kalmış yatırımını başkası ya da başkalarına satmayı tercih edecektir ya da var olan yatırımını tamamlayarak 3 yıllık süre geçtikten sonra kendisi yeniden lisans almayı deneyecektir. Ancak yatırımın devreye alınması için 3 yıllık bir zaman kaybı söz konusu olacaktır. Bu da ülkenin arz güvenliğini tehlikeye düşüren şirketlerin değil, ülkenin cezalandırılması anlamını taşıyacaktır. Bu duruma gelinmesi halinde olası senaryolar muhtelifdir. Ya hükümetler elektrik arzını sağlayabilmek için bu söz konusu cezai düzenlemeyi rafa kaldıracak, kişilere özel düzenlemeler yapacak ya da çeşitli süreler tanıyarak af yoluna gideceklerdir. Diğer bir senaryo ise bankalar örneğiyle açıklanabilir. Hükümetler bu yatırımlara el koymak zorunda kalacaklardır. Ya da TMSF'nin yaptığı gibi satmak üzere bu yatırımları devralacaklardır. EPDK'nın ya da yeni kurulacak bir fonun önce işletmeci haline gelip, sonra yeni bir tasfiye kurulu olacağı düşünülebilir.

Tüm bunlar düşünüldüğünde, hükümetin madde gerekçesinde belirttiği "alınan lisansların gerçekleştirilmemesinde gözlemlenen aksaklıkların giderilmesi" amacına ulaşması, aksaklık olduğuna ilişkin tespit doğru olmakla birlikte oldukça kuşkuludur.

-4628'deki 2. madde, 4. fıkranın a bendinde değişiklik

Burada EÜAŞ ile ilgili yeniden düzenlemelere gidilmektedir. Ancak III. AKP Hükümeti, II. AKP Hükümeti döneminde yaptığı değişiklikten bile habersizdir. 4628 sayılı Yasa'nın 2006 yılında yapılan değişiklikten sonra 2. maddesinin a bendindeki alt bentler kaldırılmış olmasına rağmen, madde gerekçelerinde bu bentler üzerinde değişiklik yapıldığı belirtilmektedir. Oysa ortada bu hükümler yoktur. Bu durum devlet yönetimi ve hukuk devleti açısından ciddi bir zafiyete işaret etmektedir. Üstelik söz konusu değişikliği yapanın da aynı bakan olduğu dikkate alındığında durum daha da vahimdir. Bu durum basit bir mevzuat hatası olarak değerlendirilemez. Yasanın 2001 yılında çıkarılan halinde mevcut olan ancak 2006 yılında yapılan değişiklikte ortadan kaldırılan bu hükümler yeniden tesis edilirken, bazı eklemeler de yapılmaktadır. II. AKP Hükümeti döneminde kaldırdığı hükümleri III. AKP Hükümeti döneminde yeniden getirilmesi, yasaların yap-boz tahtasına dönüştürüldüğünü; çok yasa çıkarmanın değil, geleceği öngören sağlıklı yasaların çıkarılmasının önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Üstelik tasarımın AB Komisyonu'nda yapılan görüşmelerinde kaldırılan bentlerin sehvence kaldırıldığı ve yasa boşluk olduğu itiraf edilmiştir.

Bu düzenlemede, üretim faaliyeti gösterecek tüzel kişiler kapsamına EÜAŞ bağlı ortaklıkları eklenmektedir. Bu eklemenin yanında EÜAŞ'a yeni santral ve mülkiyet devirlerinin de önü açılmaktadır. Buna göre DSİ'deki santralleri EÜAŞ devralacaktır. İşletme hakkı devredilen santrallerde yeni yapılan ek tesislerin mülkiyetini de koruyacak olan EÜAŞ, Ek madde 3 kapsamında verilecek görevleri yerine getirecektir. Aslında DSİ'deki santralleri EÜAŞ'ın devralması ve arz güvenliğine yönelik olarak yatırım yapmasına ilişkin düzenleme 2001 yılında çıkarılan 4628 sayılı Yasa'da öz itibarıyla mevcuttu. 4628'in ilk halindeki düzenleme aşağıdaki gibiydi:

“Elektrik Üretim Anonim Şirketi; özel sektör üretim yatırımlarını dikkate almak suretiyle Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca, gerektiğinde yeni üretim tesisleri kurabilir, kiralayabilir ve işletebilir.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, DSİ bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır, TEAŞ'dan devralınan ve özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.”

4628'in amaç maddesindeki “özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek” bir piyasa yapısı öngörüsü dikkate alındığında kamunun genel anlamda yeni tesis kurmasına yönelik zımnen bir yasak var görünüyor. EPDK'nın da bu doğrultuda hareket ettiği ve kamunun yatırım yapması önündeki engellerden birini oluşturduğu her kesim tarafından kabul edilen bir gerçek. Ancak yasanın bu genel anlayış dışında kamuya yatırım yapmasını yasaklayan bir maddesinden söz edebilmek mümkün değil. Özellikle, II. AKP Hükümeti'nin 2006 yılında yasada yaptığı değişiklikle EÜAŞ'ın yatırım yapmasına yönelik olarak “Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca gerektiğinde yeni üretim tesisi kurması, kiralaması ve işletmesine” ilişkin yapılan sınırlandırma da ortadan kalkmış oldu. Bu nedenle arz güvenliğini gerçekten dikkate alan bir iktidarın hem 4628 sayılı Yasa'nın ilk çıkarıldığı haliyle kapasite projeksiyonlarına göre ülke arz güvenliğinin tehlikeye girdiği gerçeği karşısında yatırım kararı alması mümkün olduğu gibi, 2006 yılında yapılan değişiklikten sonra da istenirse yatırım yapabileceği gerçeğiyle karşılaşılıyor. Oysaki arz güvenliğine ilişkin ilk ciddi sıkıntı da 2006 yılında yaşanmıştı. Kesin olan şudur ki, mevcut iktidar ülkenin karanlıkta kalacağını görmesine rağmen yatırım yapma kararlılığını gösterememiş, bir takım çevrelere teslim olmuştur. Örneğin IMF personel raporlarına göre elektrige zam yapmamanın karşılığında enerji kuruluşları da dahil olmak üzere KİT'lere yatırım yapmama sözü verilmiştir.

Şimdi gelinen noktada “bir göz boyama” yoluna gidilmektedir. Çünkü II. AKP Hükümeti döneminde kaldırılan yukarıda bahsettiğimiz hükümler, III. AKP Hükümeti döneminde daha ayrıntılandırılmış olarak yasaya eklenmektedir. Kamunun yatırım yapması açısından bakıldığında ise 2001 yılındaki yasa hükmünden daha da dolambaçlı, daha uzun, kamu yatırım yapmasını anlayışla düzenlemeler getirildiği görülmektedir. Kamunun yatırım yapabilmesi için, çok sayıda rapor hazırlanması, bu raporlarda ülkenin elektriksiz kaldığı tespiti, bu tespitlerin ardından çeşitli kurumlar aracılığıyla gerçekleştirilecek kamu kaynaklarını da şirketlerin kullanımına açık şekilde seferber edecek ihaleler yapılması, tüm bunlara rağmen hala açık oluşması gerekmektedir. Bu durum, tasarının 8. maddesi ile 4628 sayılı Yasa'ya “Arz güvenliği” başlıklı Ek Madde 3 eklemesinde ortaya konulmaktadır. Ayrıntılı değerlendirme aşağıda Madde 8 başlığı altında yapılacaktır.

EÜAŞ ile ilgili bu düzenlemenin yanında 2006 yılında yapılan değişiklikle kaldırılmış olan alt bentler üzerinden düzenlemeler yapılmaya devam edilmektedir. Özel sektör üretim şirketlerine ilişkin tanımlama ve bu şirketlerin Türkiye toplam elektrik üretiminin yüzde 20'sinden fazlasına sahip olamayacaklarına ilişkin yasanın 2001 yılında çıkarılan ilk halinde var olan, ancak 2006 yılında atılan düzenleme yeniden

geri getirilmektedir. Otoprodüktör santrallarının elektrik üretimindeki payı yüzde 10'nun dahi altında olmasına rağmen 1 Temmuz 2006 tarihinde yaşanan elektrik kesintisinde bu santralların ortak olarak sisteme elektrik vermemesi durumunda ülkenin batısında 6 saat süren kesintiler yaşanmıştır. Tekelleşmeye karşı yalnızca yüzde 20'lik bir sınırlandırmanın yeterli olmadığı açıktır. Kaldı ki bu şirketlerin ortak hareket etme durumlarının da dikkate alınması gerekir.

2006 yılında yapılan değişiklikle otoprodüktör santrallarının elektrik satış miktarına ilişkin sınırlandırmayı düzenleyen hüküm kaldırılmıştı. Yeni tasarıyla bu hüküm yeniden getirilirken, mevcut elektrik açığı nedeniyle EPDK kararıyla piyasaya satış olanakları genişletilen otoprodüktörlerin lehine farklı hükümler de eklenmiştir. Daha önce kurul kararıyla yıllık ortalama elektrik üretimlerinin yüzde 20'sine kadar çıkarılabilen piyasaya elektrik satış olanağı, bu kez doğrudan yasayla yüzde 20 olarak belirlenirken, EPDK'ya da bu oranı sınırsız artırma yetkisi verilmektedir. Böylece mevcut Hükümet çok eleştirdiği uygulamalara geri dönmüş olmaktadır. Otoprodüktörlerin fabrika ya da birkaç işletmenin ihtiyacını karşılamak üzere kuruldukları, piyasaya satış yapma temeline sahip olmadıkları gerçeği nedeniyle bu santralların piyasaya yaptıkları satışlar 4628 ile birlikte büyük ölçüde sınırlanmış, uygulamada da daha sınırlı tutulmaya çalışılmıştır. Ancak elektrik açığı ile birlikte yüzde 90'dan fazlası doğalgazla çalışan otoprodüktör santrallara yeniden gün doğmuştur.

-4628'de 2. madde, 4. fıkra, b bendinin 3. paragrafı ve 7. paragrafında değişiklik

Yan hizmet anlaşmaları ve serbest tüketicilere ulaşmak için üretim şirketlerinin özel direk iletim hattı kurmalarına yönelik düzenleme yapılıyor.

-4628'de 2. madde, 4. fıkra, c bendinin 5. paragrafında değişiklik ve ekleme

Yasa'nın tanım maddesinde değişiklik yapılan yan hizmet anlaşmalarının yönetmelikle düzenlenmesi öngörüsüne paralel olarak bu düzenlemeye gidilirken, kamunun inisiyatif dışında özel hatların yapılmasına olanak tanıyan düzenlemeler getirilmektedir. Bu durum iletim sisteminin bile kontrol edilemez parçalı bir yapıya dönüşümünün işaretini vermektedir.

-4628'deki 2. madde, 4. fıkra, d bendinin 1 numaralı alt bendinde değişiklik

TETAŞ'ın özelleştirme stratejisi çerçevesinde öngörülen geçici bir süre var olması ve sınırlı bir konumda kalmasına yönelik öngörü, ithalat ve ihracata yönelik sınırlandırma yapılarak daha da daraltılmaktadır. Yapılan değişiklik, sınırlandırmanın da ötesinde Türkiye aleyhine yeni bir yapılanmaya işaret etmektedir. Şöyle ki, TETAŞ'ın ithalat ve ihracat yetkisine ciddi bir kısıtlama getirilmektedir. TETAŞ yalnızca Hükümetlerarası anlaşmalar kapsamında elektrik ithalat ve ihracatı yapabilecektir. Bu durum ülkenin elektrik açığı olması nedeniyle dışarıdan ithalat yapılması konusunda özel sektöre inisiyatifin bırakılması anlamına gelmektedir ki, özel sektörün dışarıdan satın aldığı elektriği, Dengeleme ve Uzlaştırma denilen, kamuya ciddi maliyetler yaratan, elektrik fiyatlarının fahiş düzeylere fırladığı karaborsada satabilmeleri olanağının sağlanması demektir. TETAŞ'ın devreden çıkarılmasının iki şirkete özel bir düzenleme olarak gündeme getirildiği belirtilmektedir.

TETAŞ'ın toptancı kuruluş olarak devreden çıkarılması, bu karaborsada kamunun maliyetlerinin daha da artması anlamına gelecektir. Çünkü kamu üretim şirketleri ve toptancı şirketi TETAŞ bu piyasaya fiyat bildirerek, özel sektörün fahiş fiyat bildirimlerini engellemek için çaba harcamaktadırlar. Bunun dışında maddede yapılan düzenlemeler, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı çerçevesinde Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet ve İşletme hakkı devri gibi imtiyazlı sözleşmeler kapsamında elektrik alımının sürdürülmesine yöneliktir. Ayrıca söz konusu düzenleme ile TETAŞ'ın iç piyasadan yapacağı enerji alım ihalelerine ilişkin 1 yıl sınırı korunmaktadır. Ancak tasarıda yer alan geçici bir maddeyle TETAŞ'ın 2012 yılına kadar uzanan anlaşmalar imzalamasına olanak tanınmaktadır. Yine de 1 yıllık sınırın korunması, TETAŞ'ın iç

piyasadan enerji alarak, toptancı konumuyla elektrik satışı yapmasına yönelik kamuya yönelik sınırlama anlayışının korunması anlamına gelmektedir. Üstelik TETAŞ bu hüküm kapsamında ihale yapmış, oldukça fahiş fiyatlar nedeniyle ihaleyi de sonuçlandıramamıştır. Hükümetin Türkiye’de yerleştirmeye çalıştığı serbest piyasa anlayışı kapsamında, DUY denilen karaborsadaki fahiş fiyat düzeninden kurtulmak için adres gösterilen ikili anlaşmaların gelişimindeki kamu ayağını sakatlayan en büyük engellerden biri olarak bu sınırlandırmanın varlığı da gösterilebilir. Bu konuda devletin piyasadan çekilmesi gerekçeleri de inandırıcı değildir. Çünkü DUY üzerinden daha maliyetli olarak yine kamu elektrik satın almaktadır. Dolayısıyla güçlü bir TETAŞ engel olarak görülemez ve görülmemelidir.

MADDE 3

-4628’deki 3. madde 3. fıkrada yapılan değişiklik

Bu maddede yapılan değişiklikle yenilenebilir enerji kaynaklarından 200 kilovata kadar kurulan üretim tesislerine tanınan lisans alma ve şirket kurma zorunluluğundan muafiyette öngörülen “kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla” kurulması koşulu kaldırılıyor. Bu koşul kaldırılırken, kendi ihtiyaçları dışındaki üretimi piyasaya satmalarının da yolu açılıyor. Bu durum, ülkenin çektiği elektrik sıkıntısının hangi boyutta olduğunu gösteriyor. Öyle ki hükümet, 200 kilovattan düşük bir kapasite ile üretilecek elektriğin bile fazlasını satın almanın yollarını arıyor. Elbette var olan kurulu güçlerin sonuna kadar ülke çıkarı için kullanılabilmesi gereklidir. Ancak kar amaçlı bir satış söz konusu olduğunda lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulması yöntemi dikkate değerdir. “Kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla” koşulunun kaldırılması, sanayinin kendi ihtiyacını karşılamak üzere kurulması esas olan otoprodüktörlerin bir dönem hızla çoğalarak, sistem içerisinde satış yapan elektrik şirketleri konumuna yükselmeleri gibi garip bir yapılanmaya neden olabilir. Sisteme verebilecekleri elektriğe yönelik bir sınırlandırma ya da kurulan tesislerin ürettiği elektriğin ne kadarının kendi ihtiyacı kapsamında kalacağına yönelik bir düzenleme zorunluluğu açıktır.

-4628’deki 3. maddeye yapılan ekleme

Rüzgar santralleri için TEİAŞ’ın ihale yapması öngörülmektedir. Birim elektrik başına en yüksek katkı payı teklifi üzerinden ihale yapılacaktır. Benzer durum hidroelektrik santralleri için söz konusu olmuştur. Bir kamu kaynağı olan su kaynakları üzerinden elektrik üretmek için santral başvurularında yaşanan kargaşa bu kez rüzgar santralleri için yaşanmaktadır. Rüzgarın da kamusal bir kaynak olduğu açıktır. Bu durumda yapılan ihaleler kamu kaynaklarının imtiyazının devri anlamına gelmektedir.

MADDE 4

-4628’deki 14. maddeye ekleme

Elektrik üretim tesislerinin özelleştirilmesine yönelik 14. maddeye yapılan ekleme ile bu kuruluşların Özelleştirme İdaresi’ne devri nedeniyle ortaya çıkan açmaz çözülmeye çalışılmaktadır. Özelleştirme mevzuatında ciddi bir değişiklik öngören bu düzenleme geçici bir çözüm sunmaktadır. Enerji sisteminin bütünlüğünün korunması amaçlanmakla birlikte bu amacın gerçekleştirilme olasılığı zor görünmektedir. Çünkü bir taraftan Özelleştirme İdaresi bir taraftan Enerji Bakanlığı bu kurumları çekiştirecektir.

Ülkenin enerji alanında yaşadığı açmaz yalnızca özel sektörün yatırım yapmamasından değil, kamunun da yatırım yapmamasından kaynaklanmaktadır. Ülke kaynakları başka türlü harcandığı için yatırım açmazı bariz bir biçimde ortada durmaktadır. Buna bulunan “çözüm” ise özelleştirme gelirlerinin enerji altyapı yatırımlarına ayrılmasıdır. Madde ile bu düzenleme yapılmaya çalışılmakla birlikte Maliye Bakanı’nın iki dudağının arasında bir tanımlama yapılmaktadır. Maliye Bakanı, bu özelleştirme gelirlerini özel ödenek kaydetmeye yetkili kılınmaktadır. Mevcut arz sıkıntısı içerisinde kamunun enerji alanında yatırım yapması için mevcut kamu tesislerinin elden çıkarılması sorunu çözmek değil, daha uzun vadeli karmaşa yaratmak

anlamına gelmektedir. Böyle bir dönemde kamu santrallerinin özelleştirilmesi elektrik alanındaki fahiş fiyatları daha da tırmandıracak bir uygulama olacaktır. Ayrıca söz konusu özelleştirme gelirlerinin yatırım ya da sermaye artırımını için kullanılacağı enerji KİT'leri arasında TEDAŞ sayılmamaktadır. Oysa ki dağıtım hatlarındaki özellikle kayıplar ciddi bir enerji üretiminin boşa gitmesi anlamına gelmektedir. Türkiye'nin yapacağı yatırımlarla bu enerji kayıplarını sisteme kazandırması, daha külfetli enerji yatırımları yapmadan enerjinin verimli kullanımı için zorunluluktur. Arz güvenliği için getirildiği açıklanan böyle bir yasa tasarısında dağıtım şirketlerine yatırım öngörülmemesinin nedeni özelleştirme kapsamında olmalarıdır. Elbette yatırımları tamamlanıp özel sektöre bu dağıtım şirketlerinin devredilmesi kabul edilemez. Ancak ülkenin ihtiyaçları gereği bu yatırımların aksatılmamasının da bir zorunluluk olduğu açıktır.

MADDE 5

Bu madde ile 4628 sayılı Yasa'nın 15. maddesine f fıkrası eklenmektedir. Yasanın e fıkrasının 23 Ocak 2008 tarihinde kaldırıldığı dikkate alındığında yeni eklenecek fıkranın f değil, e olması gerekmektedir. Düzenlemede, bu kanuna göre ilan edilmiş yapılacak tebligatlar için Resmi Gazete'de yayımlanma zorunluluğu getirilmektedir.

MADDE 6

Bu madde ile 4628 sayılı Yasa'nın geçici 9. maddesi değiştirilmektedir. Yapılan değişiklikle dağıtım özelleştirmeleri öncesinde öngörülen geçiş süresi, 2010 yerine 31 Aralık 2011 tarihine uzatılırken, Bakanlar Kurulu'na bu süreyi 1 yıl daha uzatma yetkisi tanınmaktadır. Bu geçiş dönemine ilişkin, bölgesel farklılıkların yansıtılmasını engelleyecek sübvansiyonları da içeren ulusal tarife uygulaması öngörülmektedir.

Bu düzenlemedeki en önemli husus, tek özel dağıtım şirketi olan Kayseri ve civarı elektrik dağıtım şirketini de kapsayacak şekilde düzenlemenin genişletilmesidir. Buna göre Kayseri Elektrik Dağıtım Şirketi de fiyat eşitleme mekanizmasına geçiş dönemi boyunca dahil olacak ve sübvansiyon uygulamasından yararlanacaktır. Kayseri'nin 2006 yılsonu itibarıyla yıllık yüzde 8.14'lük kayıp kaçak oranı bulunduğu açıklanmıştır. Kamuya ait 20 dağıtım şirketinin 2006 yılı ortalama kayıp kaçak oranı ise yüzde 15.55 olarak açıklanmıştır. Bu yapıya Kayseri'nin de dahil edilmesiyle ortalama Türkiye kayıp kaçak oranı yüzde 15.2 olacaktır. Bu durumda Kayseri, yüzde 8.14'lük kayıp-kaçak durumuna göre değil, yüzde 15.2'lik kayıp kaçak ortalamasına göre gelir tahsil edecek ve TETAŞ aracılığıyla diğer kamu dağıtım şirketlerinde olduğu gibi bazı bölgelerin gelirlerinin bazı bölgelere aktarılmasıyla sübvansiyon sağlanacaktır. Bu düzenleme Kayseri ve civarından da ulusal tarife esasına göre gelir tahsilini öngörmekle birlikte Kayseri'ye açılan mahsuplaşma davalarında kayıp kaçak oranının yüzde 6.5 değil yüzde 8.5 olması gerekçelerden biri olduğuna göre kayıp kaçak oranlarının daha düşük düzeyde tutulmasının öngörülmüş olduğu ortaya çıkmaktadır. Kayseri'nin şimdi ulusal tarifeye dahil edilerek, kayıp kaçak oranları nedeniyle gelir kaybından kurtarılması söz konusudur. Sorun ulusal tarife uygulaması değil, Kayseri'nin öngörülen kayıp-kaçak oranını sağlamamış olmasıdır. Sözleşmesine göre Kayseri'nin kayıp kaçak oranındaki fark dışarıda bırakılarak, ulusal tarifeye dahil edilmesi gerekirdi. Kayıp-kaçak oranını belli bir düzeye düşürmesi öngörülmüş ve bunu gerçekleştiremediği için Kayseri sisteme dahil ediliyorsa bu özel şirkete ulusal tarife yoluyla gelir aktarımı yapılacak demektir.

MADDE 7

4628 sayılı Yasa'nın geçici 10. maddesinde değişiklik yapılarak, TETAŞ, EÜAŞ, dağıtım şirketleri arasında yapılan geçiş dönemi anlaşmalarının Bakanlık görüşü ile EPDK kararıyla 2 yıl daha uzatılması sağlanmaktadır. Ancak tasarı maddesinde Kurul denilmesi nedeniyle yasanın tanım maddesindeki EPDK'ya işaret edilirken, söz konusu maddenin gerekçesinde Kurul'un Bakanlar Kurulu olduğu söylenmektedir.

MADDE 8

-4628'e yeni eklenen arz güvenliği başlıklı Ek Madde 3

Kamunun santral yapımına yönelik olarak tasarıyla getirilen Ek Madde 3'de düzenleme yapılmıştır. "Arz güvenliği" başlığını taşıyan bu madde aslında ülkenin karanlıkta kalmamasına yönelik değil, şirketlerin çıkarlarını kollayacak ihale yapıları oluşturulmasına dönük açık bir nema dağıtım düzenlemesidir. Yapılan düzenlemelere göre sistem güvenliğini korumadan sorumlu tutulan TEİAŞ, "Üretim Kapasite Projesiyonu" ve "20 yıllık Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planı" hazırlayacaktır. Kapasite yetersizliği denilen elektrik talebinin karşılanamaması durumunda önce TEİAŞ kapasite ihalesi yapacak. Ancak getirilmek istenen mevzuata göre bu kapasite ihalesi, öngörülen serbest piyasa sisteminde yabancı danışmanlık şirketlerinin de dile getirdiği "kapasite kiralama ihalesi" olmanın yanında bir de TEİAŞ'ın yeni santral yaptırmasını içerecek. Yani TEİAŞ, santral yaptırmak üzere ihale yapan bir kurum olarak karşımıza çıkacak. Üstelik bu ihalenin koşullarının ne olduğu, özel sektöre hangi model çerçevesinde santral yaptıracağı dahi belirsiz ihalelerle karşı karşıyayız. İhaleye ilişkin kurallar, EPDK tarafından onaylanacak TEİAŞ'ın hazırlayacağı bir yönetmeliğe bırakılmış. Tasarıya göre, özel sektörün beklenen yatırımları gerçekleştirmemesi ve kamuya da yatırım yaptırılmaması nedeniyle ortaya çıkan açık için TEİAŞ'ın yapacağı kapasite ihalelerinde belirlenecek bedeller de bir biçimde tüketicinin sırtına yıkılmaktadır. Çünkü düzenlemede, kapasite kiralama bedelinin sistem işletim bedeline yansıtılması, enerjinin bedelinin de sistem işletim tarifesine yansıtılması öngörülmektedir. Tüm bunlar tarife yapılarıyla son noktada tüketiciye yansıtılacak bedeller olacaktır.

Yıllık bir kenara aylık ve günlük talep tahminlerini bile sağlıklı yapamadığı için DUY sistemiyle milyon YTL'ler düzeyinde ödeme yapmak zorunda kalan dağıtım şirketleri, tasarıya göre 5 yıllık tahmin bildirecekler. Serbest tüketicilere yapılacak satışlar için de hangi kaynaktan enerjinin temin edileceğine ilişkin olarak her yılın son ayında tedarikçiler EPDK'ya bildirimde bulunacaklar. Öncelikle bu iki bildirimde mevcut işleyişte zaten var olması gerektiği, ancak tam olarak işlemediği bilinen bir gerçek. EPDK'nın ve TEİAŞ'ın sistem işleyişi nedeniyle bu bildirimleri şirketlerden mevcut hukuki yapı içerisinde alabileceği de bir gerçek. Önemli olan bu bildirimlerin doğru yapılıp yapılmaması ve bunun denetiminin nasıl sağlandığı, söz konusu bildirimlerin yapılmaması ya da yanlış yapılması durumunda ne olacağı sorusudur? Yine EPDK'nın lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmelerini izlemesi, öngörülen zamanda devreye girmeleri için önlem alması, gelecek 5 yıla ilişkin devreye girecek üretim kapasite miktarlarını Enerji Bakanlığı'na "düzenli aralıklarla" bildirmesi öngörülmüştür. Bir sistemin işleyişi açısından zaten zorunlu olan bir mekanizmanın yasada ayrıntılarıyla yazılması sorunu çözmektedir. Kaldı ki mevcut yapıda da ağır aksak kısmen bu işler yapılmaktadır. EPDK için geleceğe dönük kapasite bildirimi konusunda "düzenli aralıklarla" denilerek muğlak ifadeye yer verilmesi de söz konusu arz güvenliğine ilişkin raporların hazırlanma zamanları açısından ayrıca bir sıkıntıya işaret etmektedir.

Yine tasarıya göre yedek kapasite ve yeterli kurulu güç için kapasite mekanizmaları oluşturulması öngörülmektedir. Bu enerjinin serbest piyasa mekanizması içinde düşünülmemeyeceğinin açık kanıtıdır. Enerji alanında şirketlere olanak sağlayacak yeni bir ticaret türü yaratılmaktadır: kapasite oluşturma ve ticareti. İkili anlaşmalar, DUY ve PMUM (Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi) işleyişinde şirketlerin karlı bir şekilde satış yapabilmek için yeni yatırımlara yönelmediklerinin ortaya çıkması ve kamuyu alım garantileri gibi pek çok teşvik içerecek bir yapıya zorlamaları, santral yatırımı tercihlerinde de baz yük santralleri denilen santralleri tercih etmemeleri, bu durumun sistem güvenliğini de tehlikeye atması karşısında, (aslında tüm bunlar serbest piyasanın iflasını da göstermektedir) enerjide dördüncü bir piyasa yapısı olarak kamu üzerinden kapasite ticareti yaratılmaktadır. Bunun ayrıntıları da yönetmeliğe bırakılmıştır.

Maddedeki arz güvenliğine ilişkin diğer bir düzenleme de yine çeşitli raporlar öngörmektedir. Buna göre Enerji Bakanlığı, 20 yıllık Talep Projeksiyonu'nu hazırlayarak, 2 yılda bir yayımlayacaktır. Bunun üzerine TEİAŞ, 20 yıllık Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planı'nı hazırlayıp, Bakanlığın onayına

sunacaktır. Ayrıca her yıl gelecek 5 yıla ilişkin bu planlama üzerinden gerçekleştirmeleri, kısa ve orta dönem arz-talep dengesini belirleyerek Enerji Bakanlığı'na ve EPDK'ya sunacaktır. Bakanlık bunun üzerine 31 Aralık tarihine kadar her yıl Elektrik Enerjisi Arz Güvenliği Raporu'nu hazırlayıp, Bakanlar Kurulu'na sunacaktır. Yatırımların elektrik talebini karşılayamaması, yedek yetersizliği tespiti durumlarında Bakanlar Kurulu kararıyla "merkezi bir yarışma" düzenlenebileceği belirtilmektedir. Bu yarışma denilen ihale yöntemleri de yasayla değil Bakanlar Kurulu kararıyla yayımlanacak yönetmelikle belirlenecektir.

Eğer tüm bunlara rağmen arz güvenliği sağlanamayacağı Enerji Bakanlığı tarafından tespit edilirse; Bakanlar Kurulu, kamu elektrik üretim şirketlerine üretim tesisi yapma dahil arz güvenliği için gerekli görülen tedbirler alınması için yetkili kılınmaktadır. Eğer bu kadar teşvik, bu kadar garantili bir ortamda kamunun yapacağı çeşitli ihalelere rağmen özel sektör yatırım yapmazsa kamunun yatırım için üstleneceği maliyet de kaybedilen zaman nedeniyle kat ve kat artacaktır.

Ülkeyi yönetmek üzere iktidara getirilen bir hükümetin, enerji gibi bir ülkenin temel ihtiyacında ortaya çıkan sıkıntıyı gidermek için yetkili olduğunun yasayla belirtilmek zorunda kalınması da ayrıca sorgulanmaya muhtaçtır. Üstelik bunun yasayla belirtilmesinde AB direktifleri gerekçe yapılmak zorunda kalmıştır.

Özetle arz güvenliği düzenlemesi ile TEİAŞ, Enerji Bakanlığı, EPDK üçgenine Bakanlar Kurulu eklenirken, farklı kurumların düzenleyeceği ve farklı kurumların onaylayacağı 5 ayrı rapor prosedürüyle elektrik açığının tespit edilmesi, bunun üzerine TEİAŞ'ın kapasite, Bakanlar Kurulu'nun merkezi yarışma denilen özel sektörün santral kurması için maliyetleri kamunun bir biçimde üstleneceği görülen ihaleler düzenlenmesi gerekmektedir. TETAŞ'ın iç piyasadan alım ihalesi de bu kapsamda değerlendirilebilir. Tüm bunlara rağmen elektrik açığı giderilemezse kamu yatırım yapacaktır. Yani tüm bu düzenlemeler, kamunun nasıl yatırım yapmayacağını açıklamaktadır.

MADDE 9

4628 sayılı Yasa'ya geçici 13, 14, 15, 16 ve 17. maddeler eklenmektedir.

-Eklenen Geçici 13. Madde

Ülkenin elektrik enerjisi açığını gidermeye yönelik olarak 31 Aralık 2009 tarihine kadar enterkonnekte sistemden bağımsız olarak izole bölgeler oluşturularak ithalat yapılmasının yolu açılmaktadır. Madde gerekçesinde de bu duruma yol açılmasının nedeni ünite yönlendirme yöntemindeki kısıtlılık, asenkron bağlantı için de büyük yatırım ve zaman ihtiyacı olmasıyla açıklanarak, ithalat yapılacak bölge Doğu, Güneydoğu ve Güney komşular olarak belirtilmektedir. Bu durum bölgede faaliyet yapan özel şirketleri de ön plana taşırken, İran, Irak, Suriye, Gürcistan gibi komşu ülkelerden yapılacak ithalatı gündeme getirmektedir. Gürcistan üzerinden TETAŞ'ın yaptığı ithalatın yanında özel şirketlerin ithalat yapmasına yönelik bir başvuru olmuş, bunun üzerine ihale denilmeksizin hat kapasite tahsisi adı altında şirketlerden başvurular alınmıştır. Yani mevcut şirket talebine uygun hukuki çerçeve hazırlanmaktadır.

-Eklenen Geçici 14. Madde

Kısa dönemli arz kapasitesinin yeterli bir yedekle oluşturulması için çeşitli düzenlemelere gidilmektedir. Bu çerçevede TETAŞ'a merkezi bir görev yüklenerek 31 Aralık 2012 tarihini geçmeyecek şekilde enerji alım sözleşmeleri imzalamasının yolu açılmaktadır. TETAŞ geçiş dönemi denilen 2011 yılına kadar bu sözleşmeler kapsamında satın aldığı enerjiyi tüketimleri oranında perakende satış lisansına da sahip olan dağıtım şirketlerine satacaktır. Yani TETAŞ enerji alım anlaşmalarıyla elde ettiği enerjiyi DUY denilen piyasada değil, ikili anlaşmalar kapsamında dağıtım şirketlerine satabilecektir.

Üretim tesislerinin dağıtım şebekesine bağlanmadan iletim tesislerine bağlantısı durumuna ilişkin olarak geçici bir düzenleme yapılarak, bunların iletim tesisi olarak kabul edilip TEİAŞ'ın yapacağı sözleşmeler

ve anlaşmalar kapsamında faaliyetlerinin düzenlenmesi öngörülmektedir. Ancak bu tesislerin dağıtım tesislerine bağlanması durumunda dağıtım şirketlerine devri söz konusu edilmektedir. Bilindiği üzere kanunun özünde iletim ve dağıtım faaliyetleri gerilim seviyesi ile ayrıştırılmıştır. Oysa bu düzenleme ile iki faaliyetin dar anlamda da olsa birleştirilmesi söz konusudur. Bu sistemin bütüncül işletilmesi gerekliliğinin bir sonucudur. Kamu tekelinin parçalanması nedeniyle yaşanan sorunlar karşısında palyatif çözümler üretilmektedir.

Üretim tesislerinin sisteme bağlantısını kolaylaştırıcı bir düzenleme olarak iletimdeki kamu tekeli de kırılırken, yapılan düzenlemeye göre TEİAŞ ya da dağıtım şirketlerinin yeterli finansmanı olmadığı durumlarda bağlantı için gerekli yatırım, bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi tarafında yapılacak. Şirketler bu yatırımın bedelini de TEİAŞ ya da ilgili dağıtım şirketi ile anlaşma yaparak yıllık sistem kullanım bedelinden düşerek faiziyle geri alacaklar. Ödenecek faiz kurul kararıyla belirlenirken, ödemenin 7 yıl içinde tamamlanamaması durumunda kalan tutar sonraki yıl içinde defaten şirketlere ödenecek. Yani iletim ve dağıtım sistemi planlaması içerisinde yer almayan, ancak şirketlerin üretim yatırımı yapmak için uygun gördükleri yerler böylece kamu inisiyatifi dışında sisteme dahil edilebilecek. Tek tek şirketler için ekonomik ve karlı olan bu yatırımların sistemin bütünü açısından yüksek maliyetli olma riski mevcuttur ki bunun yükü kamu kaynaklarıyla şirketlere yapılacak ödeme nedeniyle yine tüketicilerin üzerinde kalacaktır. Bu uygulama ile kamunun para harcamaksızın tesis yaptırmasına ilişkin finansman modeli sağlanmış gibi görünmekle birlikte, bu tesislerin işletim giderleri kamu üzerinde kalacaktır. Üstelik şirketlerin bu yatırımlar için tek tek alacakları krediler ve bunların faizleri ile kamunun toplu finansman arayışına girmesi durumunda sağlanacak kaynak karşılaştırıldığında daha maliyetli bir yöntemin tercih edildiği açık bir gerçektir. Yapılacak olan geri ödemenin kuralları gibi tesis maliyetleri konusunda da mevzuatta bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yine bu madde çerçevesinde özel sektör üretim şirketlerinden işletmeye giriş tarihinden itibaren 2012 yılsonuna kadar iletim sistemi sistem kullanım bedelinin yarısının alınmaması öngörülmüştür. Bu açıkça vergi afları ile vergisini ödeyen vatandaşın cezalandırılması gibi bir uygulamaya denk gelmektedir. Şöyle ki aynı dönemde lisans almış tesislerden; yatırımını tamamlamış, ancak bu yasa devreye girmeden önce faaliyete başlamış olanlar sistem kullanım bedelini tam olarak öderken, gecikerek bu yasayı beklemiş olan tesisler aynı kullanım bedelinin yarısını ödeyeceklerdir. Bu özel sektör yatırımları için kamu kaynaklarının daha ihale aşamasına gelinmeksizin seferber edilmesi anlamına gelmektedir. Bu uygulamanın serbest piyasa mantığı ile açıklanması mümkün değildir. Kamu kaynaklarının seferber edilmesi yalnızca sistem kullanım bedelinin yarısının ödenmemesi ile sınırlı tutulmamış, 2012 yılsonuna kadar işletmeye girecek olan tesislerden de yatırım döneminde üretim tesisleri ile ilgili işlemlerden damga ve harç vergisi alınmaması öngörülmüştür. Bu düzenlemelere ilişkin c bendinin başlığı söz konusu kamu teşviklerinden üretim tesisleri ile birlikte otoprodüktörlerin de yararlandırılacağını göstermektedir.

- Eklenen Geçici Madde 15

3096 sayılı Yasa çerçevesinde imtiyazlı olarak yaptırılan ve alım garantileri verilen YİD'ler için Elektrik Enerjisi Fonu'ndan kullanılan kredilerin tarife yoluyla halktan tahsil edildikten sonra şirketlere aktarılması, bu aktarımın ardından şirketler tarafından fona tekrar geri ödenmesi uygulamasındaki faiz işlemi ortadan kaldırılmaktadır. Kaldırılan faiz, tarife yoluyla tüketicilerden tahsil ediliyorsa yapılan işlem şirketlere yönelik bir af olarak değerlendirilemez de uygulamanın yanlışlığı açıktır. Uygulamanın baştan yanlış yola girdiği Sayıştay raporuyla tespit edilmiş olup, TBMM'de rafa kaldırılan bu raporda şu saptama yapılmıştır:

“Fon anlaşmaları eki ‘Ödeme Talimatları Formu’nda şirketler EEF (Elektrik Enerjisi Fonu) tarafından kendilerine verilen kredilerin tarifeyle yansıtılmak suretiyle fona geri ödenmesi işleminin, doğrudan doğru TEAŞ-TETAŞ tarafından yapılmasını, bu nedenle şirkete herhangi bir ödemede bulunulmayacağını

kabul etmişlerdir. Ancak Fon Yönetim Kurulu, FA'da (Fon Anlaşmaları) yapılan düzenlemeye aykırı bir karar alarak EEF'ye yapılacak geri ödemeler için tarifelere yansıyan miktarın TEAŞ-TETAŞ tarafından doğrudan kesilerek Fon'a yatırılması uygulamasından vazgeçmiş, ilave tarifenin şirkete ödenmesi ve fona kredi geri ödemelerinin şirket tarafından yapılması yönünde bir uygulama başlatmıştır. FA'ya aykırı olan bu karar, şirketlerin fondan alacaklı olduklarını öne sürerek kredi geri ödemelerini yapmaktan kaçınmaları gibi bir olumsuzluğa yol açmıştır.”

Görüldüğü gibi sorun yalnızca faiz değil, şirketlere fon aracılığıyla yapılmış aktarımların halktan yapılacak tahsilatının da şirketlere kalması gibi bir duruma kadar uzanmaktadır. Halktan da bu kredilerin faiziyle tahsil edilmesi ile Ocak 2008'de olduğu gibi doğrudan elektrik fiyatlarına zam yapılması arasında tüketicilerin faturası açısından bir farklılık yoktur. Farklılık bu tahsilatın kim tarafından yapıldığından kaynaklanmaktadır. Eğer hakikaten madde gerekçesinde yazıldığı gibi elektrik fiyatlarını artıran bir uygulama olarak faizden vazgeçilmek isteniyorsa, Hükümet zam kararını gözden geçirebilirdi. Tüketiciler açısından sonuç değişmezdi. Bu durum sonucun tahsilatı yapan şirketler açısından farklılık yaratacağını göstermektedir.

-Eklenen Geçici Madde 16

Tasarıyla yapılacak değişikliklere bağlı olarak ikincil mevzuatın 45 gün içinde hazırlanmasına yöneliktir.

-Eklenen Geçici Madde 17

Otoprodüktör grubu santrallarına üretim santrali olmaları için yeni bir af çıkarılmaktadır. Madde gerekçesi, bir dönemin pıtrak gibi çoğalan otoprodüktör grubu santrallarının aslında mevzuat boşluğu yaratarak, hukuki çerçeve serbest piyasaya uygun olmamasına rağmen elektrik ticareti yapılması için otoprodüktör grubu kavramının ortaya atıldığını açıkça ifade etmektedir ki, bu hukuk devletinin içinin nasıl boşaltıldığını da göstermektedir. Gerekçede, aynen şu ifade kullanılmıştır:

“Otoprodüktör grubu kavramı, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun yayımından önce, mevzuattaki elektrik ticareti yapılabilmesine yönelik engellerin aşılması amacıyla geliştirilmiştir. Kanunun yayımlanmasıyla birlikte, elektrik piyasası serbestleştirilmiş ve serbest tüketici uygulaması ile birlikte otoprodüktör grubu statüsüne gerek kalmamıştır.”

Tasarıdaki bu hükme göre toplam 500 megavat civarında kurulu gücü bulunan otoprodüktör grubu santralları 6 ay içinde üretim lisansı almak için başvuracaklardır. Ancak bu santralların otoprodüktör grubu olmaları nedeniyle bazı hakları da korunacaktır. Böylece bu santrallar BOTAS'tan üretim santrallarına göre, hatta kamu santrallarına göre daha ucuza doğalgaz almaya devam edeceklerdir. Bundan sonra da otoprodüktör grubu lisansı verilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 10

Bu madde ile Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda değişikliğe gidilmektedir. Bu değişiklikle kükürt oranı yüksek olanlar bile ayrılmaksızın fueloiller, yine kükürt oranı ayrımı yapılmaksızın motorinler ve marine diesel elektrik üretiminde kullanılıyorsa vergiden muaf tutulacaktır. Hükümetin elektrik açığı nedeniyle çevreye verdiği kirlilik nedeniyle faaliyetleri durdurulan hatta yargı kararıyla durdurulan santralları bile işletmeye alma anlayışı, bir de vergi yoluyla desteklenecek anlamına gelmektedir.

MADDE 11

Şirketlerin kaldırılması için yoğun baskı yaptığı TRT payıyla ilgili düzenlemeye gidilmektedir. TRT'ye yapılacak olan aktarımın yüzde 2'yi aşamayacak şekilde Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenmesi öngörülürken, bu pay kesintisinin faturada ayrıca gösterilmesi düzenlenmektedir. Böylece yasada yüzde 3.5 olan

ve Bakanlar Kurulu'na bu oranı yüzde 100 artırma ya da eksiltme yetkisi veren düzenleme yüzde 2 ile sınırlandırılırken, yapılan TRT payı kesintisinin aktarımında tahsilatın değil tahakkukun esas alınmasına ilişkin de değişikliğe gidilmektedir. Son yıllarda yaşanan kamu yayıncılığı anlayışındaki sapma, ne yazık ki TRT'ye aktarılan fonların daha çok sorgulanır hale gelmesine neden olmuştur. Olması gereken kamu yayıncılığı anlayışının yerleşmesi için hükümetlerden daha bağımsız, özerk bir yapılanma sağlanabilmesi zorunluluğu açıktır. Bunun temel koşullarından biri de maddidir. Bu anlamda kamusal yayıncılığın elbette desteklenmesi gerekmektedir.

MADDE 12

BOTAŞ için serbest piyasaya geçişte öngörülen hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren başlayacağı düzenlenmiş olan doğalgaz alım sözleşmesi imzalamaya yasağı, tasarının yasalaşması ile yürürlüğe girecek. Maddeye göre BOTAŞ, ithalatı ulusal tüketimin yüzde 20'si oranına düşünceye kadar yeni gaz anlaşması yapamayacak. Yalnızca spot LNG ithalatında bulunabilecek. Bu ithalatlarda Kamu İhale Kanunu ve ithalata ilişkin bazı koşullar uygulanmayacak. Diğer taraftan uzun dönem LNG ithalat anlaşması bulunmayan şirketlerin de spot LNG ithalatı yapması yasaklanıyor. 2011 yılından sonra Türkiye'nin doğalgaz alım sözleşmelerine göre sıkıntı yaşanmaya başlanacağı belirtilmektedir. Uluslararası düzeyde büyük oyunların döndüğü doğalgaz konusunda BOTAŞ'ın zayıflatılmasına yönelik böyle bir düzenleme kamu yararına uygun değildir.

MADDE 13

Doğalgaz Piyasası Kanunu'ndaki BOTAŞ'ın yeni şirket kurması ve yeni şirketlerde ortak olmasını engelleyen düzenleme, uluslararası projeler için kurulacak şirketler ve iştirakler için ortadan kaldırılıyor.

MADDE 14

Enerji Verimliliği Kanunu'nda elektrikli araçlara ilişkin standart belirlenmesine yönelik iki ayrı bentteki düzenleme tek bent halinde yapılıyor.

MADDE 15

Tasarımın 14. maddesi kapsamında tek bentte toplanan araçlarla ilgili 3 yıl olarak belirlenen muafiyet yasanın 1 yılını da geçirmiş olması nedeniyle 2 yıl olarak düzenlenmektedir.

MADDE 16

Orman vasıflı araziler de dahil olmak üzere Hazine taşınmazlarının; yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminde, tesis, ulaşım yolları ve enerji nakil hattı için kullanılmak üzere bedeli karşılığında izin, kiralama, irtifak hakkı tesisi veya kullanım izni verilmesi öngörülüyor. Eğer bu araziler mera, yaylak, kışlak, otlak ve çayırta tahsis amacı değiştirilerek Hazine adına tescili, böylece şirketlere kiralanmasının yolu açılıyor. Ayrıca bu elektrik tesislerinin 2011 yılsonuna kadar devreye girmesi durumunda söz konusu kullanma izin bedellerinden yüzde 85 indirim yapılması öngörülüyor. Yine bu arazilerin kullanımını nedeniyle Orman Köylüleri Kalkındırma Geliri, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü geliri de alınamayacak. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu kapsamındaki hidroelektrik üretim tesislerinin rezervuar alanında bulunan Hazine mülkiyetindeki taşınmaz mallar için de bedelsiz izin verilecek. Düzenlemenin tamamen serbest piyasa mantığı dışında şirketlere kamu kaynaklarının, mera gibi özel alanları dahi yok edecek şekilde kullandırmaya dayandığı açıktır.

MADDE 17

Belediyelerdeki imar planı değişiklik yetkisi, kamu yapıları ve enerji tesisleri ile ilgili altyapı, üst yapı ve iletim hatlarına ilişkin olması durumunda Bayındırlık Bakanlığı'na bırakılıyor.

MADDE 18

Mera Kanunu'nda değişiklik yapılarak, EPDK'nın talebi üzerine Elektrik Piyasası Kanunu, Doğalgaz Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Kanunu hükümlerine göre elektrik, doğalgaz ve petrol piyasası faaliyetleri için, sınıfı çok iyi veya iyi olan mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacı değiştirilerek kullanıma açılacak. Böylece yenilenebilir enerji kaynakları için açılan yol, tüm elektrik, doğalgaz ve petrol piyasası faaliyetleri için mera alanlarının talanına yol açacak biçimde genişletiliyor.

MADDE 19

Petrol Piyasası Kanunu'nda "taşıma" tanımında yapılan değişiklikle karayolu ile yapılacak akaryakıt taşıma işlemleri ile kabatoj hattı dışında kalan gemi yoluyla akaryakıt taşımacılığı bu kanun kapsamı dışına çıkarılıyor.

MADDE 20

EPDK üyelerinin, uygulamaları ve işlemleri nedeniyle haklarında açılan davalardan kurtarılmak üzere 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerin Yargılanmaları Hakkındaki Kanuna göre soruşturma ve kovuşturmadan geçirilebilmeleri öngörülüyor. Madde gerekçesinde de açılan davaların çokluğundan kurulun salt çoğunlukla toplanamaz hale gelmesi endişesinden söz ediliyor. Ancak Enerji Bakanı'nın kurum bünyesindeki yolsuzluk iddiaları karşısında soruşturmaların üstünü örtmesi, bürokratlarını uzaklaştırdıktan sonra operasyonların yapılması, Başbakan'ın kendi bürokratlarıyla ilgili soruşturma izni vermemesi gibi uygulamalar gerçek nedenin bu olduğu konusunda açık bir kuşku uyandırmaktadır. Ayrıca sürekli dem vurulan EPDK özerkliği böyle bir düzenleme söz konusu olunca neden tartışılmamaktadır? Demek ki duruma göre vazife çıkarılmakta, EPDK çalışanları kimi zaman memur, kimi zaman hükümetlerden bağımsız hatta onların üzerinde kurul temsilcileri olabilmektedirler. Ancak soruşturma iznini hangi makamın vereceği sorusu da ortada kalmaktadır. Çünkü mevcut düzenlemede bu tür bağımsız ve özerk olduğu söylenen kurumlara ilişkin hüküm bulunmamaktadır. EPDK, Enerji Bakanlığı'na ne bağlı ne de ilgili kuruluştur. Türkiye'nin idari yapısı içerisinde kurullar öncesinde mevcut olmayan garip bir tanımlamaya gidilerek kurullar için "ilişkili" ifadesi kullanılmaya başlanmıştır. Ancak söz konusu memurların yargılanmalarına ilişkin kanunda böyle bir düzenleme yoktur.

İç İşleri Bakanlığı **ANKARA**

Bilindiği gibi 2007 yılında havaların aşırı ısındığı yaz aylarında, belediyelerin yaptırdığı Süs Havuzlarına çocukların serinlemek amacıyla girdikleri ve elektrik çarpması sonucu hayatlarının kaybettikleri görülmüştür. Yürürlükte bulunan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nde Havuzlar ve Süs havuzları elektrik tesisatlarının yapılması ve güvenlik tedbirleri ile ilgili yeterli kural bulunmamakta ancak Odamız tarafından Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak yapılan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı'nda Avrupa Birliği ve IEC Standartlarında bulunan güvenlik tedbirleri en geniş şekilde yer almaktadır.

Bu bağlamda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında bekleyen yönetmelik taslağı uzun ve yorucu bir çalışma sonucu oluşturulmuştur. Yönetmelik taslağının oluşturulmasında kronolojik sıra EMO İstanbul Şubemiz tarafından oluşturulan Komisyonun ilk toplantısını 11.04.2002 tarihinde Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Kadıköy Temsilciliği'nde yapması ile başlamaktadır. Komisyonumuz Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile ilgili IEC 60364 ve HD 384 serisi standartlar tercüme yapılarak hızlı bir şekilde Elektrik İç Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği çalışmalarını tamamlamış, yayınlanmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na göndermiştir. Bu yönetmeliğimizin 03.12.2003 tarih ve 25305 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmesi ile elektrik sektörümüzde önemli bir boşluk kapatılmış ve elektrik tesisatlarının projelendirilmesinin ve uygulamasının Avrupa'daki (CENELEC/IEC) standartlarına göre yapılması sağlanmıştır.

Komisyonumuz Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği güncellenmesi çalışmalarında; TS(Türk Standartları), EN, HD (CENELEC/Elektroteknik Standartizasyon İçin Avrupa Komitesi), IEC (Uluslararası Elektroteknik Komisyonu) standartlarını esas alarak, ülkemizdeki Elektrik Mühendisliği çalışmalarının Avrupa'daki standartlara en hızlı şekilde uyum sağlaması, ilgili standartların süratle uygulamaya geçirilmesi için; CENELEC uyum dokümanlarının teknik yönlerini kapsayacak şekilde çalışmalar yaparak yönetmelik çalışmalarına devam etmiş, bu çalışmada esas olarak; elektrik tesislerinde can ve mal güvenliğini güncel uluslararası standartlara göre sağlamak için, elektrik tesisleri uygulamasının Türk Standartlarına (TS), Avrupa'daki standartlara(CENELEC/IEC tarafından hazırlanan EN,HD,IEC)uygun olarak yapılmasını ve bu standartlara uygun ürünler kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Yönetmelik özetle, konutları, ticari yapıları, halka açık tüm yapıları, sanayi yapılarını, hastane yapılarını, tarım ve hayvancılık yapılarını, prefabrike yapıları, karavanları, inşaat şantiyelerini, sergi/fuar alanlarını, yüzme havuzlarını süs havuzlarını kapsamıştır. Yönetmelik güncellenmesi ile mevcut yönetmelikte anlam karmaşasına yol açan eşzamanlılık, diversite gibi tanımlar detaylı şekilde açıklanmıştır. Yönetmelikte eski ve yeni tesisatın test ve denetlenmesi ile uygunluğun teyidinden, yada mevcut tesisatta yapılan değişikliklerin kontrolünden sonra ;"Elektrik Tesisat Sertifikası" düzenlenmesi esası getirilmiş, sertifikanın kapsadığı tesisat detaylarını içerecek denetleme ve test sonuçları kayıtlarının belgeye eklenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Yönetmeliğin ilk taslağı 10/02/2004 tarihinde basılı doküman olarak yayınlanarak tüm EMO şubelerine gönderilmiş ayrıca şubemiz Web sitesinde 1 yıl yayınlanmıştır. Bu bağlamda üyelerimizden ve diğer şubelerden gelen eleştiriler ışığında komisyonumuz çalışmalarını yoğunlaştırarak yönetmeliği daha da olgunlaştırmıştır. 26.12.2004 tarihinde İstanbul Şubemizde tüm EMO birim temsilcilerinin katıldığı konu ile ilgili bir toplantı düzenlenmiştir. 2.taslak Yönetmelik 01/03/2005 tarihinde basılı doküman olarak en geniş anlamda tüm şubelerimizin yanı sıra projeci ve müteahhit firmalar ile çeşitli kurum ve kuruluşlara görüş alma amacıyla gönderilerek aynı gün Web sitemizde de yayımlanmıştır."Elektrik İç Tesisleri Yönet-

meliği” Taslağı ile ilgili 19 Mart 2005 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilen WIN Fuarları kapsamında bütün gün süren geniş katımlı tanıtım toplantısı düzenlenmiştir.

Komisyonumuz bu çalışmalarını için 3 yıl içinde toplam 117 oturum toplantı yapmış, bu toplantıları İstanbul Şubemiz ve şubemize bağlı Kadıköy, Kartal temsilciliği, TEDAŞ Kumburgaz tesislerinde yapmıştır. Bu çalışmalarda toplam 20 komisyon üyemiz aktif olarak çalışmalara katkı koymuş, tercüme için ise birçok meslektaşımızın komisyonumuza katkısı olmuştur.

Komisyonumuz tüm gelen eleştirileri dikkate alarak “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği” Taslak çalışmasına son şeklini vermiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aracılığı ile Resmi Gazete’de yayınlanmak üzere EMO Genel Merkezimiz tarafından 31/05/2005 tarih ve 1413/c sayı ile gönderilmiş ancak 2 yılı aşkın süre geçmesine rağmen Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı tarafından Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği yayınlanamamıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yeni Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği’nin yayınlanma süreci tamamlanmadığından, dolayısı ile elektrik tesisatlarının Avrupa Birliği normlarında güvenli bir şekilde yapılması ile ilgili mevcut yönetmeliğin yetersiz kalması sebebiyle; 2008 yılı yaz aylarında da Süs Havuzlarında meydana gelebilecek muhtemel çocuk ölümlerine engel olmak için Bakanlığınıza bağlı tüm Belediyelerin özellikle uyarılması ve Süs havuzlarına girilmesinin engellenmesi için gereğinin yapılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 02.06.2008
Sayı: 1793/Ü

.....

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nce "Elektrik İle İlgili Fen adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik Taslağı" hazırlanarak, görüşlerimizi bildirmek üzere Odamıza gönderilmiştir.

Yönetmelik Taslağı, Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının yetki ve sorumluluklarını artırıcı nitelikte hükümler içermektedir. Taslakta Fen Adamlarının elektrik iç tesisleri yapım işlerindeki yetkileri 10 katına kadar artırılmakta, topraklama test ölçümleri yapabilmeleri sağlanmakta ve proje çizim yetkileri kadar fenni mesuliyet üstlenmelerinin önü açılmaktadır. Fenni mesuliyet yetkisinin verilmesinin gerekçesi olarak, Taslak gerekçesinde bir takım yargı kararları gösterilmekle birlikte, Odamız tarafından pek çok belediye aleyhine açılmış dava bulunmakta olup, davaların tümünde Fen Adamlarının fenni mesuliyet üstlenemeyeceklerine karar verilmektedir. Dolayısıyla, Yönetmelik Taslağının gerekçesinde yer alan bilgiler yanıltıcı içerik taşımaktadır.

Mühendislik meslek alanına giren konularda Fen Adamlarının yetkilerinin artırılması, bir mühendislik meslek örgütü olarak Odamızı ilgilendirdiği kadar, mühendislik eğitimi veren üniversitelerimizin ilgili bölümlerini de yakından ilgilendirmektedir. Bu nedenle, Odamız görüşünün oluşması bakımından Bölümünüzün değerlendirmelerine gereksinim duyulmuştur. Konunun önemi nedeniyle en kısa süre içerisinde görüş ve değerlendirmelerinizi Odamıza göndermenizi arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Eki: Elektrik İle İlgili Fen adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik Taslağı

T.C
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

Sayı : B.30.2.SAÜ.0.45.00.05. 622-01/185
Konu : Görüş.

13/06/2008

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi: EMO'nun 02.06.2008 tarih ve 1793 sayılı yazısı.

İlgi yazı istenilen Elektrik ile ilgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte değişiklik Yapılmasına ilişkin Yönetmelik Taslağı bölümümüz tarafından incelenmiş olup uygun olduğu görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Osman ÇEREZCİ
Bölüm Başkanı

EK:
1-EMO yazısı.

Adres : SAÜ Mühendislik Fakültesi 54187 Esentepe Kampüsü – ADAPAZARI Tel : 0(264) 346 03 53 (5 Hat) Faks : 0(264) 346 03 51

TS - EN - ISO 9001 : 2000
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

Tarih: 19.06.2008
Sayı: 1973/C

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
ANKARA

Yürürlükte bulunan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin güncellenmesi bağlamında hazırlanan ve Bakanlığımıza sunulan taslak çalışma uzun süredir gündem dışında kalmıştır.

Bu konuda TSE'nin de tercümelerini yaparak yayınladığı Avrupa Birliği Standartlarını karşılayamayan mevcut yönetmeliğin güncellenmesi çalışmaları oldukça önemli bir teknik gereksinmeyi karşılayacaktır. Avrupa Birliği Standartlarına ve ülkemiz koşullarına uygun olarak hazırlanan çalışmada teknik konular oldukça ayrıntılı bir biçimde işlenmiştir. Örneğin mevcut yönetmelikte bulunmayan özel tesislerden havuz tesislerinin yapılmasına dair kurallar taslakta yer almıştır.

Bu bağlamda halka açık yerlerde yaptırılmakta olan süs havuzlarının elektrik tesisatı konusu oldukça ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır. Aynı şekilde 2003 yılından beri yürürlükte bulunan Elektrik İç Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliğinin uygulaması ancak taslak yönetmeliğin yayınlanması sayesinde gerçekleşebilecektir. Bu bağlamda Bakanlığımızdan Yönetmelik taslağının yayınlanması için bir teknik komisyon kurulması, makul bir süre içinde incelemelerin tamamlanması ve yönetmeliğin yayınlanmasını, ayrıca zaten yürürlükte olan Elektrik İç Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliğine uygun olmayan projelerin onaylanmaması için elektrik dağıtım şirketlerinin uyarılmasını talep etmekteyiz.

Gereği için bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 25.06.2008
Sayı: 2043/C

.....

Konu: Yangın alarm sistemleri teknik şartnameleri hakkında.

İlgi a) TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin 16 Nisan 2008 tarih ve 1180 sayılı yazısı
İlgi b) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı'nın 14 Mayıs 2008 tarih ve 99/637 sayılı yazısı

İlgi (a) yazı ile kamu kurumları ihalelerinde tesis edilecek yangın alarm sistemlerinin seçiminde sahip olunması gereken ve Ülkemizin zorunlu standardı olan TS EN 54 sertifikası yerine, UL, AFNOR, Vds veya LPCB sertifikaları istenmesi konusunda yaşanan sıkıntılar T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu'na iletilmiş ve görüş istenmiştir.

İlgi (b) yazı ile T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu konuyu detaylı olarak açıklamış ve sonuca bağlamış olup, Kurumunuz bünyesinde tesis edilecek yangın alarm sistemlerinin seçimi sırasında aynı sıkıntıların yaşanmaması için ekli yazıların ilgili birimlerimize iletilmesi için gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Cem KÜKEY

Oda Müdürü

Ek 1: TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin 16 Nisan 2008 tarih ve 1180 sayılı yazısı

Ek 2: Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı'nın 14 Mayıs 2008 tarih ve 99/637 sayılı yazısı

Dağıtım: Bakanlıklar, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Adana Büyükşehir, Belediye Başkanlığı Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Gaziantep, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Tarih: 16 Nisan 2008
Sayı: 1180

T.C. BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI
BAKANLIKLAR-ANKARA

Konu: Yangın alarm sistemleri teknik şartnameleri hakkında.

Bilindiği üzere mevcut veya inşa edilen resmi kurum binalarında yangın alarm sistemleri kullanılmaktadır. Söz konusu sistemler için, genelde T.C. Bayındırlık Bakanlığı tarafından yayınlanan “Birim Fiyat Tarifleri” veya “Genel Teknik Şartnameler”den alıntı yapılan teknik şartnameler kullanılmaktadır. Tarafınızdan yayınlanan Birim Fiyat Tarifleri veya Genel Teknik Şartnameleri’nde, “yangın alarm sistemlerine ait ürünler TS EN 54 sertifikalarına sahip olacaktır” denilmektedir.

T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, T.C. Adalet Bakanlığı, T.C. Sağlık Bakanlığı, T.C. Milli Savunma Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. İçişleri Bakanlığı, T.C. Ulaştırma Bakanlığı, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi bazı Bakanlıklara ait İnşaat Emlak veya Yapı İşleri Daire Başkanlıkları tarafından “Birim Fiyat Tarifleri” veya “Genel Teknik Şartnameler” den farklı olarak özel teknik şartnameler de yayınlanabilmektedir. Bu gibi özel hazırlanmış şartnamelerde, “Teklif edilecek tüm malzemeler NFPA 72, EN 54, BS5839, DIN vb. standartlardan en az birine uygun olarak üretilmiş olacak ve UL, FM, VDS, AFNOR veya LPCB uluslararası onay kuruluşlarından en az birinden alınmış sertifikalara sahip olacaklardır” benzeri ifadeler yer almaktadır.

Kurumunuz tarafından yayınlanan ve tüm resmi kurumlarda geçerli olan “Birim Fiyat Tarifleri” veya “Genel Teknik Şartnameler” de zorunlu olan TS EN 54 sertifikası ile, yukarıda belirtilen kurumların özel şartnamelerinde kullanılan UL, AFNOR, VDS veya LPCB sertifikaları hakkında farklı yorumlar ve kavram karmaşası oluşmaktadır.

Ülke çapında ve bilhassa Kamu Kurum ve Kuruluşlarının uygulamalarında karşılaştıkları anlaşmazlık ve teknik uyumsuzlukları karara bağlayan Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı’nın görevleri, 13.12.1983 tarihli ve 180 sayılı T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 209 sayılı KHK ile değişiklik 15. maddesinde belirtilmiştir.

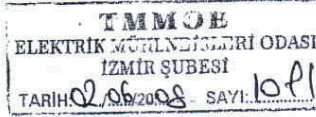
Buna istinaden; Yangın alarm sistemleri uygulamalarında, sertifikasyon sebebiyle oluşan problemlerin giderilmesi ve konunun netleştirilerek sonuca bağlanabilmesi için UL, FM, AFNOR, LPCB, VDS vs. gibi sertifikalar ile TS EN 54 sertifikası arasındaki ilişki hakkında görüşlerinizi bildirmenizi arz ederiz.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU a.
Özcan UĞURLU
YAZMAN ÜYE

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400--99/637
Konu : Yangın alarm sistemleri
teknik şartnameleri.

TÜRK MÜHENDİSLER VE MİMARLAR ODALARI BİRLİĞİ
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
1337 Sokak No.16 kat.8 Ashan
35210 Çankaya /İZMİR

İlgi: 16 Nisan 2008 tarih 1180 sayılı yazınız.

Bakanlığımız tarafından yayımlanan "Birim Tarifleri" ve "Genel Teknik şartnamelerin" Yangın alarm sistemleri içinde TS EN 54 sertifikasına sahip olacağı ifadesinin bulunduğu, bazı Kamu kurumları da taraflarınca hazırlanmış özel şartnamelerde ise "UL, FM, AFNOR, VDS veya LPC" sertifikalarının yer almış olduğu belirtilerek, bu mevcut durumdan dolayı söz konusu standardın yorumlanmasında tereddüt olduğu ancak uyumsuzluk konusunda Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı'nın görevlerinin arasında olması nedeniyle de konuya açıklık getirilmesi hususu ilgi yazı ile istenmektedir.

Konu Yüksek Fen Kurulu'nda incelenmiştir.

Avrupa Birliği üyelerinin ortak ve zorunlu normu olan EN (European Norm) standardının yangın algılama sistemlerine ait bölümü EN 54'dür. Ülkemiz Avrupa Birliği tarama çalışmaları sürecinde, 23 Haziran 2004 tarih 25501 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) kapsamında uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayımlanması Hakkında Tebliğin" de, EN 54 standardı zorunlu hale getirilmiştir. EN 54 standardı en yaygın kabul edilen uluslararası standart olup, AB'ye üye olan ülkelerin dillerine birebir çevrilmekte ve o ülkenin standart enstitüleri tarafından uygulanacak zorunlu standart olarak kabul edilmektedir.

Yangın algılama sistemine ait herhangi bir ürünü EN 54 standardına göre test edip onaylama yetkisi her ülke için ayrı kuruluşlara verilmiştir. Örneğin AB'ye üye olan İngiltere de EN 54 standardının birebir alıntısı olan BS (British Standards) izni ile LPCB veya BSI gibi standart enstitülerine, yine AB ye üye olan Almanya'da VDS Enstitüsüne, AB'ye üye olan Fransa'da AFNOR Standart Enstitüsü'ne ve üye olma çalışmaları yapan ülkemizde de Türk Standartları Enstitüsü'ne söz konusu EN 54 kalite belgesini verme yetkisi verilmiştir. Yukarıdaki kuruluşların hepsi EN 54 standardına göre aynı testleri uygulayarak ve aynı yetki ile ürünlerin kaliteli olup olmadığını onaylamaktadır.

Türk Standartları Enstitüsü, uluslararası düzeyde standart hazırlama çalışmalarını yürüten Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) ve Avrupa Birliği Standartlar Teşkilatları olan CEN (European Committee for Standardization) ve CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) üyesi ve ülkemizdeki tek temsilcisidir.

Adres :Necatibey Cad. No: 63 Kat.2 Kızılay/ANKARA Tel : (0312) 410 22 50-62 Fax: (0312) 229 49 55

Tarih: 24.07.2008
Sayı: 2383/C

.....
ANKARA

İlgi: Bayındırlık ve İskan Bakanlığı TAU Genel Müdürlüğü'nün 23.05.2008 tarih ve 4362 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde gönderilen "Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik Taslağı"na ilişkin görüşlerimiz ile konuya ilişkin kimi yargı kararları ekte yer almaktadır.

Bilgilerinize arz/rica ederiz.

Saygılarımızla.

Yönetim Kurulu a.
Necati İPEK
Oda Müdürü v.

EK: 1-Yönetmelik Taslağı ile İlgili Odamız Görüşü
2-Yargı Kararları

Dağıtım:

- 1- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı TAU Genel Müdürlüğü
- 2- Milli Eğitim Bakanlığı
- 3- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- 4- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 5- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
- 6- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı
- 7- Kamu İhale Kurumu Başkanlığı
- 8- Türkiye Elektrik-Elektronik ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu

Tarih: 24.07.2008
Sayı: 2384/Ü

T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Sürekli Eğitim Merkezi
KAHRAMANMARAŞ

Odamız 6235 sayılı TMMOB yasası ile kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olup, yasa ve yönetmeliklerin kendisine tanıdığı yetki ve sorumluluk çerçevesinde mesleki faaliyet alanlarını düzenleme ve denetimini yapmakla görevlidir. Odamız bu çalışmalar çerçevesinde SMM (Serbest Mühendislik ve Müşavirlik) hizmeti üreten üyelerimizi uzmanlık alanlarına göre yetki belgesi ile belgelendirmektedir.

Serbest çalışan üyelerimizin belgelendirilmesi üniversitelerin verdiği ünvan bağlamında yapılmaktadır. Örneğin Elektrik Mühendislerine verilen belge ile Elektronik Mühendislerine verilen belge ve bu belgelere bağlı olarak yetkilendirildiği tesisler farklıdır. Ancak üniversitelerin bir mühendislik programı içinde çift ünvan vermesi sebebiyle mühendisin yetkilendirilmesinde transcript incelemesi zorunlu olmaktadır. Keza bir çok üniversitede Elektronik ağırlıklı program yürütülmesine karşın mezunlarına “Elektrik Elektronik Mühendisi” ünvanı verilmektedir.

Elektrik Mühendisleri Odasının özellikle Elektrik Mühendisliği çerçevesinde belge verebilmesi için çift ünvanlı meslektaşımızın transcript’inde “Yüksek Gerilim Tekniği”, “Elektrik Makinaları” ve “Elektrik Tesisleri (Koruma, İletim, Dağıtım, Üretim’den biri)” derslerinin bulunması veya sonradan tamamlamış olmaları gerekmektedir. Derslerin sonradan tamamlanması durumunda ise sonradan alınan derslerin üniversitedeki lisans programına eşdeğer koşullarda (ders sayısı, %70 devam, ödev, vize ve final’den geçer not vs.) alınması gerektiği açıktır.

Nihai hedef derslerin lisans sırasında tamamlanmış olması gereğinden dolayı üniversitelerin verdikleri ünvana uygun olarak müfredatlarını geliştirici yönde çalışma yapmaları önemlidir.

Mevcut durumda, mezun olan üyelerimizin bu mağduriyetlerini gidermek üzere birçok üniversitede olduğu gibi üniversitenizde de eksik dersleri tamamlamaya yönelik eğitimlerin açılması sevindiricidir. Bu çerçevede sürekli eğitim merkezinizde düzenlemekte olduğunuz yukarıda adı geçen derslerin; lisans eğitiminde verilen derslerle içerik, süre ve koşullar açısından aynı olduğu düşüncesi ile eğitim sonunda düzenlediğiniz belgeye “başarı değerlendirme formu”nu da eklemeniz hususunda gereğini bilgilerinize arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Olgun YURT

MİSEM Koordinatörü V.

Bilgi için:

T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

Tarih: 20.08.2008
Sayı: 2012/C

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Enerji İşleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

4628 Sayılı yasa uyarınca elektrik enerjisi yatırımlarının Özel Sektör marifetiyle yapılması öngörülmüş buna bağlı olarak ta, sayıları yüzlerle ifade edilen küçük güçlü birçok akarsu, rüzgar, doğal gaz ve kömüre dayalı elektrik üretim santrallerinin ve bunların dağıtım şebekesine bağlantılarının, ilgili resmi kurum ve kuruluşlar eliyle yürütülen proje onayı, denetimi ve kabullerinde, ilgili kurumlardaki yetişmiş teknik personel sayısı ve kurum olanaklarındaki kısıtlar nedeniyle büyük sıkıntılar yaşanmaya başlandığı ve denetimlerin standartlara uygun olarak beklenen hız, kalite ve istenen düzeyde yapılamadığı bilinmektedir.

Elektrik üretim ve dağıtım tesislerinin proje onaylarının, tesis denetimlerinin ve kabul işlemlerinin istenen hız, kalite ve standartlarda yapılabilmesini teminen izlenmesi gereken yol ve yöntemleri tartışmak, görüş alışverişinde bulunmak ve olası bir model geliştirebilmek umuduyla, ODA'mız koordinatörlüğünde, 2008 Ekim veya Kasım ayında, TMMOB'nin ilgili odaları dahil sektörde yer alan diğer ilgili kurum-kuruluş ve yapıların katıldığı, bir günlük, "Arama Konferansı (Çalıştay)" düzenlenmesi düşünülmekte ve bu düşünce ile ilgili görüş ve önerilerinize gereksinim duyulmaktadır.

En üst düzeyde muhatapı olarak aktif katılımınızın beklendiği bu konu ile ilgili görüş ve önerilerinizin ODA'mıza iletilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 26.08.2008
Sayı: 2689/C

Kamu İhale Kurumu
ANKARA

Bilindiği gibi Kamu İhale Kurumu'nu ihaleler için talep ettiği meslek odası üyelik belgeleri; anahtar teknik personel ve taahhüt teknik personel olarak sınıflandırılmıştır.

Bu bağlamda serbest çalışan üyelerimizin de anahtar teknik personel olarak iş yapabilmesinin önünü açmak amacıyla ilgili idarelerin yapım ve hizmet işleri ihalelerinde serbest çalışan mühendislerle ilgili "alt yüklenici" tanımının ihale metinlerine eklemeleri uygun olacaktır.

Gereği için bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 11.09.2008
Sayı: 2863/C

Sayın Mehmet Ali ŞAHİN
Adalet Bakanı
ANKARA

Kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadelede alçak bir saldırı sonucu yaşamını yitiren Elektrik Mühendisleri Odası Üyesi ve TEDAŞ Çalışanı Hasan Balıkcı'nın öldürülmesinin üzerinden 6 yıl geçti. Ancak çeşitli usul gerekçeleriyle yerel mahkemenin verdiği kararların bozulması sonucu uzayan dava, hukuk ve devlet ciddiyeti ile bağdaşmayacak gerekçeler nedeniyle bir türlü tamamlanamıyor. Şanlıurfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 6 Ağustos 2008 tarihinde yapılan son duruşmaya da tutuklu sanıkların "ödenek yok" gerekçesiyle getirilmemesi nedeniyle dava 17 Eylül 2008 tarihine ertelenmiştir.

Hasan Balıkcı'nın 18 Ekim 2002 tarihinde katledilmesinin ardından kısa bir süre sonra katiller ve azmettiricinin yakalanmasının üzerinden 6 yıl geçmiştir. Ülkemizde kaçak elektrik kullanımının ardındaki derin ilişkilerin sorgulanması talebimiz bir yana, Balıkcı cinayetinin sorumlularının cezalandırılmasına yönelik dava sürecinin dahi tamamlanmamış olması kamuoyu vicdanını derinden yaralamaktadır.

Balıkcı cinyeti davasında ilk karar Şanlıurfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 11 Haziran 2004 tarihli duruşmada verildi. Balıkcı'nın katil zanlısı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına (6 ayı hücre cezası olmak üzere), azmettirici ile yardım ve yataklık yapan sanıklar müebbet hapis cezasına, katil zanlısına silahları temin eden sanık ise 16 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi Ekim 2005'te sanıklar hakkında verilen cezaların, dava dosyasına yeni bir delil ve yeni tanıklar eklenmeksizin, yeni Türk Ceza Kanunu ve yeni Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre yeniden görüşülmesine karar verdi.

Balıkcı davasında ikinci yargılama süreci 2005 yılı sonunda başladı. Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi, 19 Nisan 2006 tarihinde sanıklar hakkında yeniden cezalandırma kararları verdi. Ancak bu karar da Yargıtay tarafından, yargılamanın bir celse tutanağının mahkeme başkanı tarafından "imzalanmasının unutulması" şeklindeki tamamen usulü bir nedenle bozuldu.

Balıkcı davasında üçüncü yargılama süreci Aralık 2007 tarihinde başladı. Bu kez de sanıkların mahkemeye çeşitli nedenlerle getirilmemesi nedeniyle dava duruşmaları sürekli ertelenmektedir. Tutanaktaki imza eksikliğinin giderilmesi için tamamen şekli olarak verilen bozma kararından bu yana yaklaşık 1 yıl geçmiştir ve sanıklar buldukları cezaevlerinden ödenek yokluğu nedeniyle getirilemediği için karar verilememektedir.

Davanın sürüncemede kalmasında; yasa değişikliği, yargının ağır iş yükü gibi "anlaşılabilir" nedenlerin yanında, yargılamanın son celselerinde gündeme gelen "ödenek yokluğu" gibi kabul edilemez gerekçelerle karşılaşmaktadır. Yılın daha neredeyse yarısında ödeneği bittiği için adalet dağıtamayan bir yargı sistemi iflas etmiş demektir.

Sanıkların mahkemeye getirilmesinde ihmal olup olmadığına ilişkin kuşkular nedeniyle Balıkcı'nın ailesinin avukatı aracılığı ile Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya Ceyhan Savcılığı tarafından ödenek yokluğu nedeniyle sanığın gönderilemediği yanıtı verilmiş ve Bakanlık'tan yapılan ödenek taleplerine ilişkin belgelerin örnekleri sunulmuştur.

Bu durum Anayasa'da ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde güvence altına alınan "adil yargılanma hakkının" ihlali anlamına gelmektedir. Ülkemizin dünyada ayıplı bir ülke olarak anılmasına ve damgalanmasına neden olacak bu sorunun ivedilikle çözülmesini, 17 Eylül 2008 tarihinde Şanlıurfa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılacak olan duruşmada tüm sanıkların hazır bulundurulmalarını talep ediyoruz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Musa ÇEÇEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Tarih: 19.09.2008
Sayı: 2955/C

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI
BİLGİ TOPLUMU DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA

Ülkemizde bilimin ve teknolojinin öncülüğünde verimli ve nitelikli insan kaynağı miktarının artırılması, bilgi toplumuna dönüşüm stratejisinin hedefine ulaşması ile mümkündür. Bu nedenle, sürece katkı koyacak kurum ve kuruluşlarla birlikte, Meslek kuruluşları ve STK'ların kamu yararına eşgüdümlü bir çalışma sergilemesi büyük önem arz etmektedir. Bu alana katkı koymayı amaçlayan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), 6235 sayılı TMMOB yasası uyarınca kurulmuş, Anayasasının 135. maddesinde tanımlanan kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.

Elektrik, Elektronik, Bilgisayar, Yazılım ve Biyomedikal mühendisliği meslek disiplinlerini bünyesinde barındıran EMO, genel anlamda; Meslek alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından takip etmek, meslek içi eğitim faaliyetleri düzenleme ve sertifikalandırma, serbest mühendislik müşavirlik hizmeti icra eden meslektaşlarımızın hizmet alanını düzenlemek ve denetlemek, meslek alanımızla ilgili her türlü sürece katkı koymak, kamuoyu oluşturarak meslektaşlarımız ve halk yararına kamu hizmeti vermektedir. Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını yürütmeye yasal olarak yetkili mühendis, yüksek mühendis, yüksek mimar, mimarları örgütünde toplayan Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği içinde yer alan ve tüzel kişiliğe sahip olan 23 odadan biridir. Ayrıca şubelere bağlı il ve ilçelerde temsilcilik ve mesleki denetleme büroları şeklinde yurt düzeyinde geniş bir örgütlenmeye sahiptir.

Bu itibarla, Bilişim sektörü ve elektronik haberleşme sektörüne üyeleri üzerinden yön veren Elektrik Mühendisleri Odası, anayasa ile tanımlanan meslek kuruluşu sorumluluğu ile e-dönüşüm projesine katkı koymayı kamusal bir sorumluluk olarak görmektedir. Elektrik mühendisleri Odasının, Bilgi Toplumu Stratejisi 2006-2008 yılı 8. Eylem Planı dâhilinde STK ve meslek örgütlerinin katılımı ile görüş ve önerilerinin dikkate alındığı, ilgili kuruluşlar olarak tanımlanan statüde değerlendirilerek, icra kurulunda yer almasının sağlanması hususunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 26.01.2009
Sayı: 0271/C

BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
Bilgi Toplum Dairesi Başkanlığı

İlgi: 06 Kasım 2008 tarih ve 155/4103 sayılı yazınız

İlgi yazı ile katılabileceğimizi bildirdiğiniz “e-Dönüşüm Danışma Kurulu”na Elektrik Mühendisleri Odası olarak katılım sağlanacaktır.

Danışma Kuruluna Odamız adına Elektronik Meslek Dalı Ana Komisyonu Üyesi Tarık ÖDEN ile Bilgisayar Meslek Dalı Ana Komisyonu Üyesi Gölay ŞAKİROĞULLARI asıl üye olarak, Bilgisayar Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu Üyesi Birkan SARIFAKIOĞLU ile Elektronik Meslek Dalı Ana Komisyonu Üyesi İlker TAŞAN yedek üye olarak katılacaktır.

e-Dönüşüm Danışma Kurulu’na asıl ve yedek olarak katılacak olan üyelerimizin iletişim bilgileri aşağıda çıkartılmıştır.

Gereği için bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Cem KÜKEY

Oda Müdürü

Tarık ÖDEN (asıl)

e-posta : tarik.oden@emo.org.tr

Gölay ŞAKİROĞULLARI (asıl)

e-posta : golay.sakirogullari@emo.org.tr

Birkan SARIFAKIOĞULLARI (yedek)

e-posta: mehmet.birkan@emo.org.tr

İlker TAŞAN (yedek)

e-posta: ilkertasan@gmail.com

Tarih: 28.01.2009
Sayı: 316/C

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BAŞKANLIĞINA
Ziya Bey Caddesi, No: 19, 06520
Balgat / ANKARA

Yönetim Kurulu a.

Ülkemizin çoğu İl ve İlçelerindeki tesis ve binalara, ilgili kanun ve yönetmeliklere bağlı olarak ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun denetiminde Dağıtım Şirketleri tarafından Doğalgaz bağlantısı yapıldığı bilgileriniz içindedir.

Doğalgaz bağlantısı yapılan/yapılacak yapılarda can ve mal güvenliğine yönelik olarak koruma önlemlerinin alınması ve bu amaçla "Topraklama Sistemlerinin bina topraklamalarına bağlanması zaten gerekli olmakla birlikte ayrıca ilgili yönetmeliklerce zorunlu tutulmaktadır. Yapılarda ruhsat öncesi, Doğalgaz sisteminin topraklama sistemlerine bağlantıları ile işletme sonrası bu sistemlerin periyodik test ve ölçümlerinin yapılması can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından büyük önem arz etmekte olup ülkemizde Doğalgazlı yapılarda meydana gelen kazalar sonrası can ve mal kayıpları yaşandığı da bilinmektedir.

ODA'mız konuyla ilgili olarak bir örnek teşkil etmesi amacıyla Diyarbakır Şubemiz kanalı ile Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ilgili Dağıtım firmasıyla gerekli iletişimi sağlamış ve ekte sunulan bazı yazışmaları yaparak konunun önem ve hassasiyetini yetkililerle paylaşmış ancak (ODA'mızın "doğalgaz iletim ve dağıtımını denetleme" gibi bir yetkisi ve işlevi olmadığından) istenilen sonuçlar alınamamıştır.

6235 sayılı TMMOB Kanununa göre kurulmuş "Kamu Kurumu niteliğinde" bir meslek örgütü olan ODA'mız, Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİSEM) bünyesinde düzenlenen eğitimlerde başarılı olan ve "Yetkili" kılınan üyelerimizle ve kar herhangi bir ticari amaç gütmeksizin birçok kişi, Kurum ve Kuruluşa ait Elektrik Tesislerinin "Topraklama Ölçüm ve Test" hizmetlerini yürütmektedir. ODA'mız ülkemizin her yöresinde Doğalgaz sistemlerinin bağlandığı yapılara ait topraklama sistemlerinin test ve ölçümlerinin yapılması konusunda gerekli desteği sunmaya hazırdır.

Doğalgazın çevreye zarar verilmeden, can ve mal güvenliği ön planda tutularak ilgili yönetmelikler doğrultusunda sağlıklı bir şekilde tüketicilere ulaştırılması büyük önem arz ettiğinden, ülke genelindeki tüm doğalgazlı yapıların topraklama sistemlerinin periyodik test – ölçümlerinin başlatılmasını teminen gereğini arz ederiz.

Necati İPEK
Oda Müdürü v.

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
ANKARA

Bilindiği gibi ülkemizde birçok yerleşim birimlerinde yapılara, Enerji Bakanlığı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun düzenleme ve denetiminde ilgili kanun ve yönetmeliklere göre Dağıtım Şirketleri tarafından Doğalgaz bağlantısı yapılmaktadır.

Bu kapsamda Şubemiz sınırları içinde bulunan bazı illerde de binalara Doğalgaz bağlantısı tesis edilmektedir. Doğalgaz bağlantısı yapılan/yapılacak yapıların topraklama sistemlerinin bina topraklamalarına bağlanması noktasında gerekli koruma önlemlerinin alınması, can ve mal güvenliğinin sağlanması gerekli olmakla birlikte ilgili yönetmeliklerce de zorunlu tutulmaktadır. Yapılarda ruhsat öncesi, Doğalgaz sisteminin topraklama sistemlerine bağlantıları ile işletme sonrası bu sistemlerin periyodik test ve ölçümlerinin yapılması can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından da büyük önem arz etmektedir. Kaldı ki ülkemizde Doğalgazlı yapılarda meydana gelen kazalar sonrası yaşanan can ve mal kayıpları da herkesçe bilinmektedir.

Şubemizce, bu konuda, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ilgili Dağıtım firmasıyla gerekli iletişim sağlanmış ekte sunulan bazı yazışmalar yapılarak konunun önem ve hassasiyeti yetkililerle paylaşılmıştır. Ancak Doğalgazın iletim ve dağıtım noktasında düzenleme ve denetleme yetkisi Enerji Bakanlığı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda olması nedeniyle istenilen sonuçlar alınamamıştır.

Doğalgazın çevreye zarar vermeden, can ve mal güvenliği sağlanarak, ilgili yönetmelikler doğrultusunda sağlıklı bir şekilde tüketicilere ulaştırılması büyük önem arz ettiğinden, Doğalgazlı yapıların topraklama sistemlerine bağlantıları ile bu sistemlerin periyodik test ve ölçümlerinin yapılması noktasında Elektrik Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu tarafından, Ulusal düzeyde bir değerlendirmenin yapılarak Enerji Bakanlığı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile gerekli girişimlerin başlatılması hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim kurulu a.
M. Nedim TÜZÜN
Şube Başkanı

EKLER:

1. D.Bakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na gönderilen yazı ve eki.
2. D.Bakır Doğalgaz Ltd. Şti.'ye gönderilen yazı ve eki.

EK1:
D.BAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
DİYARBAKIR

Bilindiği gibi son dönemde ilimizde yapılara doğalgaz bağlantısı yapılmaktadır. Ruhsat aşamasında, kentimizdeki yapılarda doğalgaz sisteminin tesis ve bağlantılarının doğru bir biçimde yapılması, ileride doğabilecek can ve mal güvenliği açısından hayati bir önem arz etmektedir. Doğalgazın parlayıcı ve patlayıcı maddeler sınıfında yer alması nedeniyle, bağlantı yapılacak yapılarda, doğalgaz tesisatının bina topraklama sistemi ile sağlıklı bir biçimde bağlantılarının yapılması ve ruhsat öncesi gerekli topraklama test ve kontrollerine ilişkin ölçümlerinin yapılarak raporlanması zorunluluk arz etmektedir. Aksi durumda doğalgaz tesisatında meydana gelebilecek kopukluklar ve elektriksel kaynaklı temaslar nedeniyle yapılarda patlamayla birlikte can ve mal güvenliği tehdit altında kalabilecektir. Bu konuda ulusal düzeyde yaşanmış bazı olumsuz örnekler sonucu can ve mal kayıplarının yaşandığı da bilinmektedir. Bu nedenle doğalgaz sistemlerinin tesis edildiği yapılarda ekte belirtilen yönetmeliklere göre yapılarda topraklama sisteminin tesis edilmesi ve bu tesislere ilişkin test ve kontrollerinin ölçümlerle değerlendirilerek raporlandırılması gerekmektedir.

Ayrıca Doğalgazlı yapıların topraklama sistemlerinin test ve ölçümlerinin yapılması, doğalgaz sistemine ait topraklama tesisinin varlığının görülerek uygunluğunun ölçümlerle değerlendirilmesi ve ilgili firmaların bu hizmetlerinin de denetiminin sağlanması açısından büyük önem teşkil etmektedir. Bu nedenle test ve ölçümlerin; teknik anlamda bu çalışmayı yürütebilecek, donanımlı, güvenilir ve yetkili kişi ve kurumlar tarafından yapılmasının gerekliliği gözden kaçmamalıdır.

Odamız, Meslek İçi Eğitim Merkezi bünyesinde düzenlenen eğitimler sonrasında yetkilendirilmiş üyelerimiz üzerinden, ilimizdeki birçok kurum ve kuruluşa ait Elektrik tesislerinin topraklama ölçüm ve test hizmetlerini yürütmektedir. İlimizde Doğalgaz sistemlerinin bağlandığı yapılara ait topraklama sistemlerinin test ve ölçümlerinin yapılması konusunda odamız gerekli desteği sunmaya hazırdır.

Konunun can ve mal güvenliği açısından özel önem arz etmesi nedeniyle Belediyemizce, ilimizde yapılara doğalgaz sistemini tesis eden ilgili firmaların, belirtilen hususlar çerçevesinde çalışma yürütülmesinin sağlanması için gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
M. Nedim TÜZÜN
Başkan

EKİ: İlgili Yönetmelikler

EK2:

DİYARBAKIR DOĞAL GAZ LTD.ŞTİ.
Selahattin Eyubi Mah. Bayındırlık Cad.
Gündoğdu Yapı koop. D.Blok Altı Bağlar
DİYARBAKIR

Bilindiği gibi son dönemde ilimizde yapılara doğalgaz bağlantısı yapılmaktadır. Ruhsat aşamasında, kentimizdeki yapılarda doğalgaz sisteminin tesis ve bağlantılarının doğru bir biçimde yapılması, ileride doğabilecek can ve mal güvenliği açısından hayati bir önem arz etmektedir. Doğalgazın parlayıcı ve patlayıcı maddeler sınıfında yer alması nedeniyle, bağlantı yapılacak yapılarda, doğalgaz tesisatının bina topraklama sistemi ile sağlıklı bir biçimde bağlantılarının yapılması ve ruhsat öncesi gerekli topraklama test ve kontrollerine ilişkin ölçümlerinin yapılarak raporlanması zorunluluk arz etmektedir. Aksi durumda doğalgaz tesisatında meydana gelebilecek kopukluklar ve elektriksel kaynaklı temaslar nedeniyle yapılarda patlamayla birlikte can ve mal güvenliği tehdit altında kalabilecektir. Bu konuda ulusal düzeyde yaşanmış bazı olumsuz örnekler sonucu can ve mal kayıplarının yaşandığı da bilinmektedir. Bu nedenle doğalgaz sistemlerinin tesis edildiği yapılarda ekte belirtilen yönetmeliklere göre yapılarda topraklama sisteminin tesis edilmesi ve bu tesislere ilişkin test ve kontrollerinin ölçümlerle değerlendirilerek raporlandırılması gerekmektedir.

Odamız, Meslek İçi Eğitim Merkezi bünyesinde düzenlenen eğitimler sonrasında yetkilendirilmiş üyelerimiz üzerinden, ilimizdeki birçok kurum ve kuruluşa ait Elektrik tesislerinin topraklama ölçüm ve test hizmetlerini yürütmektedir. İlimizde Doğalgaz sistemlerinin bağlandığı yapılara ait topraklama sistemlerinin test ve ölçümlerinin yapılması konusunda odamız gerekli desteği sunmaya hazırdır.

Konunun can ve mal güvenliği açısından özel önem arz etmesi nedeniyle; Firmanızca, ilimizde yapılara doğalgaz sistemlerinin tesisinde, belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilmesinin sağlanması noktasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederiz.

Yönetim Kurulu a.
M. Nedim TÜZÜN
Başkan

EKİ: İlgili Yönetmelikler

EK: İlgili Yönetmelikler

Parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve zararlı, katı, sıvı, gaz halindeki maddelerle çalışılan işyerlerinde ve işlerde, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nde öngörülen tedbirlerden başka alınacak sağlık ve güvenlik tedbirlerini içeren, Bakanlar Kurulunun 27/11/1973 tarih ve 7/7551 sayılı kararı ile yürürlüğe giren; Parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve zararlı maddelerle çalışılan işyerlerinde ve işlerde alınacak tedbirler hakkında tüzük, Üçüncü Bölüm 57.maddesinde "Parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve zararlı maddelerin üretildiği işlendiği ve depolandığı binalar, yıldırıma karşı yürürlükteki mevzuatın öngördüğü sistemlerle donatılacaktır. Tamamen çelik konstrüksiyon binalarla, saç ve borulardan inşa edilmiş tank ve benzeri çelik depoların yeterli bir topraklamaya tabi tutulması halinde ayrıca paratoner tesisatına ihtiyaç yoktur. Ancak bu hususun yetkili teknik bir eleman tarafından kontrol edilerek yeterliliğinin belgelendirilmesi zorunludur." Dördüncü Bölüm 75. maddede "Parlayıcı sıvıların konulduğu bütün depolar ve boru donatımları, boru bağlantıları statik elektriğe karşı uygun şekilde topraklanacaktır. Depoların parlayıcı sıvılarınla doldurulması ve boşaltılmasında araç ile depo arasında topraklama hattı bağlantısı yapılarak statik elektriğe karşı tedbirler alınacaktır. Lastik tekerlek üzerinde hareket eden tankerler, yüklü oldukları statik elektrikten tamamıyla arınmadıkça dolun yerlerine sokulmayacaktır." denilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşları, özel kuruluşlar ve gerçek kişilerce kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını belirlemek amacıyla, Bayındırlık ve İskân Bakanlığının 1/11/2007 tarihli ve 5098 sayılı yazısı üzerine, 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu'nun ek 9 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 27/11/2007 tarihinde kararlaştırılan, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğinin; Doğalgaz ve LPG tesisatlı kazan daireleri konulu 55.Maddesinde " Kazan dairesi topraklaması 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine uygun şekilde yapılır.

Kullanılan gazın özelliği dikkate alınarak, tablolar, anahtarlar, prizler, borular gibi bütün elektrik tesisatının ilgili yönetmeliklere ve Türk Standartlarına uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi gerekir. Bu tesisat ve sistemlerde kullanılacak her türlü cihaz ve kabloların ilgili standartlara uygun olması gerekir." Ayrıca yönetmeliğin İkinci bölümünde İç Tesisat başlıklı 68. Maddesinde " Her türlü binada elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri ve kuvvetli akım tesisatı; 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine, 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğine ve ilgili diğer yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tesis edilir." denilmektedir.

Elektrik tesislerine ilişkin topraklama tesislerinin kurulması, işletilmesi, denetlenmesi, can ve mal güvenliği bakımından güvenle yapılmasına ilişkin hükümleri kapsayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 21 Ağustos 2001 tarih ve 24500 Sayılı Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, Elektrik Tesislerinde Topraklamalar yönetmeliğinin Üçüncü Bölümünün (Alçak Gerilim Tesislerinde Topraklama) Topraklama Tesislerinde Muayene, Ölçme ve Denetleme başlıklı 10. Maddesinde; "Her topraklama tesisi, kullanıcı tarafından işletmeye alınmadan önce, montaj ve tesis aşamasında, gözle muayene edilmeli ve deneyden geçirilmelidir. İnsan hayatının korunması ve monte edilmiş işletme elemanlarının ve diğer eşyaların hasara uğramasını önlemek amacıyla, test sırasında koruma önlemleri alınmalıdır. Mevcut bir tesisin genişletilmesi veya değiştirilmesi durumunda, bu genişletme ve değiştirme çalışmalarının mevcut tesisin güvenliğini bozup bozmayacağı kontrol edilmelidir. Gözle muayene ve deneylerin tamamlanmasından sonra bir rapor hazırlanmalıdır." Gerek tesis etme aşamasında, gerekse işletme dönemindeki muayene, ölçme ve denetleme periyotlarına uyulmalıdır. Bu yönetmeliğin topraklama sistemlerinin dökümantasyonu ve denetim ayrıntıları bölümünde; "...Ölçmeyi yapan Elektrik Mühendisi (Adı soyadı, Ünvanı, Oda kayıt no) gösterilmelidir..." ve ayrıca "... Parlayıcı, Patlayıcı, Tehlikeli ve Zararlı maddelerle çalışılan İşyerleri ve İşlerde alınacak Tedbirler Hakkında Tüzük kapsamındaki topraklama tesisleri ile ıslak ortamlarda çalışılan işyerlerindeki topraklama tesislerinin muayene, ölçme ve denetleme periyotları bir yılı aşamaz..." denilmektedir.

Tarih: 10.03.2009
Sayı: 0910/C

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

Konu: Bakanlığa bağlı bazı kurum ve kuruluşların, Odamız tarafından düzenlenen Serbest Müşavir Mühendis (SMM) belgesini aramaması,

İlgi 1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 09.12.1978 tarih ve 16484 sayılı

Resmi Gazete’de yayınlanan Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliği

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 03.12.2003 tarih ve 25305 sayılı

Resmi Gazete’de yayınlanan Elektrik İç tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği

3) 08.01. 2009 tarih ve 27104 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan TMMOB Elektrik

Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 09.12.1978 tarih ve 16484 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliğinde, elektrik kuvvetli akım üretim, iletim ve dağıtımına ilişkin tesisler için hazırlanacak olan projelerin düzenlenmesi tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin 4.Maddesinin 3.paragrafında “Projeleri hazırlayanlar serbest çalışan, yüksek elektrik mühendisi ya da elektrik mühendisi iseler projede imzaları bulunan yerlere adlarını, bağlı oldukları mühendis odalarının kayıt numaralarını ve diploma numaralarını yazacaklar; ayrıca 657 ve 6235 sayılı yasalar gereğince serbest çalışan mühendis olduklarını belirten belgeyi projeye ekleyeceklerdir.” hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 03.12.2003 tarih ve 25305 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Elektrik İç tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliğinde, elektrik iç tesisleri için hazırlanacak olan projelerin düzenlenmesi tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin 8.Maddesinin 3.paragrafında “...Ayrıca özel olarak çalışan mühendisler veya üçüncü şahıslara ait rapor ve proje hazırlamak üzere kurulmuş tüzel kuruluşlarda ortak veya ücretli çalışan mühendisler, söz konusu Kanun gereğince bağlı oldukları mühendis odalarından alacakları serbest mühendis olduklarını belirten belgeyi, kendi şirketlerine ait tesisler için rapor ve proje üreten mühendisler ilgili meslek odasına üye olduklarını belirten belgeyi, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendisler ise ilgili kurum ve kuruluşta çalıştıklarına dair belgeyi projeye ekleyeceklerdir.....” hükmü bulunmaktadır.

27/01/1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümleri uyarınca hazırlanarak 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, son değişiklikleri ise 08.01. 2009 tarih ve 27104 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği’nin 4.Maddesinde Serbest Müşavir Mühendis “17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun’un verdiği yetkiyle bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen elektrik, elektronik, elektrik elektronik, bilgisayar, biyomedikal mühendisliği hizmetlerinden birini ya da birkaçını Elektrik Mühendisleri Odası’na kayıt ve tescilini yaptırarak, ücreti karşılığında, kendi hesabına ya da kamu kurum ve kuruluşları dışında bir gerçek-tüzel kişi hesabına ücretli, sözleşmeli, ortak ve benzeri bir bağlantı içinde yapan elektrik, elektronik, elektrik elektronik, bilgisayar, biyomedikal mühendisleri ile yüksek mühendisleri” şeklinde tanımlanmaktadır. Yönetmelik madde hükümleri doğrultusunda serbest mühendislik hizmeti üreten üyelerimize Odamızca

Serbest Müşavir Mühendis Belgesi, bünyesinde en az bir SMM'yi kendi hesabına/ortak/ücretli olarak çalıştıran ve mühendislik hizmeti üreten gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşlara ise Büro Tescil Belgesi düzenlenmektedir.

Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliği ve Elektrik İç tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği'nin ilgili maddesinden de görüleceği gibi, serbest çalışan proje müellifi üyelerimizin Odamız tarafından düzenlenen Serbest Müşavir Mühendis belgesine sahip olmaları zorunludur. Ancak bazı İdarelerin, Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliğinin ve Elektrik İç tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliğinin zorunlu tuttuğu serbest mühendis olarak çalıştığına dair belgeyi (SMM Belgesi) aramadıkları, projeyi hazırlayan mühendisin firmanın sahibi ya da ortağı olması durumunda Oda kayıt belgesini, firmada ücretli olması durumunda ise Sosyal Güvenlik Kurumu prim bildirgesini yeterli gördükleri gözlenmektedir.

Bu durum yasa ve yönetmeliklere aykırı olmasının yanında, yasalara uygun olarak serbest mühendislik hizmeti üyelerimize de haksız rekabet ortamı yaratmaktadır.

Bu nedenle, Bakanlığınız tarafından yürütülen Enerji Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği ve Elektrik İç tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği'nin zorunlu tuttuğu proje sorumlusunun serbest çalıştığını gösterir "Serbest Müşavir Mühendislik Belgesi"ni aramaları konusunda, Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların uyarılması hususunda,

Gereğini ve bilgilerinizi arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 13.03.2009
Sayı: 0930/C

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Tüketicinin ve Rekabetin Korunması
Genel Müdürlüğü
ANKARA

- İlgi a) 24.12.2009 tarih ve 76342 sayılı Makine Mühendisleri Odası'na göndermiş olduğunuz yazınızı
b) 14.01.2009 tarih ve 44/5887 sayılı Makine Mühendisleri Odası yazısı

Makine Mühendisleri Odası ilgi (b) yazı ile ilgi (a) yazınızı Odamıza iletmış ve Türk Philips San. ve Tic. AŞ'ye ait 9@9k modeli cep telefonuna ait çeşitli internet sitelerinde yer alan reklamlarda kullanılan, "2 ay bekleme süresi ve 17 saat konuşma süresi" ifadelerinin tüketiciyi yanıltıcı nitelikte olduğu gerekçesiyle incelemeye alındığı belirtilerek, reklamlara konu ürünlere ilişkin "bilimsel çalışma" veya "test sonuçları" şeklinde adlandırılan raporların bilimsel çalışma anlamında geçerliliği olup olmadığına ilişkin Odamız görüşünün Genel Müdürlüğüne iletilmesini istemiştir.

İlgi (a) yazınız ekinde gönderilen raporda testlerin NOLLEC firmasının kendilerine özgü test yöntemi olduğu belirtilmektedir. Bu tip testlerin ulusal yada uluslararası akredite kurumlar tarafından yapılması gerekmekte olup, ilgili firmanın ölçü ve kalibrasyon akreditasyonu olup olmadığı tarafımızca bilinmemektedir. Ayrıca, söz konusu cihazın bekleme ve iletişim moduna ait elektriksel çalışma değerleri, test sırasında kullanılan pil ile cihaz üzerindeki pil kapasitesinin aynı olup olmadığı gibi belirsizliklerin bulunması nedeniyle testlerin geçerliliği ve bilimselliğini verilen doküman üzerinden bilebilmek mümkün değildir.

Bu nedenle reklamda belirtilen ifadelere uygun olarak, tam şarj edilen cihazın çağrı ihtimali ortadan kaldırılarak şebeke bağlantısının ne kadar süre ile devam ettiğini ölçen testin akredite olmuş bir kurum tarafından yeniden yapılmasında yarar görülmektedir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 17.03.2009
Sayı: 0999/A

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı
Bilgi İşlem Müdürlüğü
İSTANBUL

İlgi: 11.02.2009 tarih ve M.34.0.İBB.0.77.11-938-T.N:1214811 sayılı yazınız

Odamızın Anayasa'nın 135 inci maddesinde tanımlanan ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu uyarınca kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Odamızın kuruluş amaçları doğrultusundaki faaliyetleri; Anayasa'nın ilgili hükmü ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu ile bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Yönetmelikler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. 24954 sayılı ve 02.12.2002 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Ana Yönetmeliği'nin konuyu düzenleyen "**Üye Bilgilerinin Gizliliği**" başlıklı 117 inci maddesi uyarınca, Oda üye Kayıt Bilgilerinin üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yukarda açıklanan nedenlerle, ilgi yazınızla istemiş olduğunuz, Oda Üye Kayıt Bilgilerinin web-servisi aracılığıyla kurumunuza açılmayacağı hususunu bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 09.04.2009
Sayı: 1273/C

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİ BAKANLIĞI
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:42
Emek/ANKARA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca 21/08/2001 tarih ve 24500 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğinde elektrik tesislerine ilişkin topraklama tesislerinin kurulması, işletilmesi, denetlenmesi, can ve mal güvenliği bakımından güvenlikle yapılmasına ilişkin hükümler belirlenmiştir.

Yönetmeliğin tesis aşamasında ve işletme dönemlerindeki muayene ölçme ve denetleme hususlarının açıklandığı EK-P bölümünde “Topraklama Sistemlerinin Dokümantasyonu ve Denetim Ayrıntıları” tanımlanmakta ve topraklamaya ilişkin ölçümlerin Elektrik Mühendisleri tarafından yapılacağı, ölçüm raporlarında ölçmeyi yapan elektrik mühendisinin ad-soyad, unvan ve Oda kayıt numarasının gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

Odamız tarafından yönetmelik yayımından itibaren talep eden üyelerimize konu ile ilgili teorik ve uygulamalı eğitim verilmekte ve yapılan sınav sonucunda başarılı olanlara “Yetki Belgesi” düzenlenmektedir.

Ancak bazı üyelerimizin Odamıza yaptığı başvurularda, topraklama ölçüm raporlarının yönetmeliğin yukarıda tanımlı maddesi hükümlerine aykırı olarak elektrik mühendisi olmayan fen adamları tarafından hazırlandığı ve konuyu bilemeyen işyeri sahipleri tarafından da bu raporların kabul edildiği belirtilmektedir.

Sağlıklı bir topraklama tesisinin yapılması can ve mal güvenliği açısından ne kadar önemli ise, yıllar itibarıyla özelliğini kaybedebilecek olan bu tesislerin periyodik ölçümleri ile sonucunun değerlendirilmesinin de yetkili kişiler eliyle yapılması, kamu adına denetim yapan kurum ve kuruluşlarında denetimlerinde bu hususları araması ayrı bir önem taşımaktadır.

Bu nedenle, Bakanlığınız görevlilerinin periyodik olarak yaptıkları iş yeri denetimlerinde yetkisiz kişilerce hazırlanan topraklama ölçüm raporlarının kabul edilmemesi ve konu hakkında Bakanlığınız ilgili birimlerinin uyarılması için,

Gereğini ve bilgilerinizi arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 05.05.2009
Sayı: 1533/C

T.C.
BAYINDIRLIK BAKANLIĞI
YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Konu: Yapı Denetim Sistemi (YDS)

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak çıkartılan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği ile ilgili iş ve işlemler Bakanlığınız <http://ydk.yigm.gov.tr> internet adresi üzerinden sunulan Yapı Denetim Sistemi (YDS) uygulaması ile yürütülmektedir. Bu sistem üzerinde odamız üyesi Elektrik Mühendislerinin de bilgileri tutulmaktadır. Genel Müdürlüğünüzce denetim faaliyeti durdurma ile ilgili düzenli olarak tarafımıza bilgilendirme yapılmaktadır. Ancak YDS'nin sadece Yapı Denetim Kuruluşlarına, Mahalli İdarelere ve Bakanlık personeline açık olması nedeniyle üyelerimizin durumu/çalıştığı firma gibi bilgiler güncel olarak alınamamaktadır. Bu nedenle YDS sistemi üzerinden üyelerimizin bilgilerine ulaşabileceğimiz bir şifre verilmesini veya YDS ile Üye Otomasyon programımız (EMOP) arasında sadece üyelerimizin bilgilerini alabileceğimiz güvenli bir veri bağlantısı yapılmasını talep etmekteyiz. Veri bağlantısı için örnek olması açısından T.C. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile yapmış olduğumuz ikili anlaşma yazımız ekindedir.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Eki: İkili Anlaşma

Sayın

27 Haziran 2009 saat 11:00' da Elektrik Mühendisleri Odası Konferans Salonunda, öncelikli olarak “**Bilgisayar Mühendislerinin iş alanları ve görev tanımları**”nı ele alacağımız BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BAŞKANLARI TOPLANTISINI gerçekleştirmek istiyoruz.

Mühendislik hizmetlerinin öncelikle toplum ve kamu yararına yapılması gerektiğini savunan birliğimiz ilkeleri doğrultusunda hizmet alanlarını belirlemek istiyoruz. Her reel sektörde olduğu gibi, bilişim sektöründe de çalışan mühendislerin görevlerinin ve sorumluluklarının daha iyi anlaşılması için, Üniversitelerin bunun neresinde bulunduğu ve akademik kadro, müfredat açısından durumlarını ortaya koymak, sorgulamak, çözüm yollarını aramak, bu konuda meslek odalarına düşen görevleri de tanımlamak istiyoruz. Ayrıca teknik eleman yetiştirme hedeflerinin de doğru yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu nedenlerle, toplantımız öncesi ekte yer alan, henüz kabaca tanımlanmış olan çalışma alanlarımız ile kendi bölümünüz müfredatı üzerinden sizlerin değerli katkılarını beklemekteyiz. Büyük bir matris oluşturma çabasındayız. Sizlerin de katkılarıyla, tüm çalışma alanlarımızı müfredatlar ile ilişkilendirme hedefimizi tutturabilirsek resmi, yasal tanımlama süreçlerine gireceğiz.

Akademik kadrolarla ilgili çalışmalarımıza da kendi bölüm bilgilerinizi ileterek katkı koymanızdan büyük memnuniyet duyacağız.

- Öğretim üyesi sayısı
- Misafir öğretim üyesi sayısı
- Akademik unvan dağılımı
- Ders adı/dersi veren öğretim üyesi bilgisi
- Akademik uzmanlık dağılımı

Meslek odası olarak aşağıda yer alan soruların cevabını aramaktayız:

- 1- Temel dersleri verecek uzmanlıkta öğretim kadrosu oluşturulmadan, neden bu kadar çok Bilgisayar Mühendisliği bölümleri açılmakta, kontenjanlar orantısız arttırılmaktadır?
- 2- Bölüm mezunları hangi iş alanlarında çalışabilirler?
- 2- Hangi iş alanları mühendislik eğitimi ve “imza yetkisi” gerektirmektedir?
- 3- Hangi görev tanımları ile adlandırılmalıdırlar? (sistem analist, DB admin, Proj. Yöneticisi)
- 4- Hangi görev tanımları için hangi dersleri almış olmak gereklidir?
- 5- Toplumsal sorumluluk ve mühendislik etiğine yönelik dersler olmazsa olmaz değil midir?
- 6- Bilgisayar Müh. Öğrencileri yeterli eğitimi almakta mıdırlar?
- 7- Eksikliklerin nedenlerinin çözümleri nelerdir?
- 8- Neden pahalı sertifikasyon programlarına mahkum ediliyoruz? Bunların üniversitelerde karşılığı olan programlar var mıdır? (örn. Yazılım kaliteciliği, PMI, CISA)
- 9- Çok disiplinli alanlarda bilgisayar mühendislerinin yeri nedir? (örn. Bilişim Hukuku)

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 22.05.2009
Sayı: 1713/C

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Enerji İşleri Genel Müdürlüğü

İlgi: a)26/08/2008 tarih, 2692/C sayılı yazımız,
b)03/11/2008 tarih, 5406 sayılı yazınız,

4734 sayılı kamu ihale kanunu ve bu çerçevede Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilen ihalelerden konusu Alçak gerilim ve asansör olan ihalelerde, istekli firmada çalışan teknik personelin akademik eğitimi olarak elektrik mühendisi ile elektrik elektronik mühendisi olması koşulu, ilgili mevzuatta (idari şartnamelerde) belirtilmektedir.

İhalelerin gerçekleştirilmesinde Yapım İşlerinde İş Deneyiminde Değerlendirilecek Benzer İşlere Dair Tebliğ'e (29/12/2005 tarih ve 26038 sayılı Resmi Gazete) göre "...Aldıkları akademik eğitime göre, hangi mühendis ve mimarların ihale konusu işe teklif verebileceklerinin idareler tarafından ilan ve idari şartnamede ayrıca belirtilmesi gerekmektedir." denmektedir.

Elektrik mühendisleri ile Elektrik elektronik mühendislerinin istekli firmada bulunma zorunluluğu elektronik mühendislerinin kapsam dışı kalmasına sebep olmaktadır. Ayrıca sadece Elektrik elektronik mühendislerinin ihale konusu işlere uygun görülmesi halinde elektrik mühendislerinin ve elektronik mühendislerinin ihale konusu işe uygun olmadığı şeklinde bir durumu ortaya çıkarmaktadır. Odamız serbest çalışan elektrik ve/veya elektronik mühendislerinin çalışma alanlarını transcript incelemesi yaparak belirlemektedir.

Bu bağlamda idarelerin ihale konusu işlerin ilgili kısımları için düzenlenen idari şartnamelerinde istekli firmada bulunacak elektrik mühendisi, elektronik mühendisi ve elektrik-elektronik mühendislerinin ayrı ayrı belirtilerek çalışma alanlarının EMO tarafından belirlenmesinin istenmesi, idarelerin ihale konusu işlere uygun mühendislerin belirlenmesi konusunda gerekli mevzuat (idareler tarafından ilan edilen idari şartname) değişikliğinin yapılması konusunun değerlendirmesi uygun olacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 02.06.2009
Sayı: 1839/C

Türk Standartları Enstitüsü
Standard Hazırlama Merkezi Başkanlığı
ANKARA

Elektrik Mühendisleri Odası'nı temsilen MTC 113 numaralı Patlayıcı Madde Ortamları İçin Ekipmanlar Ayna Komitesinde yer alacak üyelerimizin özgeçmişleri ve Ayna Komite Üye Bilgi Formları yazımız ekinde gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Eki: Üyelerimizin Özgeçmişleri ve Ayna Komite Üye Bilgi Formları

Tarih: 23.06.2009
Sayı: 2054/C

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Genel Sekreterliğine
ANKARA

Odamız tarafından basılan “İletişim Özgürlüğüne Müdahale Raporu (2009) Elektronik Gözaltı Dünyası/e-Göz@ltı” raporumuz, TBMM’de sayın milletvekillerine ve TBMM Kütüphanesi, Parlamento Muhabirleri Derneği, parti grup başkanlıkları gibi ilgili birimlere ulaştırılmak üzere B&B Lojistik Dağıtım Ltd. Şti. aracılığıyla gönderilmiştir. Bu kurye şirketinin başvurusu üzerine dağıtım için söz konusu raporumuz incelenmiş ve incelemenin ardından sözlü olarak dağıtım izninin verilmediği bildirilmiştir. TBMM’nin ilgili birimiyle 23 Haziran 2009 tarihinde telefonla yaptığımız görüşmede de iznin verilmediği doğrulanmış, ancak gerekçe bildirim yapılmamıştır. Dağıtım izninin verilmemesinin gerekçesinin tarafımıza yazılı olarak bildirilmesini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 08.07.2009
Sayı: 2200/C

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Bakanlıklar / ANKARA

Konu: Binaların yangından korunması hakkında yönetmelik

Bakanlığımız tarafından hazırlanma sürecinde “Binaların yangından korunması hakkında yönetmelik” değişiklik tasarısı Elektrik Mühendisleri Odası tarafından incelenmiş ve oluşan görüşümüz ilgili Müsteşar Yardımcısı ve ilgili komisyonun bilgilerine yazılı ve sözlü olarak sunulmuştur. Uygulamada telafisi olmayan aksaklıkların yaşanmaması için görüşümüzün değerlendirilmesi talep edilmişti.

Görüş ve önerilerimiz doğrultusunda Yönetmelik taslağı üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmadan, Bayındırlık ve İskân Bakanlığının 1/11/2007 tarihli ve 5098 sayılı yazısı üzerine, 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu’nun ek 9 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 27/11/2007 tarihinde kararlaştırılmış ve 19 Aralık 2007 tarih 26735 Sayı ile resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Binaların yangından korunması hakkında yönetmelik” Odamız uzmanlık komisyonları ve Hukuk Müşavirlerince incelenmiş ve insanların can güvenliğini tehlikeye atacak ve kamu yararına aykırı mesleğimizi ilgilendiren 62. maddesinin 5. fıkrası, 63. maddesinin 4. fıkrası, 65. maddesinin 2. fıkrası, 75. maddesinin 2., 3., 5. fıkraları, 160. maddesinin 4. fıkrası ile 7 nolu Ek’inin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemi ile dava edilmiştir.

Dava edilen konularla ilgili can ve mal güvenliği açısından telafisi olmayan felaketlere ilişkin bazı örneklerle ilgili basında yer alan haberler ekte bilgilerinize sunulmuştur. Ekli örneklerde de görüleceği üzere dava ettiğimiz konulardaki haklılığımız ortadadır.

Benzer felaketlerin ve yeni dava süreçlerinin yaşanmaması için, Binaların yangından korunması hakkında yönetmeliğin yeniden düzenlenmesi ile ilgili yapılan ve yapılacak çalışmalarda meslek alanımızla ilgili Odamız görüşünün alınmasının ve insanların can güvenliği ve kamu yararı açısından görüşlerimiz doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapılmasının gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

EK1: 26.05.2009 tarihli Sabah Gazetesi kupürü
EK2: 28.05.2009 tarihli Milliyet Gazetesi kupürü
EK3: 29.05.2009 tarihli www.sabah.com.tr çıktısı
EK4: 26.05.2009 tarihli www.radikal.com.tr çıktısı
EK5: 28.01.2008 tarihli www.semthaber.com çıktısı

Tarih: 09.07.2009
Sayı: 2210/Ü

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na
ANKARA

Konu: Ahmet Yesevi Üniversitesi hk.

Yükseköğretim Kurulu'nun, Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi'nde uzaktan eğitim görenlerin ve bu şekilde eğitim sonucunda mezun olanların diplomalarının tanınırlılığını içeren bir karar aldığı öğrenilmiştir.

Anılan Üniversiteden uzaktan eğitim diplomasına sahip olanların Odamıza üyeliğinin kabulü için, Kurulunuzun almış olduğu kararın örneğinin, uygulamaya esas açıklamalarla birlikte tarafımıza gönderilmesini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 14.07.2009
Sayı: 2256/C

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Enerji İşleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

Bilindiği gibi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 09.12.1978 tarih ve 16484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliğinde, elektrik kuvvetli akım üretim, iletim ve dağıtımına ilişkin tesisler için hazırlanacak olan projelerin düzenlenmesi tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin 4. Maddesinin 3. paragrafında “Projeleri hazırlayanlar serbest çalışan, yüksek elektrik mühendisi ya da elektrik mühendisi iseler projede imzaları bulunan yerlere adlarını, bağlı oldukları mühendis odalarının kayıt numaralarını ve diploma numaralarını yazacaklar; ayrıca 657 ve 6235 sayılı yasalar gereğince serbest çalışan mühendis olduklarını belirten belgeyi projeye ekleyeceklerdir.” hükmü bulunmaktadır.

27/01/1954 tarih ve 623 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümleri uyarınca hazırlanarak 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, son değişiklikleri ise 08.01.2009 tarih ve 27104 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği’nin 4. Maddesinde Serbest Müşavir Mühendis “17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun’un verdiği yetkiyle bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen elektrik, elektronik, elektrik elektronik, bilgisayar, biyomedikal mühendisliği hizmetlerinden birini ya da birkaçını Elektrik Mühendisleri Odası’na kayıt ve tescilini yaptırarak, ücreti karşılığında, kendi hesabına ya da kamu kurum ve kuruluşları dışında bir gerçek-tüzel kişi hesabına ücretli, sözleşmeli, ortak ve benzeri bir bağlantı içinde yapan elektrik, elektronik, elektrik elektronik, bilgisayar, biyomedikal mühendisleri ile yüksek mühendisleri şeklinde tanımlanmaktadır. Yönetmelik madde hükümleri doğrultusunda serbest mühendislik hizmeti üreten üyelerimize Odamızca Serbest Müşavir Mühendis Belgesi, bünyesinde en az bir SMM’i kendi hesabına/ortak/ücretli olarak çalıştıran ve mühendislik hizmeti üreten gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşlara ise Büro Tescil Belgesi düzenlenmektedir.

Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliğinin ilgili maddesinden de görüleceği gibi, Odamız tarafından düzenlenen Serbest Müşavir Mühendis belgesine sahip olmaları halinde üyelerimizin üçüncü şahıslara proje düzenleme yetkisi bulunmaktadır. Bu projeleri hazırlayanların Serbest Müşavir Mühendis olarak hizmet üretmeye yetkili olup olmadığını ise projeleri onaylamakla yükümlü olan İdareler sorumlu bulunmaktadır.

Ancak elektrik tesislerine ait projeleri onaylamakla yükümlü olan bazı İdarelerin proje onay aşamasında, Elektrik Enerji Tesisleri Proje Yönetmeliğinin zorunlu tuttuğu serbest mühendis olarak çalıştığına dair belgeyi (SMM Belgesi) aramadıkları, projeyi hazırlayan mühendisin firmanın sahibi ya da ortağı olması durumunda Oda kayıt belgesini, firmada ücretli olması durumunda ise Sosyal Güvenlik Kurumu prim bildirgesini yeterli gördükleri gözlenmektedir. Bu durum yasa ve yönetmeliklere aykırı olmasının yanında, yasalara uygun olarak serbest mühendislik hizmeti üreten üyelerimizin de bu haksız rekabet ortamında yaşama şansını yok etmektedir.

Bu nedenle, Bakanlığınız tarafından madde hükümleri yürütülen Enerji Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği’nin zorunlu tuttuğu proje sorumlusunun serbest çalıştığını gösterir “Serbest Müşavir Mühendislik Belgesi”nin her projenin onay aşamasında aramaları konusunda Bakanlığınız birimleri ile Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların uyarılması hususunda, gereğini ve bilgilerinizi arz ederiz.

Saygılarımızla

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 15.07.2009
Sayı: 2299/C

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ANKARA

Konu: İç Tesisat Yönetmeliği Taslağı hakkında.

Bilindiği gibi “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği” güncelleştirme çalışmaları tamamlanarak 4 yıl önce 30/06/2005 tarihinde görüşlerinize sunulmuştu. Çalışmalarda, TS (Türk Standartları), EN, HD (CENELEC/IEC Elektroteknik Standardizasyon İçin Avrupa Komitesi), IEC (Uluslararası Elektroteknik Komisyonu) standartları esas alınmış, 4,5 yıl süren çalışma boyunca toplam 117 toplantı, EMO İstanbul Şubesi ve Şube’ye bağlı Kadıköy ve Kartal temsilcilikleri ile TEDAŞ Kumburgaz Tesisleri’nde gerçekleştirilmiş, çalışmalara TEDAŞ, Bayındırlık İl Müdürlüğü gibi kamu kurumlarından görevlendirilmiş mühendisler, İstanbul Teknik Üniversitesi’nden akademisyenler, konusunda uzman projeci ve uygulamacılardan oluşan toplam 20 komisyon üyesi aktif olarak katkı sağlamıştır.

Yönetmeliğin ilk taslağı 10.02.2004 basılı doküman olarak yayımlanarak tüm EMO Şubelerine gönderilmiş ayrıca web sitesinde 1 yıl yayımlanmış, 2.Taslak olarak 01.03.2005 tarihinde basılı doküman olarak en geniş anlamda tüm şubelerimizin yani sıra projeci ve müteahhit firmalar ile çeşitli kurum ve kuruluşlarına görüş alma amacıyla gönderilerek aynı gün web sitemizde de yayımlanmış, 2.Taslak ile ilgili 19.03.2005 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilen WIN Fuarları kapsamında tüm gün süren geniş katılımlı kamuoyuna tanıtım toplantısı düzenlenmiş ve son düzenlemeler tamamlanarak 30.06.2005 tarihinde görüşlerinize sunulmuştur.

Elektrik İç Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği’nin 3.12.2003 tarih ve 25305 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile ülkemizdeki elektrik mühendisliği çalışmalarının iç tesis projelendirme ayağı güncel uluslararası standartlara uygun hale gelmiş, ancak uygulamayı düzenleyen mevcut “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği”nin can ve mal güvenliğini güncel uluslararası standartlara göre sağlayamamasından dolayı çelişki ortaya çıktığından, güncellenmiş olan yönetmeliğin tarafımızca ivedi olarak yayımlanarak yürürlüğe konulması önemlidir.

Bu bağlamda yönetmeliğin yayımlanması konusunda paralel bir anlayış içerisinde olduğumuz düşüncesi ile “Elektrik iç Tesisleri Yönetmeliğinin yayımlanma sürecinde gelinen nokta hakkında bilgilendirilmemiz hususunda, gereğini ve bilgilerinizi arz ederiz.

Saygılarımızla

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Tarih: 15.07.2009
Sayı: 2297/C

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Sanayi Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: 29.06.2009 tarih ve B.14.0.SGM.0.12.00.02-114-01.01 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilmiş olan “ Asansör Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğ” e ilişkin ODA’ mızın görüş ekte yer almaktadır.

EK: Asansör Teknik Komitesinin Oluşumu Ve Görevlerine Dair Tebliğ

(Tebliğ No: Sgm/2009-.....) Taslağı’na İlişkin Elektrik Mühendisleri Odası Görüş Ve Önerileri.

Gereği için bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

**ASANSÖR TEKNİK KOMİTESİNİN OLUŞUMU VE GÖREVLERİNE DAİR TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: SGM/2009-.....) TASLAĞI'NA İLİŞKİN
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ**

Değişiklik Önerisi 1: Tebliğ Taslağı'nın 4. Maddesinin 1. fıkrasının aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

Madde 4- (1)Asansör teknik komitesi aşağıdaki üyelerden oluşur.

- a) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı temsilen iki üye,
- b) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na temsilen bir üye,
- c) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı temsilen bir üye,
- ç) Dış Ticaret Müsteşarlığı'nı temsilen bir üye,
- d) Türk Standartları Enstitüsü'nü temsilen bir üye,
- e) Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nı temsilen bir üye,
- f) Küçük ve Orta ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nı temsilen bir üye,
- g) TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nı temsilen iki üye,
- ğ) TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası'nı temsilen iki üye,
- h) TMMOB Mimarlar Odası'nı temsilen bir üye,
- ı) TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nı temsilen bir üye,
- i) Türkiye Belediyeler Birliği'ni temsilen bir üye,
- j) "TOBB Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği"- "Asansör Meslek Komitelerini" temsilen bir üye,
- k) Asansör Sanayici Derneklerini temsilen (müştereken görevlendirecekleri) iki üye

Gereke 1: Tebliğin 4. maddesinin 1. fıkrasına sektörün en önemli işvereni konumundaki TOKİ'den bir temsilcinin, KOBİ niteliğinde kuruluşlardan oluşan sektörün desteklenmesi konusunda çalışmalar yürütecek KOSGEB'den bir temsilcinin,, asansör avan projeleri ile uyumlu mimari proje hazırlamak zorunda olan mimarları temsilen TMMOB Mimarlar Odası'ndan bir temsilcinin teknik komiteye alınması faydalı olacaktır.

Bir önceki teknik komitede sektörü temsilen sadece Asansör Sanayici Derneklerini temsilen üç üye bulunmaktaydı. Yeni taslakta, sektörü temsilen TOBB Asansör Meslek Komitesinden bir kişinin yer alması önerisini olumlu olarak karşılanmıştır. Ancak Asansör Sanayicileri Derneklerinin içinde gerek makine imalatçısı gerekse asansör aksam imalatı yaparak ihracat gerçekleştiren firmalar bulunması gerekçesiyle Anadolu Makina ve Aksamları İhracatçıları Birliğinden ve Makina İmalatçıları Birliğinden de sektörü temsil edecek kişilerin komitede yer alması önerisi olumsuz karşılanmıştır.

Sektörü temsil edecek farklı kuruluşlardan gönderilecek temsilcilerin tamamı asansör sektöründe faaliyet gösteren aksam üreticisi ve asansör montajı yapan firmaların sahipleri arasından belirlenecektir. Geçmişte bu belirlemeyi sadece asansör dernekleri müştereken belirliyorlardı. Artık sektörü temsil eden kuruluş sayısı arttığı için asansör derneklerinin komitede üç kişi ile temsil edilmelerine gerek olmadığı düşüncesindeyiz. Eğer asansör derneklerinin temsilci sayısı üç olarak kalacak ise, asansör sektöründe çalışan mühendisleri yetkilendiren ve belgelendiren; asansör avan, uygulama projelerini hazırlayan mühendislerin mesleki denetimini gerçekleştiren; yerel yönetimlerle gerçekleştiği protokoller ile ülkemizin 15'e yakın ilinde asansör periyodik kontrol faaliyetlerini ve ruhsata ilişkin denetimleri yürüten asansörlerle ilgili çok sayıda yayın yapan; onaylanmış kuruluş ve muayene kuruluşu olarak asansörlerde CE belgelendirme ve piyasa gözetim ve denetimine ilişkin test ve muayeneleri yapan; sektördeki ilgili tüm kesimlerin katılımı ile asansör konusunda tek sempozyumu düzenleyen, mevzuat ile ilgili tüm düzenlemelere görüş ve önerileri ile katkı sağlayan; TMMOB'na bağlı Elektrik ve Makina Mühendisleri Odasını temsil edecek iki üyenin komitede yer alması gerektiğini düşünmekteyiz. Ayrıca asansörlerin tesis edildiği binaların projelendirme ve imalat süreçlerinde aktif görev alan mühendislik disiplini olan inşaat mühendislerini temsil etmek üzere TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasından da bir temsilcinin komitede yer almasını önerilmektedir.

Değişiklik Önerisi 2: Tebliğin 5. Maddesinin 1. fıkrasının a) bendinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

Asansör Teknik Komitesinin görevleri

Madde 5-(1) Asansör Teknik Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Mevzuat kapsamında yer alan asansör ve ekipmanları imal, ithal ve/veya ihraç eden-sektörün uyum süreci ile ilgili mevcut durumunu tespit etmek, sektörün ülkemizdeki geleceğine ilişkin stratejiler belirlemek için görüş ve önerilerde bulunmak.

Gerekçe 2: Sektörün sadece mevcut durumunu tespit etmek yerine sektörle ilgili ülkemizdeki tüm kurum ve kuruluşların temsilcilerinin bulunduğu bir ortamda sektörün geleceğinin tartışılması, sektöre ilişkin stratejilerin belirlenmesi konusunda görüş ve önerilerin alınması ve bunların takip edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Değişiklik Önerisi 3: Tebliğin 5. Maddesinin 1. fıkrasının c) bendinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

Asansör Teknik Komitesinin görevleri

Madde 5-(1) Asansör Teknik Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

c) Asansör sanayine hizmet verecek ülkemizde yerleşik “Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu” ve “Onaylanmış Kuruluş” ile Laboratuvar ihtiyacını tespit etmek, mevcut kuruluşların çalışmalarını değerlendirmek, uygulamalara ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak,

Gerekçe 3: Asansör teknik komitesine ilişkin ilk Tebliğde maddede belirtilen kuruluşlara ilişkin ihtiyacın belirlenmesi yeterli bir görev olarak kabul edilebilir. Ancak geçen süre zarfında hem yerli hem de yabancı 10’a yakın onaylanmış kuruluş asansör sektöründe belgelendirme faaliyeti yürütmektedir. Onaylanmış kuruluş çalışmalarının değerlendirilmesi, uygulamada yaşanan sorunların tartışılması ve çözüm önerilerinin üretilmesi için maddenin yukarıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

Değişiklik Önerisi 4: Tebliğin 5. Maddesinin 1. fıkrasına g) bendinin eklenmesi önerilmektedir.

Asansör Teknik Komitesinin görevleri

Madde 5-(1) Asansör Teknik Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

g) Piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerine ilişkin çalışmaları değerlendirmek, PGD’lerin gerçekleştirilmesine yönelik görüş ve önerilerde bulunmak

Gerekçe 5: 2005 yılından itibaren sektörde CE belgelendirme faaliyetleri ve yanı sıra piyasa gözetim ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. PGD faaliyetlerine ve PGD kapsamında gerçekleştirilen test ve muayenelere ilişkin kayıtlar sektörümüzün teknik olarak durumunu ortaya koymaktadır. İlgili tüm tarafların bulunduğu bir ortamda sektörün teknik olarak bulunduğu yerin değerlendirilmesi, yapılan PGD faaliyetlerine ilişkin görüş ve önerilerin komite üyelerinden alınmasında önemli yarar olduğu düşünülerek öneride bulunulmuştur.

Değişiklik Önerisi 5: Tebliğin 5. Maddesinin 1. fıkrasına ğ) bendinin eklenmesi önerilmektedir.

Asansör Teknik Komitesinin görevleri

Madde 5-(1) Asansör Teknik Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

ğ) Sektörün gereksinim duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine ve istihdamına ilişkin yürütülen faaliyetleri değerlendirmek, uygulamalara ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak

Gerekçe 6: Günümüzde her alanda olduğu gibi asansör teknolojileri alanda da çok hızlı gelişmeler ve değişimler yaşanmaktadır. Bu gelişmelere uyum sağlamak, ürün ve hizmet kalitesini artırmak, rekabet

edebilme gücünü sürekli olarak sağlayabilmek için sektöründe bilgi, beceri ve iş akışkanlığına sahip nitelikli insan gücüne gereksinim vardır. Sektörün gereksinim duyduğu insan gücünün yetiştirilmesi ve istihdamına yönelik farklı kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu faaliyetleri değerlendirmek, uygulamalara ilişkin görüş ve önerilerde bulunulmasının da komitenin görevlerinin arasında yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Değişiklik Önerisi 6: Asansör Teknik Komitesinin Çalışma Usul ve Esaslarının yer aldığı 6. Maddenin 1. fıkrasının d) bendinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

Madde 6- (1)

d) Toplantı gündemi komite üyelerinin önerileri de alınmak suretiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı temsilcileri tarafından belirlenir. Toplantıdan en geç bir hafta önceden komite üyelerine gönderilir. Toplantıda alınan kararlar, karar defterine yazılır ve kararın bir örneği komite sekreterliği tarafından, bir sonraki toplantı daveti ile birlikte üyelere gönderilir.

Gereke 7: Toplantı gündeminin belirlenmesi ve komite üyelerine gönderilmesine ilişkin düzenlemenin Tebliğde yer alması için önerilmiştir.

Tarih: 13.08.2009
Sayı: 2551/C

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Çetin Emeç Bulvarı No:5 Kat:7, Dikmen ANKARA
Fax: 479 44 10

Binalarda Enerji Performans Yönetmeliğinde değişiklik yapılması amacıyla, Bakanlığınız öncülüğünde, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımı ile 7-8 Ağustos 2009 tarihlerinde İller Bankası Macunköy/ Ankara tesislerinde gerçekleştirilen Çalıştay'da da dile getirilen ODA'mız görüşleri yazımız ekinde bilgi ve değerlendirmelerinize tekrar sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Yönetim Kurulu a.
Cem KÜKEY
Oda Müdürü

Eki: BEP Yönetmeliği değişikliği ve ek önerileri (2 sayfa)

TMMOB - EMO (ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI) BEP YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİK VE EK MADDE ÖNERİLERİ

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1)

- i) Enerji kimlik belgesi: Asgari olarak binanın enerji ihtiyacı ve enerji tüketim sınıflandırması, ısı yalıtım özellikleri, kullanım ve sıhhi sıcak suyu”, “Isıtma, soğutma, aydınlatma sistemleri ve elektrikli donanımların verimi ve karbon emisyonları ile ilgili bilgileri içeren belgeyi (EMO)
- j) Enerji kimlik belgesi vermeye yetkili kuruluşlar: Yeni tasarlanan binalar için; binanın ısıtma ve/veya soğutma ve/veya ısı yalıtım ve/veya elektrik iç tesisat projesini hazırlayan gerçek veya tüzel kişileri, mevcut binalar için bünyesinde “Enerji Yöneticisi Sertifikası”na sahip EMO’na kayıtlı veya MMO’na uzmanlığı belgelendirilmiş en az 1 (bir) mühendisi bulunduran Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketlerini, (EMO)
- m) Enerji yöneticisi: Binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yerine getirmekle sorumlu ve enerji yöneticisi sertifikasına sahip ilgili meslek odasına (EMO veya MMO) kayıtlı mühendisi
- cc) Meslek odaları: TMMOB’ne bağlı Elektrik ve/veya Makina Mühendisleri Odasını,
- ee) Yetkili Elektrik Mühendisi: Enerji Kimlik Belge düzenlenmesi konusunda EİEİ Genel Müdürlüğü veya Yetkilendirilmiş Kurumlarca uzmanlığı belgelendirilmiş, EMO’ya kayıtlı, Serbest Müşavir Mühendislik (SMM) ve Büro Tescil Belgesi (BTB) sahibi mühendisi (EMO)

Aydınlatma sistemleri

MADDE 21 A

- (2) Binalarda gün ışığından azami derecede faydalanmak ve gereksiz yapay aydınlatmadan kaçınmak için;
- a) Erişimi kolay, el ile kontrol edilen anahtarlardan,
- (8) Binalarda elektrik enerjisinin verimli kullanılması amacıyla;
- a) Özel durumlar olmadıkça akkor flamanlı lambaların kullanılmaması, renk sıcaklığının önemli olmadığı durumlarda A ve B sınıfı elektronik balastlı tüp biçimli floresan, kompakt tip floresan veya sodyum buharlı lambaların tercih edilmesi, kompakt floresan lambalarda etiket çalışma ömrüne dikkat edilmesi,
- (10) Konut harici binalarda “Aydınlatma Projesi” yapılmalıdır. En az aydınlık düzeyleri için TS EN 12464 ve DIN 5035 standardındaki değerler dikkate alınmalıdır,
- (11) Konut harici yeni binalarda aydınlatma yükleri diğer yüklerden ayrılmalı ve ölçülmelidir,

Elektrik Sistemleri (EMO)

MADDE 21 B

- 1) Elektrik Tesisatı TS IEC 60364, TS HD 384 Serisi standartlara uygun olmalıdır,
- 2) Yeni yapılacak binalarda kullanılan tüm elektrik motorları (asansör, yürüyen merdiven/bant, ısıtma-soğutma-havalandırma sistemleri, hidrofor vb.) “Yüksek Verimli Tip” seçilmelidir,

- 3) 10 kW'tan daha büyük güçlü motorların kalkışları "Soft Starter"li olmalıdır,
- 4) Değişken karakteristiğe sahip yüklere ait elektrik motorlarında, "değişken devirli kontrol mekanizması" bulunmalıdır,
- 5) Elektrik tesisatında kesit hesapları "eş zamanlı güç"e göre yapılmalı ve gerilim düşümü hesaplarında kesitin 16 mm^2 'den büyük seçildiği durumlarda "Reaktans" göz önüne alınmalıdır,
- 6) Bir ya da birkaç mesken binasını besleyen trafoların seçiminde "eş zamanlı yükler" göz önüne alınmalı, 34,5/0,4 kV trafo merkezlerinde "Kompanzasyon Sistemi" kurulması istenmeli veya sağlanmalıdır,
- 7) Konut harici binalarda ısı merkezi, kazan dairesi, asansör, yürüyen merdiven/bant vb. tesislerin toplam reaktif gücü ve toplam harmonik miktarı ölçülmeli, reaktif güç kompanzasyonu "Yük"e yakın yapılmalıdır,
- 8) Konut binalarının sayaç panolarında "Toplam Reaktif Güç" ölçülebilmeli ve gerektiğinde "Ortak Merkezi Kompanzasyon Sistemi" kurulmalıdır.

Tarih: 14.08.2009
Sayı: 2557/C

ACELE VE SÜRELİDİR.

ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Enerji Kaynakları Etüt Dairesi Başkanlığı
Eskişehir Yolu, 7. km. 06520 ANKARA

İlgi: a) MMO'nun 01.04.2009 tarih, 44/8370 sayılı yazısı,
b) MMO'nun 18.05.2009 tarih, 44/9530 sayılı yazısı,
b) Makine Mühendisleri Odasına yönelik 15.07.2009 tarih, 932 sayılı yazınız.

İlgi a ve b yazılarda; "TMMOB Makine Mühendisleri Odası (MMO) ve ODA'mızın (TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası-EMO) ortaklaşa "Yetkili Kurum" olarak görevlendirilmesi hususu arz edilmiş, buna karşılık ilgi b yazınızla ; bu başvurularla 2 Oda'dan birinin Yetkili Kurum olabileceğinden söz edilerek ayrı ayrı yetki istenmesi halinde mevcut başvuru dosyasının ayrıştırılması istenmiştir.

2008 yılı sonlarından bu yana değişik ortam ve Kurumunuzla yapılan toplantılarda dile getirildiği üzere MMO ile ortak başvuru yapma isteğimizin bilinmesine ve 01 Nisan 2009 tarihinde ilk başvuruyu yapan Kurumlar olarak "ortak dosya" sunduğumuz görülmesine karşın 15.07.2009 tarihli ilgi b yazınızla ortak başvurumuzun kabul görmemesi ODA'mızı zor duruma düşürmüş ve tüm çabalarımıza rağmen yazınızda belirtilen ve 1 (bir) Oda tarafından giderilmesi zaman alan eksikliklerin giderilmesi için yapılan çalışmalar ve dolayısı ile Oda'mızın uygulamalı eğitim yapabilmesi için gerekli yetki belgesine sahip olabilmesini teminen mevzuata uygun olarak hazırlanacak başvuru dosyamız tamamlanamamıştır.

Bu nedenle başvuru dosyamızın, ilgi yazınızda belirtilen son başvuru tarihi olan 17.08.2009 tarihinden sonraki, en fazla, 10 iş günü içinde teslim edilebilmesi hususunu, tensiplerinize arz ederiz.

Musa ÇEÇEN
ODA Yönetim Kurulu
Başkanı

Tarih: 20.08.2009
Sayı: 2620/C

TELKODER;

ABD California Üniversitesi, Davis, Bilgisayar Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi ve Bilgisayar Ağları Araştırma Laboratuvarı'nın (Networks Research Lab.) yöneticisi Prof. Dr. Biswanath Mukherjee'nin katılımıyla, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde, Elektrik Mühendisleri Odası ve İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Elektronik Fakültesi organizasyonu ile 8-9 Eylül tarihlerinde "Optik Ağlar Çalıştayı" düzenlenecektir.

Dünyada optik ağlar konusundaki gelişmeler ve yeni nesil optik ağlar konusunda bilgilenmek, Türkiye'de akademi ve endüstriyel alandaki çalışanları (çalışmaları) biraraya getirerek bir tartışma ortamı yaratmak amacındayız.

Ülkemizde telekomünikasyon alanındaki bilimsel çalışmalarını destekleyen kurumunuzun, çalıştaya katılımının önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Türkiye'de Optik ağların bugünü ve geleceği üzerine, erişim ve omurga şebekelerini kapsayan sunumlarınız, çalıştaya katkı sağlayacaktır.

Çalıştayı taslak planı aşağıdaki gibidir. 26 Ağustos gününe kadar katılımcı kurum veya araştırmacıların sunumlarının da belirlenmesi ile program detaylandırılacaktır.

Katılımınız, görevlendirilen isimler ve sunum konuları hakkında, 26 Ağustos 2009 tarihine kadar bilgi verilmesi hususunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Cem KÜKEY

Oda Müdürü

NOT: Katılım ücretsizdir. Sunumlar İngilizce yapılacaktır. Ulaşım ve konaklama katılımcıya aittir.

İletişim:

İTÜ Elektrik Elektronik Fakültesi

Çiçek Çavdar

cavdar@itu.edu.tr

0 212 2853682

Çalıştay Planı:

1. Gün (8 Eylül 2009):

Omurga Ağlar: Transmisyon teknolojilerindeki yenilikler, omurga ağlarda kullanılan mimari ve protokoller, WDM üzerinde Ethernet, Gbit-Ethernet, IP/MPLS, uçtan uca bağlantı kurulumu ve servis düzeyi anlaşmaları (SLA), güvenilirlik ve dayanıklı ağ tasarımı, "Geleğin İnterneti"nin tasarımı, dinamik optik devre anahtarlama (Dynamic Optical Circuit Switching - DOCS), çoklu yol kurulumu.

10:00-12:00 Prof. Dr. Mukherjee sunum

14:00-18:00 Katılımcıların sunumları ve tartışmalar

2. Gün (9 Eylül 2009):

Erişim Ağları: FTTX, G-PON, E-PON, WDM-PON gibi PON teknolojileri, erişim ağlarında kullanılan mimari ve protokoller, telsiz optik erişim ağları (Wireless Optical Broadband Access Networks-WOBAN).

10:00-12:00 Prof. Dr. Mukherjee sunum

14:00-18:00 Katılımcıların sunumları ve tartışmalar

Tarih: 02.10.2009
Sayı: 2970/C

TC
BAŞBAKANLIK
İNSAN HAKLARI BAŞKANLIĞI

Konu: Baz İstasyonları

İlgi: 09.09.2009 tarih ve B.02.0.İHB.567.03.01/1522 sayılı T.C Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı Yazısı.

Mevcut GSM baz istasyonlarının oluşturduğu elektromanyetik kirliliğin yanısıra 3N GSM baz istasyonlarının da hizmete girmesi ile birlikte elektromanyetik kirlilik konusuna ilişkin endişeler gittikçe artmaktadır. Yargıtay tarafından alınan kararlar değerlendirildiğinde baz istasyonlarının kurulumunda ciddi denetimlerin yapılması gerektiği açıktır. Kamu sağlığı ve güvenliğini, ülkemizin ekonomik ve sosyal boyutu ile ilişkilendiren bir düzlem üzerinden ilgili kurumlarımızın hassasiyetini arttırmak ve halkımızı bilgilendirmek amacıyla Elektrik Mühendisleri Odası ile Gazi Üniversitesi GNRK merkezi 03.09.2009 tarihinde Elektrik mühendisleri Odası Merkez binasında basın toplantısı düzenleyerek ortak öneriler içeren bilgileri kamuoyu ile paylaşmıştır.

-Türkiye'deki GSM Baz istasyonu Elektrik alan şiddeti yönetmelikte belirlenen limit değerlere uygun olması zarar ihtimalini ortadan kaldırmamaktadır. 1998 yılında Uluslararası Non-İyonizan Radyasyondan Korunma Komisyonu (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection – ICNIRP)'nunca halkı ve çalışanları korumaya yönelik uluslararası standartlar oluşturulmuştur. Standartların oluşturulmasında radyasyonun yalnızca ısı etkisi göz önüne alınmış, canlılar üzerindeki diğer biyolojik etkileri dikkate alan standartlar henüz oluşturulmamıştır.

Bir çok ülkede ICNIRP nin belirlediği limit değerlere kuşku ile bakılmaktadır. Çin, Rusya, Bulgaristan, Avusturya, Macaristan, İsveç, İsviçre İtalya gibi çeşitli ülkelerde ICNIRP'nin “zararsız” olarak kabul ettiği değerler insan sağlığına zararlı addedilerek, sağlık etkileri açısından çok daha düşük sınır değerler kabul edilmiştir. Çin Hükümeti ICNIRP limit değerlerini yüksek bularak, kendi bilim insanlarının görüşü doğrultusunda ülke sınır değerlerini oluşturmuştur. Çin 900 MHz frekansı için, 41 V/m'lik ICNIRP değeri yerine 12 V/m'yi, İsveç 4 V/m'yi, İsviçre 3,88 V/m'yi, İtalya 6 V/m'yi, Macaristan, Rusya, Polonya ve Bulgaristan ise 6,14 V/m'yi sınır değer almışlardır.

Yüksek olduğu tüm Avrupa'da tartışılan ICNIRP limitleri, ülkemizde 900 MHz'de tek operatör için 10,23 V/m, toplam alan için 41,25 V/m; 1800 MHz'de tek operatör için 14,47 V/m, toplam alan için 58,34 V/m, olmak üzere 12 Temmuz 2001 tarihli Telekomünikasyon Kurumu (TK) Yönetmeliği ile yasalaşmıştır. Aynı yönetmeliğe göre 2100 MHz için limit değerler tek operatör için 15 V/m, toplam alan için 61 V/m olarak yer almaktadır. Türkiyede kullanılan limit değerler ICNIRP limitlerinin altında seçilmesine rağmen konuya kuşku ile bakan ve daha hasas limit değerlerini uygulayan ülkelere oldukça yüksek görünmektedir. Gazi üniversitesi İyonize olmayan radyasyonlar kurumu tarafından 900 MHz standardı için 4 V/m'nin, 1800 MHz için de 6 V/m'nin limit değer alınması önermiştir. Bu konuda dikkatli ve hasas uygulamalar yapan ülkelerin dikkate alınarak 900 MHz, 1800 MHz ve 2100 MHz Limit değerlerine ilişkin yönetmeliğin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

-GSM Baz İstasyonlarının insan sağlığı üzerindeki etkileri ve neden olduğu tahribatlar konusunda Dünya Sağlık Örgütü, ICNIRP (Uluslararası İyonize olmayan radyasyondan koruma komisyonu), ICEMS (Uluslararası Elektromanyetik Alanlar Güvenlik Komisyonu), Tabipler Odası ve GNRK (Gazi Üniversitesi Noniyonizan Radyasyondan Korunma Merkezi) tarafından kapsamlı çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çalışmalar ışığında insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkiler oluşturduğu açıktır. Teknolojik gelişmeler insan yaşamının kalitesini arttırmasına rağmen, doğru kullanılmaması veya gerekli tedbirlerin alınmaması halinde insan yaşamını ciddi risklerle karşı karşıya bırakmaktadır. Özellikle Şehir merkezleri ve yoğun yerleşim alanlarında balkonlara yakın bina yan cephelerine, bina teras ve çatılarına, aydınlatma direklerine konulan baz istasyonlarının, yer seçimi başta olmak üzere, montaj ve kurulum esasları, limit değerleri, güvenlik mesafesi, görüntü kirliliği, **tesislere ilişkin uyarı -tehlike levhaları gibi bir çok kritere göre değerlendirme yaptığımızda tesislerin önemli bölümünün insan ve çevreye zarar verecek nitelikte olduğunu kabul edebiliriz.** BTK'nın Bölge Müdürlükleri ve personel sayısı sınırlı sayıda olduğundan Kurum tarafından kuruluş yerlerinin tamamının denetlenmiş olması mümkün görülmemektedir. Kurumun ise; şikâyet başvuruları dışında, denetim ve ölçüm yapması fiziksel olarak olanaksızdır. Şikâyet üzerine bazı baz İstasyonlarında tespit edilmiş olan limit aşımaları bunu kanıtlamaktadır. Baz istasyonlarının güçleri uzaktan ayarlanabilmektedir. Diğer taraftan, limit aşımı durumunda dahi, verilen cezalar caydırıcı değildir, semboliktir.

Diğer taraftan istasyon yeri bulma ve kiralama hizmetleri, işletmeci tarafından taşeronlaştırılmış olduğundan, düşük kira bedelleri de, kuruluş yerlerinin belirlenmesinde öncelikli olmaktadır. 2001 tarihli elektromanyetik alan şiddeti limit değerleri, ölçüm ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikte kuruluş yerlerinin seçiminde; il mahalli çevre kurullarının incelemesi ve görüş bildirmesi isteniliyordu. Ancak bu yönetmek yürürlükten kaldırılarak, 16 Mayıs 2009 tarihinde yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" ile il mahalli çevre kurulları bypass edilmiş, böylece BTK her anlamda tek yetkili kuruluş haline getirilmiştir.

Baz istasyonu yoğunluğunun düşürülmesi için, mümkün olduğunca ve haberleşmeyi aksatmayacak bir biçimde, yaşam alanlarından uzaklaştırılmaları gerekmektedir. Aynı bölgede bulunan baz istasyonları ortak anten kullanım esaslarına göre şirketlerin kendi aralarında yapacakları protokollerle birleştirilmeli ve aynı tesislerin kullanımı sağlanmalıdır. Baz istasyonunun binanın çatısına kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda binanın çevre binalardan daha yüksek olması gerekmektedir. **Japonya ve Çinde yapılan uygulamalarda yüksek binaların üzerine platform yapılmakta ve anten pylonları (kule) bu platformun üzerine monte edilmektedir.** Böylece antenlerle yaşam alanları arasındaki mesafe artmakta insanların RF sinyallerinden etkilenmesi asgari bir düzeye çekilmektedir.

Sonuç olarak anten ve kulelerin kurulacağı yerler, insanların maruziyetini en aza indirgeyecek şekilde planlanmalı ve limit değerler yukarıda belirtilen örnekler doğrultusunda yeniden şekillendirilmelidir. Ticari kaygılardan uzak, insan odaklı bir hizmet anlayışı ile gerekli tedbirlerin alınması ve ilgili yönetmeliklerde yeniden düzenleme yapılmasına ve yapılacak çalışmalarda Üniversiteler ve kamu yararına hizmet veren meslek odalarının görüş ve önerilerinin alınması problemlerin çözümüne veya sıkıntıların asgari düzeye çekilmesine önemli katkılar koyacaktır. Konuya ilişkin önerilerimiz ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Musa ÇEÇEN
Yönetim Kurulu Başkanı

ÖNERİLER

1. Anten ve kulelerin kurulacağı yerler, insanların maruziyetini en aza indirgeyecek şekilde planlanmalı ve yönetmeliklere uygun olmayan GSM tesislerine ruhsat verilmemelidir. Ruhsat verilen baz istasyonlarında ise, periyodik olarak ölçüm ve denetlenme çalışmaları yapılmalıdır. Güvenlik sertifikası ve ölçüm değerleri halkın rahatlıkla görebileceği yerlere asılmalıdır.

2. Kamu sağlığına önem veren ve riskleri asgari düzeyde tutmaya çalışan bazı ülkeler gibi Türkiye de Uluslararası İyonize Olmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu'nun (ICNIRP) belirlediği elektrik alan şiddetinin 1/10 düzeyini kullanmalıdır. Cihaz başına 900 Mhz için 4 V/m, 1800 MHz ve 2100 MHz için 6 V/m olarak yeniden düzenlemelidir.

3. Küçük çocukların ve gençlerin kablosuz telefon ve cep telefonu kullanımı mümkün olduğunca kısıtlanmalı ve telefon şirketlerinin onlara yönelik pazarlama yapmalarının önüne geçilmelidir. Elektromanyetik kirlilikten kaynaklı halk sağlığı boyutu da dikkate alınarak, reklam ve kampanyaların duyuru ve tanıtım biçimine ilişkin olarak Reklam Kurulu tarafından ilkeler belirlenmeli ve gerekli denetim yapılmalıdır.

Dünya Sağlık Örgütü, Uluslararası Elektromanyetik Güvenlik Komisyonu gibi birimlerce yapılan ve özellikle çocukların cep telefonu kullanımlarının kısıtlanması gerektiğini vurgulayan uyarılar dikkate alınmalı reklam kampanyalarında özellikle çocukların kullanılmaması gerektiği tüm dünyada bilim insanlarının kabul edilmiş olduğu halde ülkemizde çocukların reklam kampanyalarında kullanılmaları trajik bir göstergedir.

4. Baz istasyonlarının kurulumunda uyulması gereken hususlar ve halk sağlığı konusunda Ulaştırma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, BTK, GNRK ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları (TMMOB, TTB gibi) ile işbirliği yapılmalıdır. İlgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından basın-yayın yolu ile elektromanyetik kirlilik konusunda uluslararası çalışmalara ilişkin halkı bilgilendirecek programlar yapılmalıdır.

5. BTK'ya bağlı bölge müdürlüklerinin yurt genelinde denetim ve kontrolü yeterince uygulayabilecek yapılmaya sahip olmadıkları bilinmektedir. Üniversiteler ve kamu hizmeti veren meslek odaları gibi bağımsız ve tarafsız kuruluşlar gerekli ölçüm ve denetimleri gerçekleştirmek suretiyle halktan gelen şikâyetlere cevap verilebilecek

şekilde yapılandırılmalı ve elektromanyetik kirliliğin denetimi konusunda tek yetkili kurum, BTK olmamalıdır.

6. Avrupa ülkelerinde insanların yoğun elektromanyetik dalgalara maruz kalmamaları için baz istasyonlarının üzerine rahatlıkla görülebilecek biçimde tehlike veya güvenlik levhaları konulmaktadır. Ülkemizde ise, baz istasyonlarının vatandaştan gizlendiği uygulamalarla karşılaşmaktayız. Amerika ve İngiltere gibi ülkelerde, şehirlerde bulunan GSM baz istasyonlarının yerleri, sayısı, yaydıkları frekanslar haritalarda gösterilmiş ve halkın bilgisine sunulmuştur. İyonize olmayan radyasyon yayan baz istasyonu v.b telekomünikasyon tesislerine durumu açıklayan güvenlik levhaları yerleştirilmelidir. Görüntü kirliliği oluşturmaması için kamufule edilen baz istasyonlarına da aynı şekilde bilgilendirme levhalarının konulması yönetmeliklerle zorunlu hale getirilmelidir. Ek:1

7. Baz istasyonlarının inşa edilmesinde cep telefonu işletmecileri; yerel yönetmeliklere, yerel çevre ve sağlık otoritelerine kurdukları antenin yükseklik, frekans, güç yoğunluğu ve elektromanyetik alan şiddeti gibi teknik detaylarını içeren; 16 Mayıs 2009 tarihinde yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" uyarınca hazırlanması gereken ölçüm değerleri tablosu ve güvenlik sertifikası bilgilerini vermekle yükümlü tutulmalıdır. Yerel yönetimler baz istasyonları raporlarının güncelleştirilmiş listelerini tutmak, baz istasyonu envanterini çıkartmak, haritalandırmasını yapmak ve gerektiğinde bu bilgileri halka vermekle yükümlü olmalıdır.

Her vatandaş yaşadığı şehir ve mahalle ile ilgili söz konusu bilgileri sadece yerel yönetimlerden değil, Ulaştırma Bakanlığı ve diğer ilgili Bakanlıklardan ücretsiz telefon hattı aracılığı ile kolaylıkla temin edebilmelidir. Ayrıca bu konulara ilişkin her türlü bilgiye ilgili bakanlıkların web sitelerinde de yer verilerek, bilgiye herkesin ulaşabilmesi sağlanmalıdır.

8. Baz istasyonları çıkış parametrelerinin denetim ve kontrol altına alınması amacıyla, Elektrik alan şiddeti ve manyetik alan yoğunluğu gibi verilerin elektronik ortam üzerinden anlık olarak BTK bünyesindeki bir birimde toplanması ve söz konusu bilgilerin anlık olarak izlenmesi ve kayıt altına alınması sağlanmalıdır. Kamu sağlığı ve güvenliği için çok büyük önem taşıyacak olan uzaktan denetim ve kontrol yönteminin uygulanmasıyla, yönetmelikle sınırlandırılan değerlerin üzerine çıkılması halinde, gerekli uyarıların veya cezai işlemlerin yapılması sağlanabilecektir.

9. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yürütülen Elektromanyetik Alan Projesi'nde cep telefonu SAR değerleri için en fazla 0.1 W/kg SAR değeri önerilmektedir. Bu değer üzerindeki cep telefonlarının ithalatının sınırlandırılarak denetim altına alınması ve kullanılmaması tercih edilmelidir. Ayrıca Tüketicinin korunması veya bilgilendirilmesi için üretici veya ithalatçı firmanın cep telefonları üzerine SAR değerlerini yazılması zorunlu hale getirilmelidir. (SAR, (Specific Absorbtion Rate – Özgül Soğurma Oranı) cep telefonu kullanılırken vücudun soğurduğu elektromanyetik enerjisi miktarı ölçüsüdür. Diğer bir deyişle vücudun 1 kg'nın sıcaklığını 1° C yükselten elektromanyetik enerji miktarıdır.)

EK:1

İngilterede hizmet veren baz istasyonlarında güvenlik amaçlı uyarı levhaları örnekleri.

Tarih: 07.10.2009
Sayı: 3023/C

.....
ANKARA

19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik”in 62. maddesinin 5. fıkrası, 63. maddesinin 4. fıkrası, 75. maddesinin 3., 5. fıkraları, 160. maddesinin 4. fıkrası ile 7 nolu Ek’inin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemi ile Odamız tarafından dava açılmıştır.

Danıştay 10. Dairesi’nin 2008/3144 E. Sayılı dosyasıyla halen görülmekte olan davanın 5.11.2008 tarihli ara kararıyla yürütmenin durdurulması istemimiz reddedilmiştir. Ancak yaptığımız itiraz sonrasında, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun 2009/300 YD. İtiraz nolu ve 11.6.2009 tarihli kararıyla, Yönetmeliğin 75/3 ve 75/5. maddeleri ile Ek-7. maddenin, “3. Kurum Binaları”, “5. Ticaret Amaçlı Binalar”, “6. Endüstriyel Amaçlı Binalar” ve “7. Toplanma Amaçlı Binalar” bölümlerinin yürütmesi durdurulmasına karar verilmiştir.

Yürütülmesi durdurulan Yönetmeliğin Ek-7. maddesinin “Kurum Binaları” bölümde, “Eğitim Tesisleri” için 21.5 metreden alçak veya 5 bin metrekareden küçük, “Yataklı Sağlık Tesisleri”nde ise 6.5 metreden alçak veya bin metrekareden küçük, “Ayakta Tedavi ve Diğer Sağlık Tesisleri” için ise 21.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük binalar için otomatik yangın algılama sistemleri kurulmasına gerek olmadığı düzenlenmişti. “Ticaret Amaçlı Binalar” bölümde 12.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük ve “Endüstriyel Amaçlı Yapılar” bölümde 21.5 metreden alçak veya 7 bin 500 metrekareden küçük binalar için de otomatik algılama sistemi kurma zorunluluğu getirilmemişti. Aynı maddenin “Toplanma Amaçlı Binalar” bölümünde ise “Yeme İçme” ve “Eğlence” tesisleri için 12.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük binalar ile 6.5 metreden alçak veya 5 bin metrekareden küçük “Müze ve Sergi Alanları” ile “Terminaller” de otomatik yangın sistemi kurma zorunluluğu dışında bırakılmıştı.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararında, Yönetmelikte bazı binalarda otomatik yangın algılama sistemlerinin yapılmasının zorunlu tutulmadığı hatırlatılarak, şöyle denilmektedir;

“Okullarda, sağlık tesislerinde, insanların yoğun olarak bulunduğu toplanma amaçlı binalar ile endüstriyel ve ticari amaçlı yapılarda otomatik yangın algılama sistemlerinin bulundurulması belli yapı yüksekliğine veya toplam kullanma alanına sahip binalar için zorunlu tutulmuştur. Sağlık ve eğitim tesislerinde, toplanma amaçlı binalarda, insanların yoğun olarak bulunduğu endüstriyel amaçlı binalarda ve ticari amaçlı binalarda çıkacak bir yangının erken algılanarak bu tür binaların erken tahliyesinin hayati öneme sahip olduğu çekişmesiz olup, bu tür binalarda yangın algılama ve uyarı sistemlerinin bulunmasının olumsuz sonuçları yaşanan olaylarla da somut olarak kanıtlanmış bulunmaktadır.”

Getirilen sınırlandırmaların özellikle eğitim ve sağlık tesisleri açısından yaratacağı sakıncalara dikkat çekilen kararda şöyle devam edilmektedir;

“Belirtilen durum karşısında; yapılarda yangın algılama sistemi bulundurulması zorunluluğu getirilmesi Yönetmeliğin amacına ve kamu yararına uygun olmakla beraber her türlü eğitim ve sağlık tesislerinde, ticari amaçlı binalarda, endüstriyel amaçlı binalar ile insanların yoğun olarak bulunduğu; yeme, içme, eğlence, müzik, sergi alanları ve terminaler gibi toplanma amaçlı binalarda herhangi bir kısıtlama olmaksızın yangın algılama sistemlerinin bulundurulması gerekirken, Ek-7de yer alan yapı yüksekliğinden alçak veya toplam kullanım alanından düşük olan belirtilen türdeki yapılar için yangın algılama sistemi bulundurulması zorunluluğu öngörülmemesine ilişkin dava konusu Yönetmelik hükümlerine 7126 sayılı yasanın Ek-9.maddesine, Yönetmeliğin amacına ve kamuoyu yararına uyarlık bulunmamıştır.”

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun vermiş olduğu yürütmenin durdurulması kararıyla birlikte, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 75/3 ve 75/5. maddeleri ile Ek-7. Tablosunda düzenlenen konularda boşluk doğmuştur.

Binaların yangın algılama sistemleriyle ilgili doğan bu mevzuat boşluğunun biran önce giderilmesi, toplumun can ve mal güvenliği açısından büyük önem taşımaktadır. Yönetmeliğin kimi maddelerinde değişiklikleri içeren bir Yönetmelik 09.09.2009 tarihinde yayımlanmış olup, bu Yönetmelik içerisinde yürütülmesi durdurulan maddelere yer verilmediği görülmüştür.

Diğer yandan, 9 Eylül 2009 tarihinde yayımlanan Yönetmelik değişikliğiyle, dava konusu yaptığımız 62., 63/4, 160/4 maddelerinde iyileştirmeler yapıldığı görülmekle birlikte, bilimsel ve teknik özelliklere uygun bir düzenlemeye ulaşılmadığı anlaşılmaktadır. Buna göre Yönetmeliğin 62/5 ve 160/4 maddelerindeki düzenlemeler, yükseklik sınırlaması getirilmeksizin hastane, okul, yurt gibi tüm kamuya açık binalara uygulanacak şekilde getirilmelidir. Yönetmeliğin 63/4 maddesindeki teknik yanlışlığın ise giderildiği görülmüştür.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin yürütülmesi durdurulan 75/3, 75/5 ve Ek-7 maddesiyle ilgili olarak yargı kararının yerine getirilmesi ivedilik taşımakta olup, konuyla ilgili Yönetmelik değişikliği için gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Cem KÜKEY

ODA Müdürü

Dağıtım:

T.C Başbakanlık

İç İşleri Bakanlığı

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

Tarih: 20.10.2009
Sayı: 3171/C

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İnşaat ve Onarım Dairesi Başkanlığı
ANKARA

İlgi: 25 Ağustos 2009 tarih ve B.10.0.IOD.07.00.00/5156 sayılı yazınız

İlgi yazınızda özetle 2002 yılından önce inşa edilmiş sağlık tesislerinde elektrik tesisatlarının iyileştirilmesinin nasıl yapılabileceği, kısa ve uzun vadeli çözüm önerileri Odamızdan talep edilmiştir.

Konuya ilişkin görüş ve önerilerimiz aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Hastanelerde yer alan elektrik tesisatlarının projelendirilmesi, tesis edilmesi ve işletilmesi; 3194 Sayılı İmar Kanunu başta olmak üzere, Asansör Yönetmeliği, Elektrik İç Tesisleri Proje Hazırlama Yönetmeliği, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği, Elektrik iç Tesisleri Yönetmeliği, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamesi hükümlerine uygun olarak yapılır.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 68. Maddesinde; “Her türlü binada elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri ve kuvvetli akım tesisatı; 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine, 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğine ve ilgili diğer yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tesis edilir” hükmü yer almaktadır.

Gerek 2002 yılından önce ve gerekse 2002 yılından sonra inşa edilmiş sağlık tesislerinin elektrik tesisatlarının yukarıda adı geçen yönetmeliklerin hükümlerine uygun hale getirilmesi, olası elektrik kaynaklı yangınların en aza indirgenmesi ve insanların can güvenliğinin artırılması açısından gereklidir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik 2002 yılından sonra 2007 yılında değiştirilerek yeniden yayınlanmış ve 09 Eylül 2009 tarihinde yapılan değişiklikler ile yürürlüktedir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 138. Maddesinde; (2) Mevcut yapılardan, 12/6/2002 tarihli ve 2002/4390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun yangın tedbirleri alınmış olan yapılarda, bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbir alınmaması asıldır. Ancak, yapı sahibi isterse bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbirler alabilir” şeklinde ifade edilmiştir.

Bu maddeden hareketle 2002 Yönetmeliğine uygun inşa edilmiş binaların 2007 Yönetmeliğine göre ilave tedbir alınmasının isteğe bağlı olduğu görülmekle birlikte, 2002 Yönetmeliğine uygun inşa edilmiş binalarda elektrik tesisatlarının 2007 yönetmelik hükümlerine göre denetlenmesi, eksiklik ve aksaklıklarının tespit edilmesi ve giderilmesi, binalarda kuvvetli akım ve zayıf akım elektrik sistemleri ve tesisatlarının işler ve sürekli hale getirilmesi gereklidir.

Bilindiği gibi hastaneler insanların sağlık için başvurdukları kurumlar olup, ayakta ya da yataklı tedavi verilen, yoğun kullanımlı kamuya açık bina kapsamındadırlar. Bu özellikleriyle hastane binalarının yapımı ve bakımı gibi konularda, en son teknolojik yöntem ve araçların kullanılarak her türlü tehlikeye karşı önlem alınması zorunluluğu bulunmaktadır. İnsanların sağlık bulma amacıyla başvurdukları kurumlarda, başkaca

nedenlerle zararlara uğramaları, bu kurumlara güvensizliği artıracak gibi, toplum vicdanında infiale de neden olabilmektedir. Bu nedenlerle, hastane binaların yapımı aşamasında, deprem, sel, heyelan, yangın gibi tüm felaketlerden en az etkilenecek tekniklerin kullanılması, yapım sonrasında da, gelişen teknolojiye göre iyileştirme ve yenileştirme çalışmalarının sürdürülmesi gerekmektedir.

Binalarda tehlikelere karşı alınacak önlemler, yasa, yönetmelik, teknik şartname ve standart gibi mevzuat ile belirlenmekle birlikte, bu yapılar genel ve asgari düzenlemeleri içermektedir. Dolayısıyla mevzuat kapsamındaki önlemler, özel olarak üretilmiş ve süreç içerisinde değişime uğramış yapılarla ilgili olarak bütün sorunlara yanıt üretme kapasitesi taşımazlar. Her yapının kendine özgü koşulları ve özellikleri belirlenerek, mevzuatta belirlenmemiş ilave önlemlerin alınmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, mevcut binalar için ayrı çalışmalar yapılarak, yangına karşı alınacak önlemler tespit edilmeli ve aciliyet sırasına göre mutlaka iyileştirilmelidir. Bu kapsamda, elektrik tesisatında halojenden arındırılmış kablo kullanılması konusundaki aciliyet de her bina için, uzmanlar tarafından belirlenerek mutlaka programa alınmalıdır.

Mevcut binaların “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ve bu yönetmeliğin atıfta bulunduğu ilgili yönetmeliklere göre denetlenmesini kolaylaştırmak için Elektrik Mühendisleri Odası Ek-01’de yer alan denetim formlarını ve raporlarını geliştirmiştir. Bu formlara ilişkin denetim yapacak Bakanlığımız bünyesindeki Odamız Üyesi Elektrik Mühendislerinin, Odamızın düzenleyeceği eğitimler ile bilgilendirilmesi ve sonrasında yapacakları denetimlerle mevcut sağlık tesislerinin elektrik tesisatları yönünden durumunun ortaya konması ve buna bağlı olarak gerekli önlemlerin planlama dahilinde gerçekleştirilmesi en akılcı çözüm olacaktır.

Yangına karşı korunmayla ilgili tesislerin kurulması kadar, bunların bakım ve işletmesinin yapılması da önem taşımaktadır ve ayrı bir organizasyon gerektirmektedir. Örneğin, yangın uyarı sistemi çalışan bir binada, bu sistemi takip eden uzman personel bulunmaması halinde, sistemin kurulmuş olmasının anlamı kalmayacaktır. Bu nedenle, mevcut yapılarda ivedi biçimde, elektrik tesisatlarının bakım ve işletme sorumlusu ihtiyaçlarının belirlenmesi, eksik olanların atanması ya da serbest çalışan mühendislerin hizmetlerinden yararlanılması, bakım ve işletmelerin tam olarak yapılması, yangına karşı koruma amaçlı artık akım anahtarlarının tesis edilmesi, yangını erken tespit eden yangın ihbar sistemlerinin çalışır hale getirilmesi, eksiklerinin giderilmesi, elektrik pano odaları, elektrik panoları, bilgi işlem odaları, trafo, jeneratör ve ups odaları, tüm kompanzasyon, ana dağıtım ve kat panoları, yoğun bakım odaları, kablo saftları ve galerileri v.b. elektrik kaynaklı yangınların oluşabileceği ortamlarda yangını henüz başlangıç aşamasında iken hissedebilen hassas duman algılama çözümlerinin kullanılması gerekmektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.

Hüseyin ÖNDER

Yönetim Kurulu Yazmanı

Eki: Örnek Denetim Formları

Tarih: 12.11.2009
Sayı: 3449/C

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Sanayi Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: 09.11.2009 tarih ve B.14.0.SGM.0.10.00.03-101-03.01.04/05162 sayılı yazınız

Makina Teknik Komitesine bağlı olarak kurulmuş olan 94/AT sayılı Muhtemele Patlayıcı Ortamda kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemler ile ilgili Yönetmelik (ATEX) Alt Çalışma Grubunun üçüncü toplantısında Odamızı temsil etmek üzere 4118 sicil numaralı üyemiz Kemal SARI katılacaktır. Kemal SARI'nın iletişim bilgileri yazımızın devamında sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz

Saygılarımızla,

Yönetim Kurulu a.
Necati İPEK
ODA Müdürü V.

Adı Soyadı: Kemal SARI
Ünvanı: Elektrik Mühendisi
Telefon: 0 542 5319356
E-Posta: kemal.sari@emo.org.tr